

YEE

Sayı Issue 2 | Mayıs-Haziran May-June 2015 | www.yee.org.tr
İki Aylık Dil, Kültür ve Edebiyat Dergisi
Bi-monthly Magazine of Language, Culture and Literature

8 Asırlık

Lale Aşkı

THE 8 CENTURY LONG LOVE OF THE TULIP

LALE DEVRİ'NİN BİLİNMEYENLERİ
UNKNOWN ASPECTS OF THE TULIP ERA

JONATHAN KING ÇANAKKALE'DE
JONATHAN KING IN GALLIPOLI

AYASOFYA'DA YAZI VE UZAY
WRITING AND SPACE IN HAGIA SOPHIA

ilk kez
first time

1926

Kayıp metinden
parçalarla

With articles
from the lost
text dated

Yunus Emre Enstitüsü

Yunus Emre Enstitüsü

Çanakkale’de yaşanan ve ölen
kudretin askerlerin anısına
1915-2015

100 YILLIK BARIŞ

sonuz bir barışın insanın dünya
Çanakkale’de buluşuyor.

[18 Mart 2015]

www.yunus.org.tr
www.cankudret.org.tr

www.yunus.org.tr
www.cankudret.org.tr

12

GÜNDEM AGENDA

- Medeniyet Kuran Deha: Sinan
Sinan: The Genius Who Has Built A Civilisation
- Ramazan Gelince
And When Ramadan Comes...
- Biz Mektup Yazardık!
We Would Write Letters!

DOSYA FILE

- Lale Aşkı
Love of Tulips
- Lale, Lale Devri ve Laleciler
Tulip, The Tulip Era And The Tulip Cultivators
- Türkiyeli Hollanda Laleleri
Dutch Tulips From Turkey
- Lale Devri'nin Görünmeyenleri, Bilinmeyenleri
The Unseen & Unknown Aspects Of The Tulip Era

24

44

SANAT ART

- Yazı ve Uzay
Writing And The Space
- 100. Yılında Şehrin Tiyatrosu: Darülbedayi
Darülbedayi: The 100Th Anniversary Of The City Theatre

72

SEYAHAT TRAVEL

- Osmanlı'nın İzinde Beyrut
Beirut: On The Path Of The Ottomans

54

EDEBİYAT LITERATURE

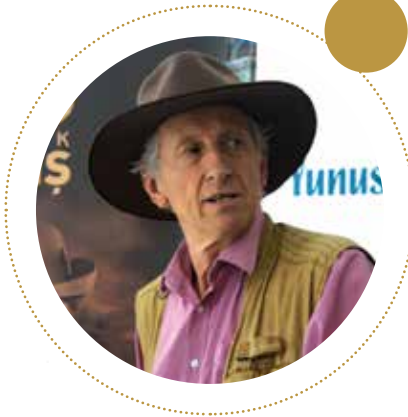
- Saatleri Tanpınar'a Ayarlamaya Hazır Mısınız?
Are You Ready To Set The Clock To Tanpınar?
- Bir Yazardan Fazlası: Tanpınar
Tanpınar: More Than An Author
- Tanpınar'da Musiki ve Ses Ahengi
Tanpınar's Music And Harmony Of Sound
- Proust Ve Tanpınar'ın 10 Farkı
10 Differences Between Proust And Tanpınar

76

- Cumhuriyet'in Divası: Müzeyyen Senar
Müzeyyen Senar: The Diva Of The Republic

PORTRE PORTRAIT

RÖPORTAJ INTERVIEW

- Savaşın Edebiyat Olarak Portresi
The Literary Portrait Of The War

64

79

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ YUNUS EMRE INSTITUTE

- Öğrenci Buluşması 8. Kez Dünyayı Kucakladı
Student Gathering Unites The World For The 8th Time
- Adriyatik'in Derinliklerindeki Osmanlı
The Ottomans In The Depths Of The Adriatic
- Mario Levi Londra'da
Mario Levi In London

Yunus Emre Enstitüsü

İKİ AYLIK DİL, KÜLTÜR VE EDEBİYAT DERGİSİ
Bi-monthly Magazine of Language, Culture and Literature

Mayıs-Haziran / May-June 2015 Sayı Issue 2

Yunus Emre Vakfı Adına Sahibi
Publisher on Behalf of the YEI

Yunus Emre Enstitüsü Başkanı
Yunus Emre Institute Chairman
Prof. Dr. Hayati Develi

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Responsible Editor
Dr. Şaban Çobanoğlu

Genel Yayın Yönetmeni
Editor in Chief
Selçuk Karakılıç

Yayın Danışmanı
Counselor of Publication
Dr. Melike Günyüz

Yayın Kurulu
Publication Committee

Prof. Dr. M. Fatih Andı
Prof. Dr. Turan Karataş
Doç. Dr. Mustafa Balcı
Nazife Şişman
Hüseyin Su

Yönetim Yeri
Management Location

Yunus Emre Enstitüsü
Atatürk Bulvarı No: 11
Ulus, Ankara

İletişim/Contact
E-mail: iletisim@yee.org.tr
Faks/Fax: +90 312 309 16 15

Yapım
Production
cube
medya

Cube Medya Yayıncılık Tanıtım
Organizasyon Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.

Genel Koordinatör
Coordinator
Ömer Anıcı

Grup Direktörü
Manager
Mustafa Özkan

Yayınlar Koordinatörü
Publications
Coordinator
Melih Uslu

Sanat Yönetmeni
Art Director
Serpil Atmış

İş Geliştirme
Business Development
Sadık Şener

Editörler
Editors

Hanife Çelik (İçerik Yöneticisi/Content Manager)
Zeynep Delav (Kültür-Sanat/Culture&Art)
Merve Ay (Aktüel/Actual)
Onur Aykutlu (Fotoğraf/Photograph)
Hatice Han Er (İngilizce/English)
Fatma Cihan Akkartal (Redaksiyon/Copydesk)

Grafik-Tasarım
Graphic-Design
Merve Aktaş

Kapak-Tasarım
Cover-Design
Büşra Kaygın

Yönetim Yeri
Management Location
Dumankaya İkon A2/85 Örnek Mah,
E. Batanay Sok, No: 14 Ataşehir, İstanbul
İletişim/Contact:
info@cubemedya.com
Tel./Phone: +90 216 315 25 00

Baskı, Cilt
Printing

İMAK OFSET

Merkez Mah, Atatürk Cad, Göl Sok, No: 1 Yenibosna
34192 Bahçelievler, İstanbul. Telefon/Phone: +90 212 656 49 97

Yayın Türü

Type of Publication
Global, Süreli/Periodical

.tr dergisinde yayımlanan yazı, fotoğraf ve çizimlerden yayıncının izni alınmadan ve kaynak belirtilmeden tam ya da parça alıntı yapılamaz.
Neither text, photographs nor illustrations from .tr magazine may be reproduced either in full or summary without acknowledging the source and without prior permission from the publisher.

ISSN 2149-3170

MERHABA

Greetings

Prof. Dr. Hayati Develi
Başkan / President

Değerli .tr dergisi okuyucuları,

Yunus Emre Enstitüsünün (YEE) yeni yayınılarından .tr dergisi, Mart - Nisan sayısı ile birlikte okuyucuyla buluştu. Türkiye'nin kültür ve sanat mahfillerinde cereyan eden etkinlikler ile aktüel ve tarihi konuların yer aldığı birinci sayımızın ardından şimdi ikinci sayımızla karşınızda bulunuyoruz.

Bu sayımızda, Türkistan'dan İstanbul'a gelecek yeniden doğan lalenin Türkiye'den Hollanda'ya uzanan macerasını "Lale Aşkı" isimli dosyamızda değerlendirerek bir çiçeğin kültürler arasında kurduğu yakın ilişkileri inceledik.

16. asırda İstanbul'da başlayan lale sevgisini ve Hollanda'ya uzanan macerasını anlatan Beşir Ayvazoğlu "Lale, Lale Devri ve Laleciler" isimli yazısında, Türkistan bozkırlarında yabancı bir çiçek olarak doğan lalenin İstanbul'da yeniden hayat bulduğunu, Üçüncü Ahmed Devri'nde lale merakının toplumu adeta sardığını yazıyor. Mustafa Armağan ise lalenin İstanbul'daki yansımalarını ele alıyor. Armağan'a göre, Lale Devri diye adlandırılan bu dönem aslında Osmanlı aydın ve bürokrasisinin Avrupa'yla dirsek temasında olduğu, küçük de olsa sanayileşme, imar gibi konularda Avrupa'ya yaklaştığı bir zaman dilimiydi. Mustafa Armağan, yazısını şu dikkat çekici cümleyle bitiriyor: "Lale Devri bir kabuk değişirme, bir dönüşüm ve bir iç hareketin oluşum dönemidir." Türk mimarlık tarihinin büyük isimlerinden Mimar Sinan adına geçen ay İstanbul'da "Mimar Sinan ve Mimari Dehanın Şaheserleri" isimli bir sergi açılmıştı. Bu sergiyi Melih Uslu değerlendirdi. İslam coğrafyasından pek çok hattat, müzehhip ve müzehhibenin seçkin eserlerinin yer aldığı "Aşk-ı Nebi" isimli sergi hakkındaki izlenimlerini ise Ömer Erdem yazdı. Enstitü olarak 7. İstanbul Tanpınar Edebiyat Festivali'ne (İTEF) destek vererek romancı ve estetikçi Ahmet Hamdi Tanpınar'ın tanıtılması için çeşitli programlar düzenlenmesine katkıda bulunmuştuk. Mayıs - Haziran sayımızda Tanpınar hakkında ilginizi çekecek bazı yazılara yer verdik.

Avustralyalı tarihçi Jonathan King'i Britanyalı yazar Louis de Bernières'i ve Demet Altınyeleklioğlu'nu ise Çanakkale Savaşları'nın 100. Yıldönümünde Edebiyat Köprüleri programı kapsamında bir araya getirerek iki ismin gözüyle savaşın sonuçlarını ve geleceğe yansımalarını ele aldık. Daha güzel ve daha dolu sayılarda buluşmak üzere muhabbetle...

Dearest .tr readers,

The .tr magazine, one of the most recent publications of the Yunus Emre Institute (YEE), is now out with its March-April issue. Following our very first issue, which consisted of Turkey's events in the cultural and arts arena as well as its contemporary and historical subjects, we now stand before you with our second issue. In this issue, we have evaluated the adventurous journey of the tulip, which begun in Turkistan, coming to Istanbul and finally arriving in Holland within the portfolio of "The Love of the Tulip", and analysed how a single flower established such close relations between different cultures. In his article titled "Tulip, The Tulip Era and Tulip Cultivators", Beşir Ayvazoğlu explores the adventure of the love of the tulip, which stemmed in Istanbul during the 16th century and wound up in Holland, how it was born as a wild flower in the meadows of Turkistan and resurrected back to life in Istanbul, and how the interest in the tulip encompassed the public during the era of Sultan Ahmet III. Mustafa Armağan, on the other hand, delves into the reflections of the tulip in Istanbul. In Armağan's opinion, the period known as the Tulip Era was in fact a time when Ottoman enlightenment and bureaucracy had come at a close interval with that of Europe and had actually caught up with Europe in terms of industrialisation and public works. It was a period of time in which it had drew near to Europe. Mustafa Armağan concludes his article with the striking sentence: "The Tulip Era was a period of changing shells, transformation and the formation of an internal movement."

An exhibition titled "Architect Sinan and Masterworks of the Genius Architect" was held in Istanbul last month in memory of the greatest figure in the history of Turkish architecture. Melih Uslu evaluated this exhibition for us. While Ömer Erdem wrote about his observations for the exhibition titled "The Love for the Prophet", which displayed the most prominent works of many calligraphers and illuminators from the Islamic geographies. As the Yunus Emre Institute, we provided our support in the various events held in the promotion of the novelist and aesthete, Ahmet Hamdi Tanpınar, at the 7th Istanbul Tanpınar Literature Festival (ITEF). We have also prepared some articles on Tanpınar in our May-June issue that we believe will surely attract your interest. We also united Australian historian Jonathan King, British author Louis de Bernières and Demet Altınyeleklioğlu as part of the Gallipoli Wars Centennial Literature Bridges Programme, providing their perspectives on the results of the war and its reflections on the future. Hoping to see you again in more delightful and abundant issues...

BERLİN ODA ORKESTRASI - RENAUD CAPUÇON

Capuçon, müzisyenliği ve tekniğiyle 2000 yılında "Yılın Genç Yeteneği", 2005'te "Yılın Solist Enstrümcüsü" ve 2006'da Georges Enesco dallarında ödül aldı. Sanatçının işbirliği yaptığı topluluklar arasında yer alan Berlin Oda Orkestrası, dünyanın önde gelen salonlarında gösterdikleri performanslarla uluslararası klasik müzik arenasında ön planda yer almaya devam ediyor.

14 MAYIS 2015, 20.00
İŞ SANAT, İSTANBUL

THE BERLIN CHAMBER ORCHESTRA RENAUD CAPUÇON

Capuçon was awarded "Young Talent of the Year" in the year 2000, "Instrumental Soloist of the Year Award" in 2005, and the Georges Enesco award in 2006 for his music and technique. The Berlin Chamber Orchestra, which is one of the orchestras the musician performs together with, continues to take the lead in the international classical music arena at the most prominent halls of the world.

14 MAY 2015, 20.00
İŞ SANAT, İSTANBUL

KONSER/CONCERT

ALISON BALSOM THE ENGLISH CONCERT

Cemal Reşit Rey Konser Salonu "yerleşik sanatçısı" olan Alison Balsom, dünyanın en ünlü barok topluluklarından The English Concert ile ortak bir etkinliğe imza atıyor. Sanatçı, konserde 17. yüzyılda yaşamış olan ve hayatının bir döneminde İngiltere Kralı İkinci Charles'ın hizmetinde eserler veren Matthew Locke'un özel bir bestesini de müzikseverlerle paylaşacak. www.crrkonsersalonu.org

5 MAYIS 2015, 20.00 / CRR KONSER SALONU, İSTANBUL

Alison Balsom, who is "a permanent musician" of the Cemal Reşit Rey Hall, will be performing together with the world's most famous baroque society, The English Concert. The musician will also perform one of the most famous compositions of Matthew Locke, who lived during the 17th century and produced many great works for Charles II, the King of England. www.crrkonsersalonu.org

5 MAY 2015, 20.00 / CRR CONCERT HALL, ISTANBUL

AHMET GÜNEŞTEKİN

Güneştekin'in 14. yüzyıla ait tarihi bir mekân olan La Pietà'da gerçekleşecek Milion Taşı isimli kişisel sergisinde, sanatçının ikisi heykel diğerleri resim olmak üzere toplam sekiz eseri sergilenecek. Küratörlüğü Matthew Drutt tarafından yapılan serginin mimari konsept projesini Emre Arolat gerçekleştiriyor.

6 MAYIS - 22 KASIM 2015 / LA PIETA, VENEDİK

The personal exhibition titled The Milion Stone, which will take place at La Pietà - a 14th century historical venue - the artist, in total, will have eight of his works on exhibition: two sculptures and six paintings. The exhibition, curated by Matthew Drutt, will have its architectural concept project undertaken by Emre Arolat.

6 MAY - 22 NOVEMBER 2015 / LA PIETA, VENICE

DHAFER YOUSSEF BIRDS REQUIEM

Caz alanında dünyanın önemli yeteneklerinden biri kabul edilen Youssef, sufi gelenekleri ve Arap liriklerinden beslenen müziğiyle müzikseverlerin karşısına çıkacak. www.issanat.com.tr

11 MAYIS 2015, 20.00
İŞ SANAT, İSTANBUL

Youssef, considered to be one of the most important talents within the world of jazz, will perform his music of sufi traditions and Arabic lyrics for the music-lovers. www.issanat.com.tr

11 MAY 2015, 20.00
İŞ SANAT, İSTANBUL

DAVID GARRETT

Henüz dört yaşındayken kendi kendine keman çalmayı öğrenen; yedi yaşında resital vermeye başlayan Garrett, Türkiye'de ilk kez konser verecek. 2008 yılında *Flight of the Bumblebee* şarkısını 1 dakika 6,56 saniyede çaldığı performansı ile Guinness Rekorlar Kitabı'na giren sanatçı, "dünyanın en hızlı keman çalan insanı" olarak tanınıyor. www.haliccc.com

20 MAYIS 2015, 21.00
HALIÇ KONGRE MERKEZİ, İSTANBUL

Garrett, who became a self-taught violinist at the age of 4, and began to give recitals at the age of 7, will be performing in Turkey for the first time. The musician, who was able to register into the Guinness Book of World Records by performing the song 'Flight of the Bumblebee' in 1 minute and 6,56 seconds in 2008, is known to be "the world's fastest playing violinist". www.haliccc.com

20 MAY 2015, 21.00
HALIÇ CONGRESS CENTRE, ISTANBUL

LENA CHAMAMYAN

Caz ile klasik Ermeni müziğini harmanlayıp seslendiren Chamamyan, 6. Avea Sıra Dışı Müzik Konserleri kapsamında, İstanbul Kongre Merkezi'nde hayranlarıyla buluşacak. Babası Maraşlı, annesi ise Mardinli olan sanatçı, Halep Konservatuvarı'nda klasik Doğu müziği üzerine eğitimi aldı. www.tr.iccistanbul.com

15 MAYIS 2015, 20.30
HARBİYE SALONU, İSTANBUL

Chamamyan, who blends jazz and classical Armenian music, will come together with her fans at the Istanbul Congress Centre as part of the 6th Avea Musical Concerts. The musician, whose father is of Maraş descent and mother from Mardin, was educated in Eastern Music at the Halep Conservatory. www.tr.iccistanbul.com

15 MAY 2015, 20.30
HARBIYE HALL, ISTANBUL

ONEREPUBLIC

Dünya müzik listelerinde zirveye yerleşen Apologize, If I Lose Myself ve Counting Stars parçalarının sahibi, ABD'li pop-rock grubu OneRepublic, Türkiye'de ilk defa sahne alacak. www.vwarena.com

30 MAYIS 2015, 19.00
VOLKSWAGEN ARENA, İSTANBUL

The American pop-rock band, whose songs Apologise, If I Lose Myself and Counting Stars have taken the top on the world's music lists, will perform in Turkey for the first time. www.vwarena.com

30 MAY 2015, 19.00
VOLKSWAGEN ARENA, ISTANBUL

CAZ FESTİVALI

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV) tarafından bu yıl 22. kez düzenlenen festival kapsamında, 15'i aşkın farklı mekânda 35'in üzerinde konser verilecek. Festival, 250'den fazla yerli ve yabancı sanatçının katılımıyla gerçekleştirilecek. www.caz.iksv.org

27 HAZİRAN - 15 TEMMUZ 2015, İSTANBUL

ISTANBUL JAZZ FESTIVAL

As part of the 22nd festival organised by the Istanbul Foundation for Culture and Arts (İKSİV), there will be more than 35 concerts undertaken at 15 different venues. The festival will feature more than 250 local and international musicians. www.caz.iksv.org

27 JUNE - 15 JULY 2015, ISTANBUL

SERGI/EXHIBITION

SINIRLAR YÖRÜNGELER 17

Güncel sanatı ve genç sanatçıları desteklemek amacıyla gerçekleştirilen Sınırlar Yörüngeler 17 Yarışması'nın 9.'su için başvurular başladı. Türkiye'de eğitim gören tüm lisans ve lisansüstü öğrencilerine açık olan yarışmaya, adaylar bireysel veya grup çalışmalarlarıyla başvurabilecek. www.siemens.com.tr

8 MAYIS 2015'E KADAR

BORDERS ORBITS 17

Applications for the 9th of the Borders Orbits 17 Competition, which is undertaken for the purpose of supporting contemporary art and young artists, have begun. Applicants can apply for this competition, which is open for all undergraduate and postgraduate students studying in Turkey, with their individual or group works. www.siemens.com.tr

DEADLINE FOR APPLICATIONS 8 MAY 2015

GRAYSON PERRY

2003 yılı Turner Ödülü sahibi Perry'nin seramik, halı ve baskı işlerinin yanı sıra, altı halıdan oluşan eser grubu *Küçük Farklılıkların Kibri* de sergide yer alıyor. Etkinlik, British Council Görsel Sanatlar Bölümü'nden Lindsey Young küratörlüğünde gerçekleştiriliyor. www.peramuzesi.org.tr

**13 MAYIS - 26 TEMMUZ 2015
PERA MÜZESİ, İSTANBUL**

Apart from the ceramic, carpet and print works of Perry, who is the owner of the 2003 Turner Award, his work titled 'The Vanity of Small Differences' which consists of 6 carpets, will also be exhibited. The event's curator is Lindsey Young, from the Fine Arts Department of the British Council. www.peramuzesi.org.tr

**13 MAY - 26 JULY 2015
THE PERA MUSEUM, ISTANBUL**

CECIL BEATON

20. yüzyılın önemli fotoğrafçılarından Cecil Beaton'ın (1904-1980) çok yönlü bakış açısı İstanbul'a geliyor. Beaton'ın Sotheby's stüdyo arşivinden derlenen sergi, sanatçının 1920'lerden 70'lere kadar fotoğrafladığı sanatçılar, film yıldızları, yazarlar, entelektüeller ve kraliyet portrelerinden oluşuyor.

**13 MAYIS - 26 TEMMUZ 2015
PERA MÜZESİ, İSTANBUL**

The multi-faceted perspectives of Cecil Beaton (1904-1980), one of the most prominent photographers of the 20th century, will be coming to Istanbul. The exhibition, compiled from the studio archives of Sotheby's, consists of the portraits of all of the artists, movie stars, authors, intellectuals and royal family members, which she had taken between the 1920s until the 1970s.

**13 MAY - 26 JULY 2015
THE PERA MUSEUM, ISTANBUL**

EMİN GÜLER - MUSTAFA ALBAYRAK

İş Sanat, Emin Güler ve Mustafa Albayrak'ın eserlerini sanatseverlerle buluşturuyor. Çağdaş resmin bu iki önemli temsilcisi, eserlerindeki insana ve gündelik yaşama dair ayrıntılarla dikkat çekiyor.

**16 MAYIS 2015'E KADAR
İŞ SANAT GALERİ, İZMİR**

İş Sanat is bringing the works of Emin Güler and Mustafa Albayrak to the art-lovers. These two prominent representatives of modern painting, draw attention to man and daily life within their works.

**UNTIL 16 MAY 2015
THE İŞ SANAT GALLERY, IZMIR**

STANKO ABADZIC FOTOĞRAFLARI

Hırvat fotoğrafçı Stanko Abadzic'in çalışmalarını gözler önüne seren sergi, sanatçının farklı dönemlerde üretilmiş seri çalışmalarından oluşuyor. Serginin küratörlüğünü ise fotoğrafçı Timurtaş Onan'ın yapıyor. www.istanbul-fotografgalerisi.com

20 MAYIS - 27 HAZİRAN 2015
FOTOĞRAF GALERİSİ, İSTANBUL

PHOTOGRAPHS OF STANKO ABADZIC

The exhibition, which displays the works of the Croatian photographer Stanko Abadzic, consists of serial works undertaken during different times. The curator of the exhibition is the photographer Timurtaş Onan. www.istanbul-fotografgalerisi.com

20 MAY - 27 JUNE 2015
THE PHOTOGRAPH GALLERY,
ISTANBUL

URARTU TAKI KOLEKSİYONU

Rezan Has Müzesi Urartu Takı Koleksiyonu, yaklaşık bin 100 eserden oluşuyor. Bu sergide, 70 kadar kemerin yanı sıra; madalyonlar, boncuklar, boyun halkaları, süs iğneleri, pazubentler, bilezikler, yüzükler ve takı çeşitlerinin de aralarında bulunduğu zengin bir koleksiyon yer alıyor. www.rhm.org.tr

31 TEMMUZ 2015'E KADAR
REZAN HAS MÜZESİ, İSTANBUL

THE URARTU JEWELRY COLLECTION

The Rezan Has Museum Urartu Jewelry Collection consists of almost 1100 works of art. This rich collection includes almost 70 belts, madallions, beads, neck hoops, brooches, arm-bands, bracelets, rings and various other jewels. www.rhm.org.tr

UNTIL 31 JULY 2015
THE REZAN HAS MUSEUM, ISTANBUL

Urartu Takı Koleksiyonu'nu
gördünüz mü?

AHMET SARI

SINIR UÇLARI

G-art

SINIR UÇLARI

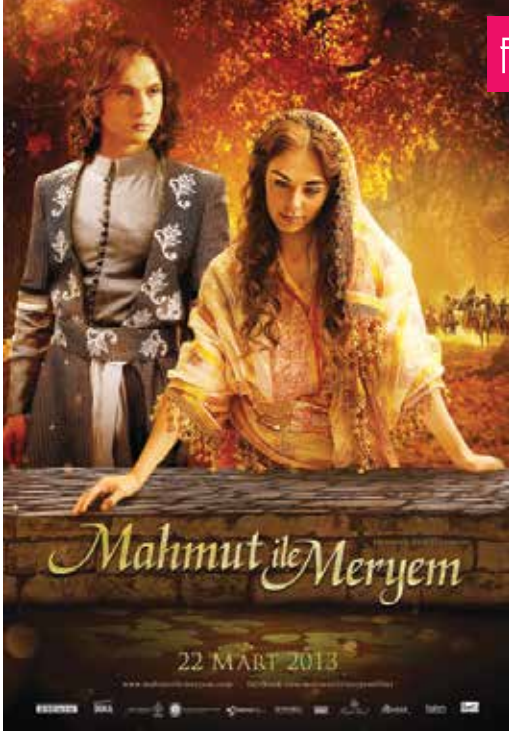
Resimlerinde insanlar dışında bitkileri, hayvanları ve eşyaları kişilikleriyle yansıtan genç sanatçı Ahmet Sari'nin işleri G-art Beyoğlu'nda görülebilir. *Sinir Uçları* adını taşıyan sergi, sanatçının kendine özgü geliştirdiği özel tekniği ile el yapımı kâğıt üzerine yaptığı çalışmalardan oluşuyor. www.g-artgaleri.com

23 MAYIS 2015'E KADAR
G-ART BEYOĞLU, İSTANBUL

NERVE ENDINGS

The young artist, Ahmet Sari, who reflects the characteristics of plants, animals and objects apart from humans, will be having his exhibition at G-art Beyoğlu. The exhibition titled 'Nerve Endings' consists of the unique technique of applying his work on hand-made papers. www.g-artgaleri.com

UNTIL 23 MAY 2015
G-ART BEYOĞLU, İSTANBUL

FİLM/FİLM

HİRVATİSTAN TÜRK FİMLERİ HAFTASI

Hırvatistan'ın başkenti Zagreb'te bu yıl dördüncüsü düzenlenen etkinlik, Yönetmen Mehmet Ada Öztekin'in Mahmut ve Meryem'in gösterimiyle açılacak. Hırvatistan Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Hırvat - Türk Dostluk Derneği'nin katkılarıyla düzenlenen Türk Filmleri Haftası kapsamında sinemaseverler, *Çanakale: Yolun Sonu*, *120*, *Can*, *Aşk Tesadüfleri Sever*, *Yozgat Blues*, *Son Mektup* gibi filmleri izleyebilecek. Zagreb'in ardından Türk filmleri Hırvatistan'ın diğer kentlerinde de izleyiciyle buluşacak.

19 - 24 MAYIS 2015, KINO EUROPA, ZAGREB

TURKISH FILMS WEEK IN CROATIA

The event organised for the fourth time in Zagreb, the capital of Croatia, will start off with the screening of the movie Mahmut and Meryem, directed by Mehmet Ada Öztekin. The event, which has been supported by the Ministry of Culture and Tourism of Croatia, the Yunus Emre Institute and the Association of Turkish Friendship, will be screening 'Gallipoli: The End of the Road', '120', 'Love', 'Love Loves Coincidences', 'Yozgat Blues', 'The Last Letter'. After Zagreb, Turkish films will also be screened in other cities of Croatia.

19 - 24 MAY 2015, KINO EUROPA, ZAGHREB

CANNES FİLM FESTİVALI

Bu yıl 68. kez düzenlenecek olan festival başrolünü Fransız oyuncu Catherine Deneuve'un oynadığı *La Tete Haute* filmiyle açılacak. Altın Palmiye için ana temada 19 filmin yarışacağı festivalde bu yıl iki Türk yönetmen de yer alıyor. Ziya Demirel kısa metraj dalında *Salı* ile Deniz Gamze Ergüven ise *Mustang* isimli filmiyle festivalde ödül arayacak. www.festival-cannes.com

13-24 MAYIS 2015, CANNES

CANNES FİLM FESTIVAL

The 68th Cannes Film Festival will give its start with the screening of the movie 'La Tete Haute', with lead French actress Catherine Deneuve. There will also be two Turkish directors at the festival, in which 19 films will be competing for the Golden Palm Award. Ziya Demirel will be attending the festival with his short film 'Salı (Tuesday)', while Deniz Gamze Ergüven with her movie 'Mustang'. www.festival-cannes.com

13-24 MAY 2015, CANNES

LONDRA TÜRK FİLM FESTİVALI

Festival, Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Yunus Emre Enstitüsü'nün desteğiyle Londra'nın ünlü gösteri ve sinema merkezi O2 Millenium Dome Cineworld'de yapılacak. Bu yıl 20.'si yapılacak festivalin açılışında *Niyazi Gül Dörtına* filmi gösterilecek.

7 - 17 MAYIS 2015, 20.00 PENINSULA SQUARE, LONDRA

THE LONDON TURKISH FİLM FESTIVAL

The festival will take place at London's most famous show and cinema centre, the O2 Millenium Dome Cineworld, with the support of the Ministry of Culture and Tourism of the Republic of Turkey and the Yunus Emre Institute. The 20th Festival will begin with the film 'Niyazi Gül Dörtına' (Niyazi Gül at Full Gallop), with leading stars Ata Demirel and Demet Akbaş.

7 - 17 MAY 2015, 20.00 O2 MILLENIUM DOME CINEWORLD, LONDON

LOS ANGELES TÜRK FİMLERİ FESTİVALI BAŞVURUSU

18-22 Kasım 2015 tarihleri arasında dördüncüsü düzenlenecek olan festivalde, uzun metrajlı Türkiye filmleri gösterilecek; ancak sadece kısa filmler yarışacak. Kısa filmlerin son başvuru tarihi 1 Haziran 2015 olarak belirlendi. Yarışmaya katılacak filmlerin ya Türkiye'de çekilmiş olması ya da yönetmeni, senaristi veya yapımcısından en az birinin Türkiye vatandaşı olması gerekiyor. Süresi 20 dakikayı aşmayan filmlerin katılabileceği yarışmaya 1 Ocak 2013 tarihinden sonra tamamlanmış filmlerin katılabileceği belirtiliyor. www.latff.org

1 HAZİRAN 2015'E KADAR, HOLLYWOOD, LOS ANGELES

SUBMISSIONS FOR THE LOS ANGELES TURKISH FILMS FESTIVAL

The festival, which will take place between 18-22 November 2015 and will be the fourth of its kind, will be screening Turkish films, while only short films will compete. The deadline for submissions for the short films is 1 June 2015. The films that will be entering the competition either need to have been filmed in Turkey, or to have at least one director, scriptwriter or producer having Turkish citizenship. It has been stated that the movies, which will be under 20 minutes in duration, will have to have been filmed after June 1st 2013. www.latff.org

UNTIL 1 JUNE 2015, HOLLYWOOD, LOS ANGELES

100. YILINDA ÇANAKKALE

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Avustralya'nın Monash Üniversitesi işbirliği ile 100. Yılında Çanakkale Savaşları Uluslararası Kongresi düzenliyor. 18 Mart Üniversitesi bünyesinde yapılacak olan etkinliğe yerli ve yabancı birçok uzmanın konuşmacı olarak katılması bekleniyor.
www.atam.gov.tr

21 - 24 MAYIS 2015
İÇDAŞ KONGRE MERKEZİ, ÇANAKKALE

GALLIPOLI: THE CENTENNIAL

With the cooperation of Çanakkale 18 Mart University and Australia's Monash University, the Centennial of the Gallipoli Wars International Congress will be undertaken. The event, which will be hosted by 18 Mart University, is expected to host many local and international speakers.
www.atam.gov.tr

21 - 24 MAY 2015
İÇDAŞ CONGRESS CENTRE, ÇANAKKALE

YAŞAR KEMAL'E SAYGI

Arnavutluk Kültür Bakanlığı tarafından organize edilen Yaşar Kemal'e Saygı Buluşması, Tiran Üniversitesi Yabancı Diller Fakültesi ve Arnavut Büyükelçiliği'nin katkılarıyla gerçekleştirilecek. Ünlü yazarın edebiyatının konu edileceği etkinlikte yazar, akademisyen, Türkolog, çevirmen ve edebiyatseverler bir araya gelecek.

31 MAYIS CUMA 2015, 11.00
KÜLTÜR BAKANLIĞI SALONLARI, TİRAN

HONOURING YAŞAR KEMAL

The event, Honouring Yaşar Kemal, organised by the Ministry of Culture of Albania, will take place with the support of the Tirana University Faculty of Foreign Languages and the Embassy of Albania. Authors, academics, turcologists, translators and literature-lovers will unite at this event that will explore the literary works of the famous author.

31 MAY 2015, 11.00
THE HALLS OF THE MINISTRY OF CULTURE, TIRANA

SAHNE SANATLARI/STAGE PERFORMANCES

KUĞU GÖLÜ BALESİ

Dünya balesinin seçkin klasiği Kuğu Gölü, Rusya'nın bale topluluğu Kremlin Balesi'nin performansı ile Türkiye'de ilk kez sahnelenecek. Çaykovski'nin bu ünlü eseri, şeytani bir büyücünün lanetiyle kuğuya dönüştürülen Prenses Odette'in hikâyesini anlatıyor.
www.zorlucenterpsm.com

23 MAYIS 2015, 16.30 VE 21.00
ZORLU PERFORMANS, İSTANBUL

THE SWAN LAKE BALLET

The Swan Lake, a prominent classic of world ballet, will be performed for the first time in Turkey by the Russian Kremlin Ballet. This famous work of Tchaikovsky delivers the story of Princess Odette, who has been turned into a swan by the curse of a wicked sorcerer.
www.zorlucenterpsm.com

23 MAY 2015, 16:30 AND 21.00
ZORLU PERFORMANCE, İSTANBUL

HUGH JACKMAN İLE BİR AKŞAM

An Evening with Hugh Jackman, her ne kadar kurgulanmış bir gösteri olsa da, aslında bir tür konser ve doğaçlamalar içeriyor. *Wolverine*, *X-Men* ve *Sefiller (Les Misérables)* gibi filmlerden tanıdığımız ünlü aktör, şarkıcılık ve dansındaki yeteneklerini gözler önüne seriyor.

23 MAYIS 2015, 16.30 VE 21.00
ZORLU PERFORMANS, İSTANBUL

AN EVENING WITH HUGH JACKMAN

Although it may be a fictional show, An Evening with Hugh Jackman, is in fact a mix of concerts and improvisations. The famous actor we have known with his movies like 'Wolverine', 'X-Men' and 'Les Misérables', displays his talents in singing and dancing with this show.

30 MAY 2015 - 1 JUNE 2015
ZORLU PERFORMANCE, İSTANBUL

BAŞLIKLAR Titles

- Medeniyet Kuran Deha: Sinan / Sinan: The Genius Who Has Built A Civilisation
- Ramazan Geline / When Ramadan Comes...
- Biz Mektup Yazardık! / We Would Write Letters!
- Türkiye'nin En Büyük Müzesi Açıldı / The Largest Museum Of Turkey Has Opened
- "European Challenge" Türkiye'de / "European Challenge" In Turkey
- Paris'te İstanbul Esintisi / A Breeze Of Istanbul In Paris
- Roma'da Sema / Sufi Performance In Rome
- Balkanlardan Dünyaya: Goran Bregoviç / From The Balkans To The World: Goran Bregovic
- *Kürk Mantolu Madonna* Dünya Klasiği / 'The Fur Coated Madonna' - A World Classic

Medeniyet Kuran Deha

SİNAN

الفن
المعماري
عاصم

The Genius Who Has Built A Civilisation

✍️ Yazar / Author: Melih Uslu

MULTİ-TEKNOLOJİK İMKÂNlarıyla
ZİYARETÇİLERİNİ SİNAN ÇAĞI'NA İŞİNLAYAN
MİMARİ DEHANIN ŞAHESERLERİ SERGİSİ,
OSMANLI'NIN MEDENİYET TAHAYYÜLÜ
KONUSUNDA ÖNEMLİ İPUÇLARI VERİYOR.

THE EXHIBITION 'MASTERWORKS OF THE GENIUS
ARCHITECT', WHICH BEAMS ITS VISITORS TO THE
ERA OF SİNAN WITH MULTI-TECHNOLOGICAL
OPPORTUNITIES, GIVES CRUCIAL CLUES ABOUT THE
OTTOMAN 'S CIVILISATIONAL IMAGINATION.

Mimar Sinan sergisine gitmek için sebep çok: Erguvanların ve mor salkımların iyice coştuğu pırıl pırıl bir ilkbahar sabahında Boğaz vapuruna binmek bunlardan sadece biri. İster Karaköy’de derseniz Kabataş’ta inip 15 dakika yürüyünce işte Tophane Çeşmesi bütün zarafetiyle karşınızda. Biraz ilerideki Kılıç Ali Paşa Külliyesi, Sinan’ın dehasını hissettirmeye başlıyor bile. Oysa daha sergiye adım bile atmadık! Tramvay yolunu aşıp karşıdaki yokuştan ilk sağa kıvrılınca Tophane-i Amire’yle tanışıyoruz. 15. yüzyıldan kalma bina bu sergiye ne kadar da yakışıyor değil mi? Kişi başı 19 TL (öğrenci 12 TL) olan bilet ücretini ödedikten sonra, artık sergiyi gezmeye hazırız. Buyurun, Sinan’ın dünyasını birlikte keşfedelim.

EN KAPSAMLI SERGİ

Sergi, büyük dehasıyla eşsiz yapıtlarını hem kültürümüze hem de dünya mimarlık mirasına kazandıran Mimar Sinan’ın 427. ölüm yılı nedeniyle açılmış. Toplam iki bin metrekarelik alana yayılan *Dehamın Şaheserleri*, dokuz ana bölümden oluşuyor. Kapıdan girişte

There are many reasons to go to the Architect Sinan exhibition: boarding a Bosphorus ferry on a beautiful and shiny spring morning as the redbuds and wisterias exuberate to their fullest is only one of these reasons. Whether you would like to get off at Karaköy or Kabataş, if you walk a distance of 15 minutes, you will find the Tophane Fountain stand before you with all its grace. The Kılıç Ali Pasha Ottoman Social Complex begins to give you a feel for the brilliance of Sinan. Whereas, we haven't even seen the exhibition yet! Once you come to the end of the tramway and turn right from the first hill, you will reach the Tophane-i Amire (The Arsenal Headquarters). This 15th century building is the perfect venue for this exhibition. After paying a fee of 19 TL (12 TL for students), we are now ready to tour the exhibition. Come on in now, and let us explore the world of Sinan together.

THE MOST COMPREHENSIVE EXHIBITION

The exhibition has been opened to mark the 427th anniversary of the death of Architect Sinan, whose unique works together with his mastermind, has enriched both our culture and world heritage. The Masterworks of the Genius, which has spread over an area of two thousand squaremetres, consists of nine main sections. The name

sol taraftaki ilk bölümün adı, Sinan'ı Anlamak. Bu kısımda yaklaşık 100 yıllık hayatı boyunca 400'e yakın eser bırakan Sinan'ın imparatorluk mimari stilinin temelini oluşturduğu anlatılıyor. Sinan hakkında düzenlenmiş en geniş kapsamlı sergi olarak nitelendirilen etkinlikte klasik tekniklerin yanı sıra, kullanıcı etkileşimini ön planda tutan uygulamalar, stereoskopik sistemler, video gösterimleri ve 3D animasyon teknolojileri kullanılmış. Hassa Ocağı, Kültürel Etkileşimler, Haritalar ve Silüetler, Fotoğraflarla Sinan ve Yakın Mercekten gibi kısımlar arasında benim en çok etkilendiğim bölüm, Mimari Adap 1 ve 2 oluyor. Neden mi? Çünkü Sinan'ın eserleri bir zaman dizini üzerinde, kubbe ölçüleri ve mimari detayları ile anlatılıyor. İnceledikçe Sinan'ın çağını aşan dehasını ve bu topraklar için ne denli bir şans olduğunu anlamaya başlıyorsunuz. Sergi anlatıları ve belgesel gösterimi kısmında biraz mola verdikten sonra, serginin en etkileyici bölümüne geliyor sıra. Bunun için ana bina- dan çıkıp tek kubbe alanına geçmek gerekiyor. Dev kapıyı aralayıp içeri girildiğinde, koyu karanlıkta içeriden gelen kozmik sesleri ilk anda algılayamıyor insan. Fakat kısa sürede şaşkınlık yerini hayranlığa bırakıyor. Burada Mimar Sinan'ın başyapıtları video mapping yöntemiyle Tophane-i Amire'deki mevcut kubbeye yansıtılıyor. Bize de kubbe altına yayılmış minderlere oturup "Sinan zamanı" nı yaşamak düşüyor... Sergi, 31 Mayıs'a kadar, pazartesi hariç, her gün 10.00 - 22.00 arası açık. Kaçırmayın deriz. Bilgi için: www.mimarsinansergi.com

of the first section, which is located onto the left side of the entrance, is called Understanding Sinan. This section explains how during his almost hundred years of life in which he left almost 400 works, the foundations of Sinan's style is in the form of imperial architecture. This event, which is considered to be the most comprehensive exhibition on Sinan, has used classical techniques as well as applications that ensure user interaction, stereoscopic systems, video shows and 3D animation technologies. The sections that affected me the most amongst the sections of the Imperial Society, Cultural Interactions, Maps and Silhouettes, Photographs of Sinan, Closer Look were Architectural Customs 1 and 2. Why?

Because the works of Sinan are explained together with the dimensions of domes and architectural details in a chronological manner. The more you analyse in detail, the more you comprehend the brilliance of Sinan surpassing his era and what a change he was for these lands. After taking a break during the exhibition narrations and documentary presentations, it is then time for the most impressive part of the exhibition. For this, we need to leave the main building and enter the single-dome area. Once you part the massive door and step inside, cannot at once comprehend the cosmic sounds within the deep darkness. However, in a short period of time, this feeling of astonishment is replaced with admiration. The masterworks of Architect Sinan are reflected onto the dome of the Arsenal Headquarters (Tophane-i Amire) through a video mapping technique. All we need to do is to take a seat on the cushions placed on the floors and experience "the era of Sinan"... The exhibition is open every day between 10.00 - 22.00, until May 31, except for Mondays. Don't miss out. For more information please visit: www.mimarsinansergi.com

► Sinan'ın başyapıtları video mapping ile Tophane-i Amire'deki kubbeye yansıtılıyor.

► The masterworks of Sinan are reflected onto the dome of the Tophane-i Amire through a video mapping technique.

Ramazan Gelince

And When Ramadan Comes...

W

IN THE TURKISH CULTURE, THROUGHOUT RAMADAN, THE MUSLIMS WHO GATHER AROUND THE IFTAR TABLES, NOT ONLY FEED THEIR STOMACHS BUT ALSO THEIR HEARTS.

✍ Yazar / Author: Mustafa Özkan

Ramazan bayramları, Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinden bu yana hem manevi ortamlarda hem de sosyal mekânlarda büyük bir iştahla kutlanır. Eski dönemlerde dini mekânlar olan dergâhlar- da, vakıfların kontrolündeki aş evlerinde ve kervansaraylarda, özellikle fakirler için sahur ve iftar sofraları kurulurdu. Türklerin sosyal yaşantısına renk katan bu ay, birçok etkinliğin ortaya çıkmasına ve yayılmasına sebep olmuştur. Açılan oruçların ardından meddahların sahne aldığı, gölge tiyatrolarının icra edildiği meydanlarda hoşça vakit geçirilirdi. Bu eğlencelerde ya geçmiş zamanın kahramanlık hikâyeleri konu edilirdi ya da gündemi hicveden mizahi kurgular yapılırdı. Geleneksel Türk tiyatrosunun kökeni olan "Orta Oyunu" nun en çok sahnelendiği zamanlar da Ramazan aylarıydı. Türk edebiyatı da bu kadim gelenekten nasibini almıştır. Geçmişte Ramazan ayı ile ilgili gazeller, kasideler ve rubailere sıkça rastlamak mümkündür. Ramazan denilince akla gelen diğer bir gelenek de camilerin iki minaresi arasına gerilen mahyalardır. Mahya Farsçada Ramazan'a özel aylık demektir. Osmanlı'da uygulanmaya başlanan bu gelenek devam etmektedir. Şehrin geniş meydanlarında kurulan iftar sofraları ve panayırlar da birer gelenektir. Bu meydanlarda yemek ve tatlıların yanı sıra, Ramazan'a özel şerbetlerin, kahvelerin eşliğinde sohbetler yapılır. Ramazan'da İstanbul Sultanahmet Meydanı'na ya da Saraybosna'nın meşhur Başçarşı'sına yolunuz düşerse, geçmişin güzelliklerini hissedebilirsiniz.

Ever since the acceptance of Islam by the Turks, Ramadan Eids have been heartily celebrated in both the spiritual and social sense. In the past, the sahoor and iftar feasts would be set up for the poor in religious lodges called dergahs, or at public soup-kitchens and caravansaries under the administration of the waqfs.

This month, which adds colour the social life of Turks, has also led to the surfacing and spreading of many activities. Following the breaking of the fast together at the shared tables, people would enjoy themselves with performances of public storytellers and shadow shows. These activities would either speak of the heroic stories of the past or stage a satire-humour show. It was also during Ramadan in which the traditional Turkish theatrical plays called "Theatre-in-the-round" would be performed more frequently.

Turkish literature would also be a part of these shows. It is possible to come across various gazelles, odes and rubaies about Ramadan. Another tradition that comes to mind during Ramadan are the mahyas (ridgetiles) extended between the minarats of the mosques. In Persian language, mahya means "monthly" and is used specifically for the month of Ramadan. This tradition, which also begun to be practiced during the Ottoman period, still continues today. Another tradition that continues to exist is the long iftar tables and street fairs set up throughout the various areas of the city. As well as the rich variety of foods and desserts, people would converse over sweet sherbets and coffee. If, by any chance, you happen to visit the Sultanahmet Arena in Istanbul or the famous Başçarşı in Sarajevo during the month of Ramadan, you will have the opportunity of getting a sense of the beauties of the past.

Biz Mektup Yazardık!

We Would Write Letters!

"BEDRİ RAHMI EYÜBOĞLU VE ÇAĞDAŞLARINDAN MEKTUPLAR - BİZ MEKTUP YAZARDIK" SERGİSİ, İŞ SANAT KİBELE GALERİSİ'NDE AÇILDI.

THE EXHIBITION "LETTERS FROM BEDRİ RAHMI EYÜBOĞLU AND HIS CONTEMPORARIES - WE WOULD WRITE LETTERS" HAS OPENED AT THE İŞ ART KİBELE GALLERY.

Yazar / Author: Seniha Demir

Sergide sanatçının edebiyat, sanat, siyaset ve iş dünyasının önemli isimleriyle gerçekleştirdiği, yaşadığı döneme ışık tutacak mektuplaşmaları yer alıyor. Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun Güzel Sanatlar Akademisi'nde başlayıp Paris'te süren eğitim hayatından, resim tutkusunun peşinden gittiği Anadolu'daki yurt gezilerine kadar yaşamından birçok kesiti yansıtan mektuplar, bu sergi ile ilk kez gün yüzüne çıkmış oluyor. Sergi hem sanatçının kaleme aldığı hem de kendisine gelen yüzlerce mektubun Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları tarafından kitaplaştırılmasına paralel olarak hayata geçirildi. Sanatçının gelini Hughette Eyüboğlu'nun hazırladığı, editörlüğünü Rûken Kızılar'ın üstlendiği kitabın ve serginin tasarımı Emre Senan tarafından gerçekleştirildi. Sergide, orijinal el yazılı mektuplar ve sanatçının çizimleriyle süslediği desenli zarfların yanı sıra mektuplaşan isimlerin Bedri Rahmi Eyüboğlu tarafından yapılmış portreleri de yer alıyor. İsteyen katılımcılara sanatçının desenleriyle hazırlanmış kâğıt ve zarflarla sevdiklerine mektup yazma imkânı sunuluyor. Sergi, 20 Haziran 2015 tarihine kadar İş Sanat Kibele Galerisi'nde görülebilir. Daha fazla bilgi için: www.issanat.com.tr

The exhibition consists of the letters of the artist and the prominent names of literature, art, politics and the world of business, which shed light to the era of their time. These letters, which reflect a crucial part of the life of Bedri Rahmi Eyüboğlu that begun at the Fine Arts Academy, his years of education in Paris and many journeys that he had undertaken to Anatolia due to his passion of art, has come to light for the first time ever. The exhibition includes all of the letters written by the artist himself as well as those that were sent to him being compiled in a book and published by the Türkiye İş Bankası Culture Publishing. The book has been prepared by Hughette Eyüboğlu, the daughter-in-law of the artist, edited by Ruken Kızılar and the design of the exhibition has been undertaken by Emre Senan. The exhibition also displays the original handwritings and envelopes with the drawings of the artist himself as well as the portraits of those whom the artist had written letters to. The visitors also have the opportunity to write letters to their beloved ones with the papers and envelopes designed by the artist. The exhibition can be visited at the İş Art Kibele Gallery until the 20th June 2015. For more information please visit: www.issanat.com.tr

Türkiye'nin En Büyük Müzesi Açıldı

The Largest Museum Of Turkey Has Opened

34 BİN METREKARELİK KAPALI ALANIYLA TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜĞÜ OLAN ŞANLIURFA ARKEOLOJİ VE MOZAİK MÜZESİ, ANADOLU'NUN İNANÇ VE KÜLTÜR ZENGİNLİĞİNİ GÖZLER ÖNÜNE SERİYOR.

THE ŞANLIURFA ARCHEOLOGY AND MOSAIC MUSEUM, WHICH IS CONSIDERED TO BE THE LARGEST MUSEUM OF TURKEY WITH AN INDOOR AREA OF 34,000 SQ2, REVEALS ANATOLIA 'S SPIRITUAL AND CULTURAL OPULENCE.

Yazar / Author: Merve Ay

Sadece burada görülebilecek pek çok esere ev sahipliği yapan Şanlıurfa Arkeoloji ve Mozaik Müzesi'nde, insan boyutlarında yapılmış en eski heykel gibi birçok nadide eser bulunuyor. Paleolitik çağlardan İslamiyet'e kadar 11 bin 500 yıllık geçmişe uzanan 10 binden fazla objenin sergilendiği mekânın tamamını gezmek için yaklaşık beş kilometre yürümek gerekiyor. Burası aynı zamanda Türkiye'nin en çok canlandırma yapılan müzesi. İnsan ve hayvan figürlerinin işlendiği oyma taşlar, mezarlıklar ve kitabelerin de bulunduğu müzenin en gözde bölümlerinden biri de Göbeklitepe'ye ayrılmış. Dünyanın en eski inanç merkezlerinden biri olarak tanınan Göbeklitepe'ye ait bu geniş bölümde, yüzlerce insan ve hayvan figürünün işlendiği oyma taşlar, tapınak parçaları ve kitabeler bulunuyor. Şanlıurfa'da 200 dönüm üzerine kurulan bu dev kültür kompleksinde, arkeopark ve mozaik müzeleri yer alıyor. Ayrıca 140 bin metrekarede arkeoloji araştırma merkezi, amfi tiyatro, kültür ve sanat merkezi, hediyelik eşya reyonları, kafeterya ile 750 araçlık otopark yer alıyor.

The Şanlıurfa Archeology and Mosaic Museum, which exhibits many exclusive items, has many rare works among them, the world's oldest statue in the dimensions of man. The museum, which covers a history from the Paleolithic era until the Muslim era - a period of 11,500 years - displays more than 10,000 items. In order to visit the entire museum, one must walk five kilometres in total. This is also the museum where reenactments are staged most frequently. The most important section of the museum, which also has engraved stones depicting figures of man and animals and cemeteries and epitaphs, is dedicated to Göbeklitepe. One may come across hundreds of engraved stones with human and animal figures, traces of temples and epitaphs excavated in Göbeklitepe, which is known to be the oldest ancient sanctuary in the world. There is an archeopark and mosaic museums within this massive complex of culture established over an area of 200 decares of land. Furthermore, there is an archeology research centre, an amphitheatre, a culture and arts centre, souvenir stores, a cafeteria and a parking area capable of accommodating up to 750 vehicles established over an area of 140,000 sq2.

European Challenge Türkiye'de

European Challenge In Turkey

TÜRKİYE GOLF FEDERASYONU VE EUROPEAN CHALLENGE TOUR TARAFINDAN
DÜZENLENEN TURKISH AIRLINES CHALLENGE TOUR 2015,
ANTALYA BELEK'TE GERÇEKLEŞTİRİLDİ.

THE TURKISH AIRLINES CHALLENGE TOUR 2015, ORGANISED BY THE TURKISH
FEDERATION OF GOLF AND EUROPEAN CHALLENGE TOUR,
TOOK PLACE IN ANTALYA BELEK.

Yazar / Author: Merve Ay

Dünyanın birçok ülkesinden 156 seçkin profesyonel oyuncunun katılımıyla gerçekleştirilen Turkish Airlines Challenge Tour 2015'te mücadele eden golfçüler, yetkin bir turnuva oyuncusu olabilmek için yarıştı. Dört gün süren turnuva sonunda şampiyonluğu elde eden Gallerli Golfçü Rhys Davies, "Mükemmel bir saha, inanılmaz bir tesiste, güler yüzlü insanlarla birlikte olmak çok güzeldi." dedi. Davies'in 28 bin avro kazandığı turnuvada, toplamda 125 bin avro dağıtıldı. 15 Türk golfçünün de mücadele ettiği turnuvada, 278 vuruşla İtalyan Lorenzo Gagli ikinci, 279 vuruşla Björn Akesson üçüncü oldu. Türkiye Golf Federasyonunun açıklamasına göre, Turkish Airlines Challenge gelecek yıl da Antalya'daki Gloria Golf Kulübü'nde oynanacak.

CHALLENGE GOLF NEDİR?

European Challenge Tour'un Türkiye ayağıdır. European Challenge Tour ise 1987 yılından bu yana dünyanın dört bir yanından şampiyon adaylarının mücadele ettiği önem derecesi yüksek bir platformdur.

Golfers, who competed at the Turkish Airlines Challenge Tour 2015 undertaken by the participation of 156 prominent players from many countries all around the world, fought to become a competent tournament player. At the end of the four day tournament, the Welsh golfer Rhys Davies, said: "It was amazing to be a part of an amazing course, an unbelievable facility together with suave people". A total of 125,000 euros was handed in awards at the tournament, in which Davies was awarded 28,000 Euros for first prize. At the tournament, where 15 Turkish golfers competed as well, Italian Lorenzo Gagli came second with 278 shots, while Bjorn Akesson became third with 279 shots. According to the statement made by the Turkish Golf Federation, the Turkish Airlines Challenger next year will take place at the Gloria Golf Club in Antalya.

WHAT IS THE CHALLENGE GOLF?

It is the Turkish leg of the European Challenge Tour. While the European Challenge Tour has become the most important platform where champions from all over the world have been competing since 1987.

Paris'te İstanbul Esintisi A Breeze Of Istanbul In Paris

UNESCO'NUN KURULUŞUNUN 70. YILINDA PARİSTE İSTANBUL RÜZGÂRI ESTİ. İSTANBUL'UN DÜNYA KÜLTÜR MİRASI LİSTESİ'NE ALINIŞININ 30. YIL DÖNÜMÜ PARİSTE DÜZENLENEN ETKİNLİKLERLE KUTLANDI.

A BREEZE OF ISTANBUL HAS PASSED THROUGH PARIS DURING THE 70th ANNIVERSARY OF THE ESTABLISHMENT OF UNESCO. THE 30TH ANNIVERSARY OF ISTANBUL BECOMING A PART OF THE WORLD HERITAGE LIST WAS CELEBRATED WITH EVENTS ORGANISED IN PARIS.

Yazar / Author: Merve Ay

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) kuruluşunun 70'inci, İstanbul'un UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınışının 30. yılı nedeniyle 8-10 Nisan tarihleri arasında Paris'te İstanbul etkinlikleri düzenledi. Etkinlik kapsamında *İstanbul Fotoğrafları* sergisi açıldı ve birbirinden güzel İstanbul manzaraları duvarları süsledi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kent Orkestrası ve Los Paşaros Sefaradis grubu ise *İstanbul'un Sesleri* adlı bir konser vererek konuklara müzik ziyafeti yaşattı. Sema gösterisinin de düzenlendiği etkinliklerde tasavvuf musikisinden örnekler verildi. UNESCO'nun Paris'teki genel merkezinde "Mega Kentlerde Kültür Mirasının Korunması ve Kentsel Gelişim" başlıklı bir panel de düzenledi. Panelde konuşan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Topbaş, UNESCO Dünya Miras Komitesi'nin 40. toplantısına İstanbul'un ev sahipliği yapma talebini UNESCO'ya ilettili. "Bu etkinliğin, İstanbul'un ve Türkiye'nin tanıtımında önemli bir etkisi olacağına inanıyorum." diyen Topbaş'a teşekkür şiltili ve hatıra madalyası takdim edildi.

A series of events were organised in Paris between of 8-10 April for the 70th anniversary of the establishment of The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO) and the 30th anniversary of Istanbul becoming a part of the UNESCO World Heritage List. As part of these events, an exhibition titled 'The Photographs of Istanbul' was opened and beautiful images of Istanbul adorned the walls. Istanbul Metropolitan Municipality City Orchestra and Los Paşaros Sefaradis group gave a concert titled 'The Voices of Istanbul', presenting a musical feast to its audience. Sufi music was also performed during these events in which whirling dervishes performed.

A panel titled "Conservation of Cultural Heritage and Urban Development" at the headquarters of UNESCO in the capital city of Paris also took place. Kadir Topbaş, the Mayor of Istanbul Metropolitan Municipality, who delivered a speech at this panel, also made a request to hold the 40th meetings of the UNESCO World Heritage Committee in Istanbul. Topbaş, who stated "This event will have a tremendous impact on the promotion of our city Istanbul", received an acknowledgement plate and a UNESCO Memorial Medal.

Roma'da Sema

Sufi Performance In Rome

GALATA MEVLEVİHANESİ MUSİKİ VE SEMA TOPLULUĞU, ROMA'NIN ÜNLÜ BRANCACCIO TİYATROSU'NDA SEMA DÜZENLEDİ. İTALYANLAR ETKİNLİĞE BÜYÜK İLGI GÖSTERDİ.

THE GALATA MAWLAWI LODGE AND WHIRLING DERVISHES ASSEMBLY HAS HELD A WHIRLING DERVISH (SEMA) PERFORMANCE AT THE FAMOUS BRANCACCIO THEATRE IN ROME.

✍️ Yazar / Author: Hanife Çelik

Türk tasavvuf tarihinin önemli şahsiyetlerinden biri olan Mevlana, Türkiye topraklarında yaşamış; ünü dünyaya yayılmış bir düşünür ve mutasavvıftır. Mevlana'nın düşüncelerinden doğan Mevlevilikte sema ise dervişlerin dönerek Allah'a ulaştıkları bir ibadet biçimidir. Geçtiğimiz günlerde başkent Roma'nın başkent Brancaccio Tiyatrosu'nda düzenlenen semaya, İtalyanların yanı sıra dünyanın dört bir yanından gelen izleyiciler yoğun ilgi gösterdi. Galata Mevlevihanesi Müsiki ve Sema Topluluğu'nun gerçekleştirdiği sema, Postniş Dede Nail Kesova öncülüğünde gerçekleştirildi. Manevi âleme bir yolculuk olarak nitelendirilen sema, UNESCO tarafından "manevi dünya mirası" kabul edilmiştir.

MEVLEVİLİK KONFERANSI

Mevlâna Rûmî Derneği tarafından 9 Nisan tarihinde Paris Doğu Dilleri ve Medeniyetleri Enstitüsü'nde (INALCO) "Mevlâna ve Mevlevilik" adlı konferans düzenlendi. Ney dinletisi ile başlayan konferansta konuşma yapan Prof. Leili Anvar, Mesnevi'den beyitler okuyarak hikâyeler aktardı.

Mawlana, who is one of the most important figures in the history of Turkish Sufism, lived in Turkey and was a distinguished and notable Sufi thinker. Mawlawiyah, born from the thoughts of Mawlana is a prayer form of the Mawlawis reaching out to Allah through the act of whirling. The whirling performance (sema), which recently took place at the Brancaccio Theatre in the Italian capital Rome, was watched with interest by Italians as well and many people from the world. The sema performance held by the Galata Mawlawi Lodge and Whirling Dervishes Assembly, was held under the leadership of Nail Dede. The sema, which is considered to be a journey into the spiritual world, is considered by the UNESCO to be "a spiritual world heritage".

THE CONFERENCE ON MAWLAWIYAH

A conference was held on April 9 by the Mawlana Rumi Association, at the Paris Eastern Languages and Civilisations Institute (INALCO) titled "Mawlana and Mawlawiyah". Prof. Leili Anvar, who delivered a speech at this conference, which began with a Ney (reed flute) music recital, spoke of the love Mawlana defines within his work. She also read parts from the Masnawi and related stories.

Balkanlardan Dünyaya Goran Bregović

From The Balkans To The World: Goran Bregovic

BALKAN EZGİLERİ DENİNCE AKLA GELEN İLK İSİMLERDEN BİRİ OLAN GORAN BREGOVIÇ, MAYIS VE AĞUSTOS AYLARINDA BİR DİZİ KONSER İÇİN TÜRKİYE'YE GELİYOR.

GORAN BREGOVIC, WHO IS THE FIRST NAME TO COME TO MIND WHEN SPEAKING OF BALKAN MUSIC, WILL COME TO TURKEY FOR A SERIES OF CONCERTS IN MAY AND AUGUST.

✍ Yazar / Author: Mustafa Özkan

Goran Bregović, Sırp anne ve Hırvat bir babanın çocuğu olarak 1950 yılında Saraybosna'da doğdu. 16 yaşına geldiğinde konservatuvardaki keman eğitimini yarıda bırakarak, Bijelo Dugme adında bir grup kurdu. Kısa sürede Yugoslavya'nın en ünlü grubu olan Bijelo ile 1974 yılında ilk albümünü, 1978 yılında ilk film müziklerini besteledi. Herkes tarafından tanınması 1988 yılına rastladı. Bir filmle, yani Yönetmen Emir Kusturica'nın çektiği *Çingeneler Zamanı*'nin müzikleri ile... Filmin belleklerde yer eden şarkısı *Ederlezi*'nin rüzgârı bugün de esmeyi sürdürüyor. Bregović, *Arizona Rüyası* ve *Yeraltı* filmlerinde de efsane şarkılara imza attı.

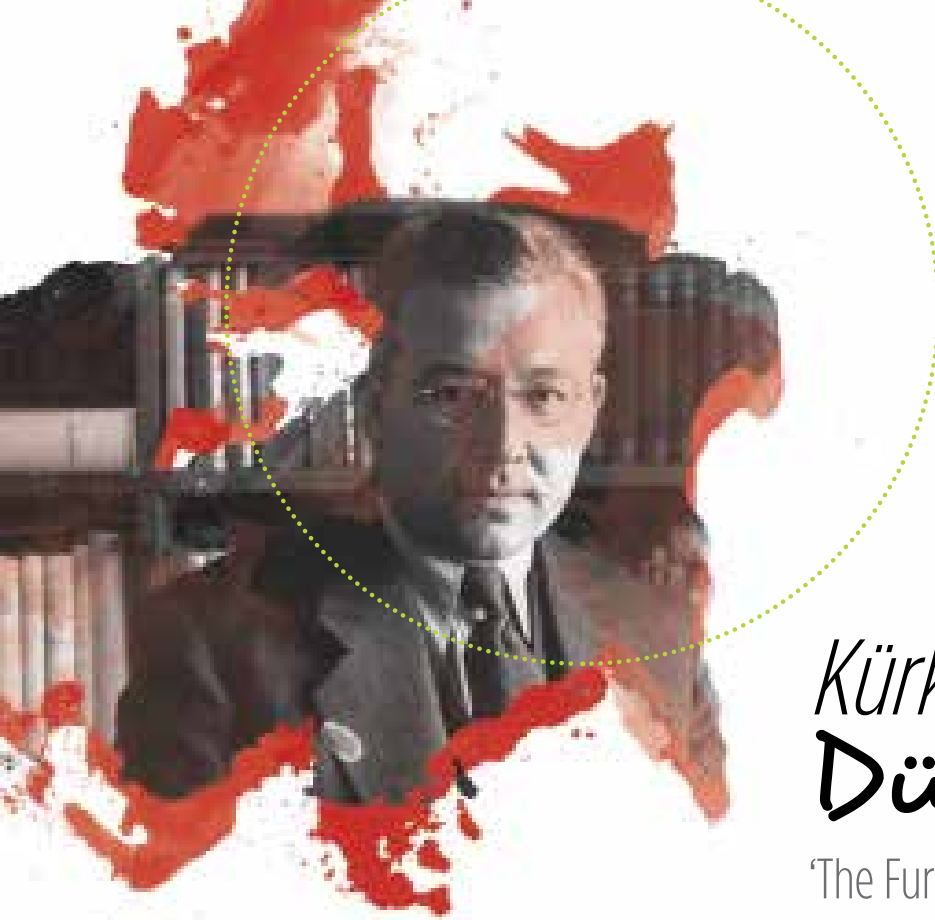
KONSERT TAKVİMİ

Balkan kültürünün derin izlerini taşıyan müzikleriyle tanıdığımız Bregović, Mayıs 2015'te bir kez daha Türkiye'yi ziyaret edecek. 6 Mayıs'ta Ankara, 7 Mayıs'ta İstanbul, 8 Mayıs'ta İzmir ve 12 Ağustos'ta ise Bursa'da sahneye çıkacak olan Bregović, Bosna - Hersek'in ve Balkanların o "renkli" atmosferini yine Türkiye'ye taşıyacak.

Goran Bregovic was born in Sarajevo in 1950 to a Serbian mother and Croatian father. When he was 16 years of age, he left his violin training unfinished at the conservatory and founded a band called Bijelo Dugme. Bijelo, which became the most famous band in Yugoslavia in such a short period of time, composed its first album in 1974 and first film music in the year 1978. However, he became a world-renowned musician in 1988. This was through the film musics of 'Time of the Gypsies' directed by Emir Kusturica... The song 'Ederlezi', which has become ingrained within our memories, is still remembered throughout the world. Bregovic has also composed some fabulous songs in the movies 'Arizona Dream' and 'Underground'.

THE CONCERT CALENDER

Goran Bregovic, who we have come to know with his songs reflecting the deep traces of the Balkan culture, will visit Turkey once again in May 2015. He will be performing in Ankara on May 6, in Istanbul on May 7, in Izmir on May 8 and in Bursa on August 12 and will once again bring that "colorful" atmosphere of Sarajevo and the Balkans back to Turkey.

Kürk Mantolu Madonna Dünya Klasığı

'The Fur Coated Madonna' - A World Classic

1935 YILINDA KURULAN DÜNYACA ÜNLÜ İNGİLİZ YAYINEVİ PENGUIN, TÜRK EDEBİYATININ ÖNEMLİ İSİMLERİNDEN SABAHATTİN ALİ'NİN *KÜRK MANTOLU MADONNA* İSİMLİ ROMANINI MODERN KLASİKLER SERİSİ KAPSAMINDA YAYINLANMAYA HAZIRLANIYOR.

THE WORLD-RENOWNED BRITISH PUBLISHER PENGUIN, WHICH WAS FOUNDED IN 1935, IS PREPARING TO PUBLISH SABAHATTİN ALİ 'S 'THE FUR COATED MADONNA' IN ITS MODERN CLASSICS SERIES.

✍ Yazar / Author: Hanife Çelik

Sabahattin Ali daha çok öyküleriyle tanınsa da *Kuyucaklı Yusuf* ve *İçimizdeki Şeytan* adlı eserleriyle Türk edebiyatının önemli romancıları arasında anılıyor. Yazarın 1943 yılında basılan son romanı *Kürk Mantolu Madonna*, Türkiye'de son beş yıldır en fazla satılan kitaplar arasında ilk beşte yer alıyor. Roman bugüne dek Almandan Fransızcaya, Rusçadan Arapçaya birçok dilde yayımlandı. Kitabın İngilizce çevirisinin ise 2016 yılının ilk aylarında yayımlanması planlanıyor. Edebiyat çevrelerine göre Sabahattin Ali kitaplarının farklı dillere çevrilip dünyanın dört bir yanında talep görmesinin nedeni şu: Yazarın insan ruhundaki karmaşık duyguları incelikli bir anlatımla dile getirmesi ve bunu yaparken evrensel bir düzey yakalaması.

SEBAHATTİN ALİ KİMDİR?

1907 yılında doğdu. 1926 yılında öğretmen okulundan mezun oldu. Anadolu şehirlerinde Almanca öğretmenliği yaptı. Sonraki yıllarda gazetecilik de yapan Ali'nin 100. doğum yılı, 2007 yılında dünyaya geldiği Bulgaristan'ın Eğridere (Ardino) kentinde kutlandı.

Although Sabahattin Ali is mostly known for his stories, he has become one of the most prominent authors in Turkish literature with his novels 'Yusuf of Kuyucak' and 'The Devil Within Us'. 'The Fur Coated Madonna', which was the last published novel of the author in 1943, is amongst the five top bestsellers in Turkey. The novel has been translated into many languages like German, French, Russian and Arabic. The English translation is also expected to be published in early 2016. The reason for the translation of Sabahattin Ali's novels into various languages according to the literary world is as follows: The author's ability to narrate the complicated emotions of man's spirit with a graceful language and attain universal standard in his efforts of doing so.

WHO IS SABAHATTİN ALİ?

He was born in 1907. He graduated from the College of Education in 1926. He taught German in various Anatolian schools. In 2007, there were celebrations for the 100th year anniversary in his birth city Ardino, Bulgaria.

BAŞLIKLAR Titles

- Lale Aşkı / Love of Tulips
- Lale, Lale Devri ve Laleciler / Tulip, The Tulip Era And The Tulip Cultivators
- Türkiyeli Hollanda Laleleri / Dutch Tulips From Turkey
- Lale Devri'nin Görünmeyenleri, Bilinmeyenleri / The Unseen & Unknown Aspects Of The Tulip Era

Lale aşkı

Love of Tulips

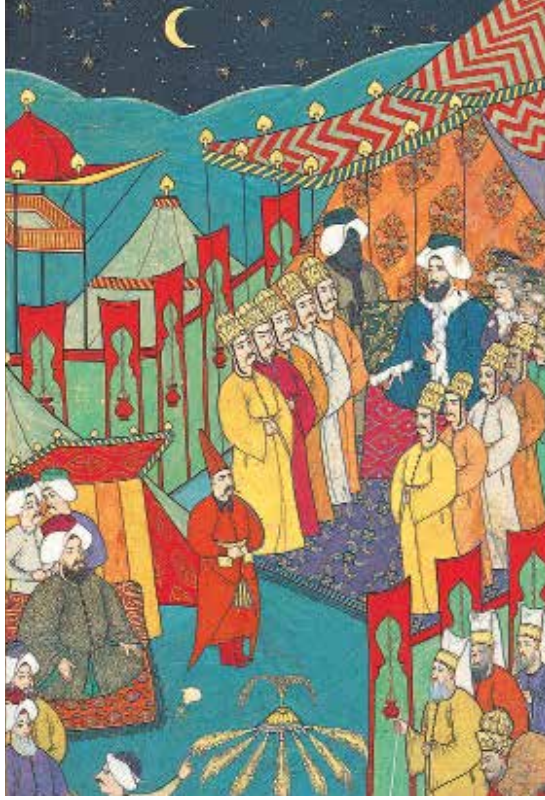
Yazar / Author: Enis U. Tunc

PROF. DR. SÜHEYL ÜNVER'İN 1926 YILINDA MİLLÎ MECMUA DERGİSİNDE YAYINLANAN "TARİHİMİZDE LALE MERAKI" BAŞLIKLİ YAZI DİZİSİ AÇIKÇA GÖSTERİYOR Kİ TÜRK MİLLETİNİN BU ZARİF ÇİÇEĞE OLAN İLGİSİ SEKİZ ASIRLIK BİR AŞK HİKÂYESİYDİ VE O GÜN DE AYNI HARARETİ VE TAZELİĞİYLE DEVAM EDİYORDU.

PROF. SÜHEYL ÜNVER 'S ESSAY SERIES TITLED "THE INTEREST TOWARDS TULIPS IN OUR HISTORY", WHICH WAS PUBLISHED IN THE NATIONAL REVIEW (MILLI MECMUA) JOURNAL IN THE YEAR 1926, CLEARLY PROVES THAT THE TURKISH PEOPLE 'S INTEREST TOWARDS THIS ELEGANT FLOWER IS A LOVE STORY OF EIGHT CENTURIES AND CONTINUES TO BE SO WITH THE SAME PASSION AND BLOOM.

Son 20 yıldır, özellikle kültür başkenti İstanbul'un hemen her yerini süsleyen laleye ilginin kökeni Türk tarihi açısından çok daha eskilere dayanıyor. Rivayet odur ki bu güzel çiçek, Anadolu'ya Orta Asya'dan Türklerle beraber geldi ve 12. asırdan itibaren hem kendisi hem sureti bir süs aracı olarak kullanılmaya başlandı. Türk toplumunun hayatında yer edinen bu zarif, rengârenk ve muhtelif biçimlere sahip çiçek zamanla edebiyat ve süsleme sanatlarında hayat buldu. Laleyi 13. yüzyılda ilk kez Mevlana kullandı şiirinde. 14. yüzyılda da lale, Divan şiirinde yer buldu kendisine. Kısacası lale, yalnız cismen değil, sembol olarak da Türklerin hayatına girmiş; renk renk ve desen desen dört bir yanı kuşatmıştı. Çinide, mermerde, ahşapta, kağıtta, kumaşta ve hatta kaftanlarda bütün nezaket ve letafetiyle hep lale vardı.

The roots of the interest towards tulips, which has been adorning every corner of Istanbul, the cultural capital, for the past 20 years, in fact goes back far in Turkish history. It is narrated that this beautiful flower came to Anatolia from Central Asia with the Turks and since the 12th century has been used for ornamental purposes as a flower and as a motif. This flower, which has taken its special status amongst the Turkish community with its elegant, colourful and diversity of species, sprang to life within literature and the art of ornamentation over time. The tulip was used by Mawlana for the first time in a poem during the 13th century. One century later, the tulip has established its place within Ottoman Poetry. In short, the tulip did not only enter into the life of the Turks physically but also as a symbol, embracing it with its colours and designs. The tulips appeared on chinawares, marbles, wood, paper, textiles and even on kaftans

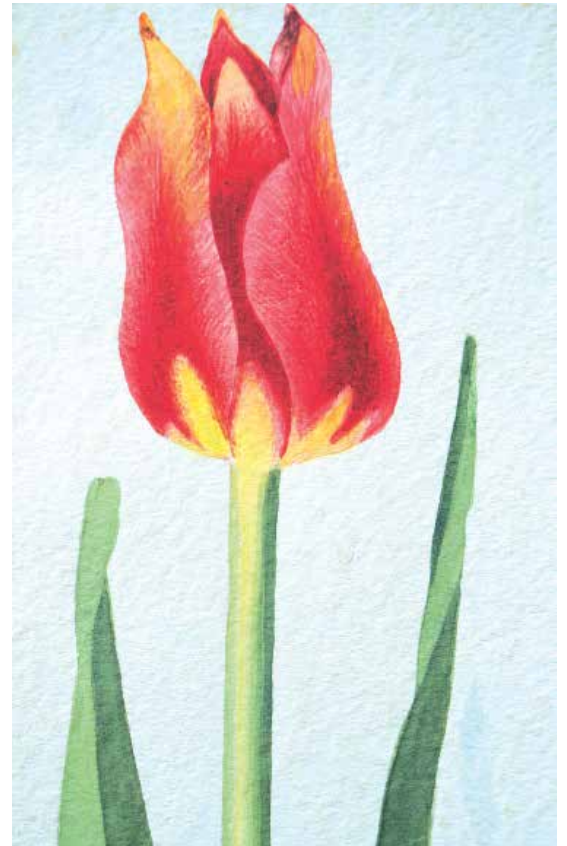
Lalenin esas sahibi Türklerdi. Nitekim bir zamanlar Avrupa'da iptilalara, çılgınlıklara sebep olan lale o kıtaya yine buradan, Türk topraklarından götürüldü ilk defa. Kanunî devri seyyahı ve Avusturya-Macaristan elçisi Busbecq'in ülkesine götürdüğü muhtelif bitkiler arasında lale soğanı da vardı. Muhtemeldir ki seyyah, Osmanlı coğrafyasında gördüğü muhteşem lale bahçelerinin tutkunu olmuş. Bu eşsiz zarafet ögesini kendi ülkesine de taşımak istemişti. Türklerin laleye olan bu ilgi ve hatta tutkusu, 18. yüzyılda bugün Lale Devri dediğimiz dönemde adeta zirveye çıktı. O yıllarda özellikle uzun zamandır mücadele içinde olunan Avusturya ve Venedik'le ateşkes imzalanması bir huzur ve sükûn devrinin doğmasına vesile olmuş ve devlet erkânının da lale merakını teşvikleriyle bu ilgi adeta bir sevdaya dönüşmüştü. Yediden yetmişe hemen her meslek grubundan insanlar yüzlerce çeşit lale yetiştirmiş, her biri ayrı bir endama bürünen lalere birbirinden hoş ve ilginç isimler vermişlerdi.

Bu merak yalnız pratikte kalan bir olgu değildi şüphesiz; lalenin nasıl yetiştirilebileceğini, 16. yüzyıldan beri kimlerin ne tür ve nasıl lale yetiştirdiğini anlatan pek çok eser de kaleme alınmıştı. Bu kitabî ilgi zaman zaman azalsa da hiç yok olmadı. Lale Devri'nden 200 yıl kadar sonra Cumhuriyet daha tazeyken, Ahmet Süheyl Bey tarihimizde lale merakına dair ilginç tespitlerde bulunduğu bir dizi makale kaleme almıştı (1926). İşte bu dizi, o dönemde eskiden beri meftunu olduğumuz bu süslü çiçeğe

with all their eloquence and grace.

The true owners of the tulip were the Turks. As a matter of fact, for the first time, the tulip went from the Turkish lands to the European continent, where a great fondness to the flower was developed. During the era of Kanuni, the traveller and Ambassador of Austria-Macedonia, Busbecq, had taken the tulip bulb amongst the various other plants back to his own country. It is most probable that the traveller had fallen in love with the amazing tulip gardens he had seen throughout the Ottoman lands and wanted to take this unique and elegant flower to his own country. The interest and passion of the Turks towards tulips had reached its peak during the Tulip Era in the 18th century. During that period, the peace treaty signed between Austria and Venice had led to peaceful times and with the encouragement of top government officials, this interest had turned into a passion. The young and old alike from all career fields had cultivated hundreds of different types of tulips and each and every one of them had given a different and interesting name to them.

Surely, this interest was not just a simple one; there have been many works since the 16th century in relation to how tulips were cultivated and who had been cultivating them. Although interest in these books decreased from time to time, it never ceased to exist. Approximately 200 years after the Tulip Era, when the Republic was still very young, Ahmet Süheyl Bey had written an interesting series of essays in relation to the interest in tulips (1926). This series was one of the largest bibliographical works written about the beautiful tulips which we have adored. The series of essays titled 'The

► Levni minyatürü, 18. yüzyıl. İBB Kültür Arşivi (üstte). Bulgurlu lalesi. Dr. Süheyl Ünver Arşivi, 1960.

► Levni's miniature, the 18th century. Archive of IBB Kültür (over). Tulip from Bulgurlu Archive of Dr. Süheyl Ünver, 1960.

tahsis edilen en geniş bibliyografik çalışmalardan biriydi. Ahmet Süheyl Bey'in (daha sonra tıp profesörü) "*Tarihimizde Lale Merakı*" başlığıyla kaleme aldığı söz konusu yazı dizisi, toplamda 12 makaleden oluşuyordu. "D.A.S." kısaltmasıyla Millî Mecmua'nın 60. sayısından itibaren 71. sayısına dek yayınlanan bu dizi açıkça gösteriyordu ki milletimizin bu zarif çiçeğe olan ilgisi neredeyse sekiz asırlık bir aşk hikâyesiydi ve o gün de aynı hareketi ve tazeliğiyle devam ediyordu.

Makaleye bu merakın kökenlerini özetleyerek giren Ahmet Süheyl Bey, devamında 16. asırdan o ana değin lalenin kültür tarihimizde nasıl yer edindiğini irdeliyordu. Ona göre, "*Laleye merak ve ilginin zirveye çıktığı ve 1718 yılında başladığı kabul edilen 'Lale Devri' hiç yoktan doğmadı. Pek çok seneler evvel böyle bir merakın olduğu bu eserler sayesinde görülmüyor ve işitiliyordu.*" Yani bu merak, "eskinin bir devamı" niteliğindediydi. Süheyl Bey'in makale serisinde temas ettiği laleye ve sair çiçeklere dair ilk eserlerden biri Ali Çelebi'nin 1667-68'de kaleme aldığı *Şükûfenâme* adlı çalışmasıydı. Bir 30 yıl kadar sonra Abidi'nin *Netâyicü'l-Ezhâr*'ı göründü; çok zengin bir eserdı bu. Yazar, çiçeksiz geçen ömrünü "telef ve heder" olmuş kabul ediyor ve zikrettiğimiz bu eserde geçmişin ve dönemin çiçek meraklılarının isimlerini ve yetiştirdikleri çiçeklerin ne diye isimlendirildiklerini aktarıyordu. Lale o devirde öyle alakaya mazhar oldu ki esasen "yabani" olan bu çiçeğin cinslerini çoğaltmak için pek çokları uğraş verdi ve nitekim 800 çeşide kadar ulaşılmıştı.

1747-48 yıllarında Mahmud Efendi *Şükûfenâme*'sini kaleme aldı. Birkaç on yıl sonra bir başka risale bu defa bir hekimin kaleminden ortaya çıktı; Mehmed Aşki Bey'in *Mi'yâr-ı Ezhâr*'ı... O da yaşadığı dönemde ne kadar çeşit varsa gidip bizzat görmüş ve her bir lalenin adını, soğanının kime ait olduğunu, ayarının ne olduğunu tespit etmişti. Yine 1798'de Aşki Bey'in eseri olan bir risale daha göründü. *Takvîm-i Lâle* diye isimlendirilen bu risalede laleler ve lale meraklıları isim ve unvanlarıyla zikredilmişti. Sözün özü: Lale Türklerin eski, ama eskimeyen aşkı! Biz de sizler için birkaç avuç lale kokusu hissettirmek istedik...

► *Şükûfenâme-i Musavver*. Millet Kütüphanesi, İstanbul.

► *'Şükûfenâme-i Musavver'*. Millet Library, İstanbul.

Interest towards Tulips in our History' by Ahmet Süheyl Bey (later a professor in medicine), consisted of 12 essays, which has been published in volume 60 until volume 71 within the National Review Journal (Millî Mecmua) under the acronym of "D.A.S", clearly illustrates how the interest of our nation towards this elegant flower was a love story and continued to be so with the same passion and bloom.

Ahmet Süheyl Bey, who begins his article by summarising the roots of this interest, also analyses how the tulip became embedded in our culture from the 16th century up until then. In his opinion, "the interest in the tulip, which had reached its peak during the 'Tulip Era', known to have begun in the year 1718, did not just appear out of nowhere. It is evident through the various artworks that this interest had existed before this era". In other words, this interest was "the continuation of the past". One of the initial works that Süheyl Bey explores in his essay series in relation to tulips and other flowers, is '*Şükûfenâme*' (The Book of Buds), which was written by Ali Çelebi between 1667-68. Thirty years later '*Netâyicü'l-Ezhâr*' (The Produce of Flowers) by Abidi was written and was one of the most comprehensive works. The author considered his life without flowers "as a waste and loss" and also included in this work all the names of those who cultivated flowers as well as the names they had given to these tulips. The tulip had gained so much attention during that period that many individuals had put great effort into accumulating different kinds of this flower, which in fact was a "wildflower", and were able to attain 800 different types. Between the years 1747-48, Mahmud Efendi wrote his work titled '*Şükûfenâme*'. After a few decades, a doctor by the name of Mehmed Aşki Bey also wrote a book on the topic titled, '*Mi'yâr-ı Ezhâr*' (The Logic of Flowers)... He was also one of those persons who had had the opportunity to see all the different types of the flower and had determined the names of each tulip as well as those who had cultivated the bulb and its standards. Another work appeared in 1798 by Aşki Bey. This work titled '*Takvîm-i Lâle*' (The Calender of Tulips), also listed the names of the tulips as well as those who had a special passion for it. In short, the tulip is the old love of the Turks, but surely an ageless love! With this, we hope you were able to sense the smell of a bunch of tulips...

Lale, Lale Devri ve *Laleciler*

Tulip, The Tulip Era And The Tulip Cultivators

Yazar / Author: Beşir Ayvazoğlu Fotoğrafçı / Photographer: Onur Aykutlu

RENK RENK SÜMBÜLLERLE ZENGİNLEŞTİRİLMİŞ LALE TARHLARININ, AĞAÇLARIN VE GÖLETLERİN ARASINDA ŞAİR NEDİM’İ DÜŞÜNMEYEN, ÖZELLİKLE KIRMIZI LALE TARHLARININ ATEŞİNDE NEDİM’İN ŞİİRİNİ KEŞFETMEYEN, MAZMUNLARININ SIRRINI ÇÖZEMEYEN KÜLTÜRLÜ BİR TÜRK DÜŞÜNÜLEBİLİR Mİ?

CAN A WELL-CULTURED TURK WHO HAS NEVER THOUGHT OF THE POET NEDİM AMONGST THE TULIP GARDENS, TREES OR LAKES ENRICHED WITH COLOURFUL HYACINTHS, AND PARTICULARLY ONE WHO HAD NEVER EXPLORED THE POEMS OF NEDİM WITHIN THE FIRES OF THE RED TULIPS, ONE WHO HAS NEVER SOLVED THE MYSTERY OF HIS METAPHORICAL POEMS, EVER EXIST?

Hollanda’da muhteşem lale bahçelerini gezerken kendiaLale Devri’nde hissetmişim. Ben, başlarımı hançer gibi yapraklarının arasından masalsi bir mahluk edasıyla uzatıp işveler gösteren Hollanda lalelerinde atalarımın zevk dünyalarına dair ipuçları yakaladım. Mümkün olsaydı, bu Felemenk lalezarlarından hiç çıkmazdım.

While I was strolling through the amazing tulip gardens in Holland, I had felt like I was living during the Tulip Era of the Ottoman Empire. I was able to embrace the traces of my ancestors’ world of pleasure amongst the tulips of Holland, which had extended their heads through their leaves like daggers, displaying coquettishness. If it were possible, I would have never left Holland’s tulip gardens.

Bundan 450 yıl önce Avrupa'ya doğru heyecanlı bir yolculuğa çıkan lale, Türkistan bozkırlarında yabancı bir çiçek olarak uç verip Bulgar Türkleriyle İdil boyuna, Timuroğulları ile Hind'e, Selçuklularla İran ve Anadolu'ya gelmişti. Alman elçisi olmakla beraber Hollanda'ya da temsil eden Ogier Ghislain de Busbeck, 1554 yılında geldiği İstanbul'dan Avusturya'da yaşayan dostu Carolus Clusius'a gönderdiği lale soğanlarının dokularında Türkistan bozkırlarının havası, suyu ve toprağı vardı. Bir süre sonra Hollanda'ya giderek Leiden Üniversitesi'nde göreve başlayan Clusius, bu ülkelerde laleyi ilk yetiştiren ve lale endüstrisini kuran kişi oldu. Avrupa'da lale merakının daha önce başladığına dair kayıtlar da var. B. Belon adlı bir Fransız hekim 1549'da çıktığı Yakın Doğu gezisi sırasında İstanbul'a da uğramış ve hatıratında "kırmızı zambak" diye zikrettiği lale çiçeğinin soğanlarından edinmek için birçok yabancı gemilerle İstanbul'a geldiğinden söz etmiştir. Laleyi Avrupa'da meşhur ettiğini iddia eden Conrad Gesner de bu çiçeği ilk defa 1559 yılında, Ausburg'da, ender egzotikler koleksiyonuyla şöhret kazanan Nerwart'ın bahçesinde gördüğünü, ona da soğanların İstanbul'daki bir dostu tarafından gönderildiğini söyler.

Kısacası, lale Avrupa'ya 16. yüzyılın ortalarında İstanbul'dan gitmiş, Türkçe "tülbent"ten bozma "tulip" adıyla, özellikle Hollanda ve Almanya'da aranan bir meta haline gelmişti. 17. asrın başlarında zengin bir adamın lale koleksiyonunun bulunmaması zevksizliğinin bir göstergesi olarak kabul edilirdi. Lale merakı bir ara kelimenin tam manasıyla çılgınlık (lale deliliği, "tulipo-

The tulip, which had set off on an exciting journey 450 years from here towards Europe, stemmed as a wild flower in the moorlands of Turkistan and travelled to the region of Idil with the Bulgarian Turks, to India with the Timurs, to Iran with the Seljuks, had finally arrived in Anatolia. In the tissue of the tulip bulbs, which were sent to Carolus Clusius in Austria by his friend, the German and Holland ambassador Ogier Ghislain de Busbeck who had come to Istanbul in 1554, they had found the air, water and soil of the moors of Turkistan. Clusius, who had left for Holland to work at Leiden University, became the first person ever to have cultivated and established the industry of tulips within these countries.

There are also records that the interest in the tulip by the Europeans had begun even before this period. During the Near East travels of B. Belon, a French doctor, in 1549, he had stopped by at Istanbul and had mentioned of a "red lily", which attracted many people to Istanbul who wished to obtain its bulbs. While Conrad Gesner, who claims to have made the tulip popular in Europe, states that he had first come across this flower in 1559, in Ausburg, in the garden of Nerwart, who was known to have a unique collection of exotic flowers. Furthermore, he states that he had also recieved the bulbs from a friend in Istanbul.

In short, the tulip had gone from Istanbul to Europe in the middle years of the 16th century, and with its name "tulip" originating from the Turkish word "tülbent" (a fine head covering), had become a commodity searched for particularly in Holland and Germany. The lack of a tulip collection of an affluent man during the early years of the 17th century was considered to be a sign of dullness. At one stage, the interest in tulip literally became a delirium (tulipomanie). The rich would boast of the rare tulip bulbs they had owned after having paid high sums of money. There were even some, who would invest all of their fortune, in a tulip bulb. In 1636, there was a sudden increase in the demand for rare tulips and money started to flow into the stock markets in cities like Amsterdam, Rotterdam and Leiden. It came to such a point that some tradesmen would try every means possible to effect the costs in order to make more money and thus, the illness of tulipomanie had become a contagious plague effecting the whole society.

Nevertheless, some tradesmen, who had comprehended the fact that this delirium would not last forever, changed attitude and stopped purchasing new bulbs in order to sell the stocks they had for higher prices. Of course, this led to a great panic leading to the rich tradesmen to suddenly become poor and thus, the delirium had come to an end. While the love for tulips in Turkey, which had exported this passion to Europe during the 16th century, was increasing.

► **Rüstem Paşa Camii, 16. yüzyıl. Hasırcılar Çarşısı, Tahtakale - İstanbul.**

► **Rüstem Paşa Mosque, 16th century. Hasırcılar Bazaar, Tahtakale - İstanbul.**

manie”) haline geldi. Zenginler büyük paralar ödeyerek sahip oldukları nadir lale soğanlarıyla övünüyorlardı. Bir lale soğanına bütün servetini yatıranlar bile vardı. 1636 yılında nadir tür- lere talep birden artmış ve bunların satışlarını gerçekleştirmek üzere Amsterdam, Rotterdam ve Leiden gibi şehirlerdeki borsalarda düzen- li pazarlar kurulmuştu. İş zamanla o noktaya vardı ki, bazı tüccarlar, her türlü yola başvura- rak fiyatlarda dalgalanmalar meydana getirerek aşırı kazançlar elde etmeye başladılar. “Tulipo- manie” bütün toplumu bulaşıcı bir hastalık gibi sarmıştı.

Ne var ki çılgınlığın sonuna kadar böyle devam etmeyeceğini anlayan bazı tüccarlar, birden ta- vır değiştirerek yeni soğanlar almadıkları gibi, ellerindekilerini de yüksek fiyatlarla satmaya başlayınca işin rengi değişti ve başlayan büyük panik sonucunda lale zengini birçok büyük tüc- car birden yoksullaşverdi; çılgınlık sona ermiş- ti. 16. yüzyılda lale sevgisini Avrupa’ya ihraç eden Türkiye’de ise bu sevgi artarak devam edi- yordu.

Lalenin ve lale kültürünün Anadolu’ya Türklerle birlikte geldiği kesindir. Roma ve Bizans’ın ne- dense hiç ilgilenmediği bu çiçek, 13. yüzyıldan itibaren stilize edilmiş olarak Selçuklu tezyi- natında, yazma kitap ve kaplarında görülmeye başlar; şiirde ise 14. yüzyılda uç verir. 15. yüzyıl-

It is for certain that the tulip and tulip culture had surfaced in Anatolia with the Turks. This flower, which the Romans and the Byzantines were never interested in, had become stylised since the 13th century and surfaced within the ornaments, books and bowls of the Seljuks. It appears in poetry in the 14th century. The tulip, which had become one of the most important symbols of the 15th century, has been likened to blood, candles, wine, cheeks, wounds due to its colour and generally, to a chalice due to its form.

The tulips mentioned within classical poems during the 16th century were surely of the wild kind. As it was wild and bloomed in mountains and hills it was considered “rustic” and spoken of in terms of being shy and mannerless. In one of his gazelles, Necati Bey, a poet from the 15th century, speaks of the tulip as being wretched and helpless as it came to our gardens from the countryside and that it was banished from the communion of the rose era. While those who studied the tulip from a religious and botanical perspective would read the Beauty of the Lord within it. According to Doctor Mehmed Aşki Efendi, who also has a book titled ‘The Flowers of Fire’ (Mîyârü’l-Ezhar), the tulip owes its high status to the fact that it is written with the word letters of the word “Allah”.

There were many people interested in flowers like the tulip, hyacinths, roses, carnations and daffodils

da en önemli sembollerden biri haline gelen lale, renginden dolayı, kan, mum, şarap, yanak, yara gibi unsurların; şeklinden dolayı da genellikle kadehin benzetilenidir.

Klasik şiirde 16. yüzyıla kadar sözü edilen laleler şüphesiz yabani türlerdi. Yabaniliğinden, yani dağlarda, kırlarda yetişiyor olmasından dolayı “taşralı” sayılan lale, utangaç, usul erkân bilmez bir çiçek olarak zikredilirdi. 15. yüzyıl şairlerinden Necati Bey, bir gazelinde lalenin bahçeye taşradan geldiği için zavallı ve çaresiz görüldüğünü, bu yüzden diğer çiçekler tarafından gül devri sohbetine alınmadığını söylemiştir. Dindarlar ve tabiata sufiyane bir heyecanla bakarlarsa lalede İsm-i Celâl’i okurlardı. *Mîyârü’l-Ezhar* adlı bir de eseri bulunan Tabib Mehmed Aşkî Efendi’ye göre, lale rütbesinin yüksekliğini, “cevâhir-i hurûf”la, yani Allah lafzındaki harflerle yazılmasına borçluymuştu.

Başta İstanbul olmak üzere, bütün önemli Osmanlı şehirlerinde sadece lale değil; sümbül, gül, karanfil ve zerrin gibi çiçeklerin de çok sayıda meraklısı vardı. Osmanlı kültürünün klasik ölçülerini bulduğu 16. yüzyıl İstanbul’unda bahçe ve çiçek zevki bütün halka sirayet etmişti. İkinci Selim devrinden itibaren saray bahçeleri için imparatorluğun çeşitli bölgelerinden lale ve sümbül soğanları ismarlandığını gösteren fermanlar vardır. Saray dışından meraklılar da bir yolunu bulup yeni türler elde etmek için çeşitli yerlerden soğanlar getiriyorlardı. Çiçek artık günlük hayatın vazgeçilmez bir parçasıydı; zarifler, Nedim’in ünlü bir gazelinde ifade ettiği gibi destalarına birer gül iştirir, sübyan mekteplerinde okuyan çocuklar her sabah hocalarına küçük çiçek demetleri götürür, hasta dostlara zarif çiçek şişeleri içinde karanfil, gül, zerrin, yahut lale gönderilerek halleri hatırları sorulurdu. Bahçesiz fukara evlerinin bile pencerelerinde gül, sardunya, karanfil, küpe çiçeği, fesleğen saksıları eksik olmazdı. Bu zevk zamanla başlı başına bir sanat haline geldi. Nitekim 17. asırda Terbiye-i Riyaz u Ezhar ve Tenmiye-i Hedayik u Eşcar amacıyla bir cemiyetin kurulmasına ve çiçekçibaşılık makamının ihdasına ihtiyaç hissedildiği Sultan İbrahim’in bir fermanından anlaşılmaktadır. Hem cemiyetin başına hem de çiçekçibaşılığa getirilen *Mesnevi* şârihi Sarı Abdullah Efendi bahçe ve tohum sahipleriyle çiçekçi esnafının problemlerini, anlaşmazlıklarını vb. çözmekle görevlendirilmişti.

Sultan İbrahim’den sonra tahta geçen Dördüncü Mehmed devrinde de Meclis-i Şükûfe adı verilen bir çiçek araştırma enstitüsü kuruldu ve başına Solakzâde Çelebi getirildi. Bu enstitünün görevi, incelenmek üzere gönderilen laleleri renkleri, şekilleri, yaprakları ve benzerleri arasındaki yeri açısından değerlendirmek, varsa kusurlarını göstermekti. Çiçek kâseleri ve şişeleri arasında

in Istanbul as well as in the other most prominent Ottoman cities. In Istanbul, during the 16th century, where one can find all the classic measurements of the Ottoman culture, the love for gardens and flowers had spread throughout the whole society. Since the era of Selim II, there have been many decrees of orders for tulip and hyacinth bulbs for the palace gardens from the various regions of the Empire. Those apart from the palace, who were also interested in these flowers, would order new bulbs from various locations. The flower had now become an essential part of the daily life. The graceful ones would always give a rose just like Nedim describes in one of his famous gazelles, while young children would always take a bouquet of flowers every morning to their teachers, and the ill would be given elegant glass bottles with carnations, roses, daffodils or tulips in it, wishing them speedy health. Even on the windowsills of the houses of the poor, there would always be roses, geraniums, carnations, fuchsias, and sweet basils. In time, this interest slowly became an art. Hence, we understand with Sultan Ibrahim’s decree that the establishment of an association and experts on flowers were in need. The Sufi commentator, Sarı Abdullah Efendi was brought to the head of this association and was appointed to solve the problems between the cultivators of flowers and the sellers.

During the era of Mehmed IV after Sultan Ibrahim, a botanical research institute by the name of the Assembly of Flower Buds was established and Solakzade Celebi appointed as its leader. The responsibilities of this institute was to evaluate and study the colours, shapes, leaves of tulips that were sent to this institute and, if there were any, to indicate its flaws. Following the fiery discussions taking place amongst flower bowls and bottles, the flower would be given a value of either Highly Distinguished, Medium Distinguished or Outstanding and the

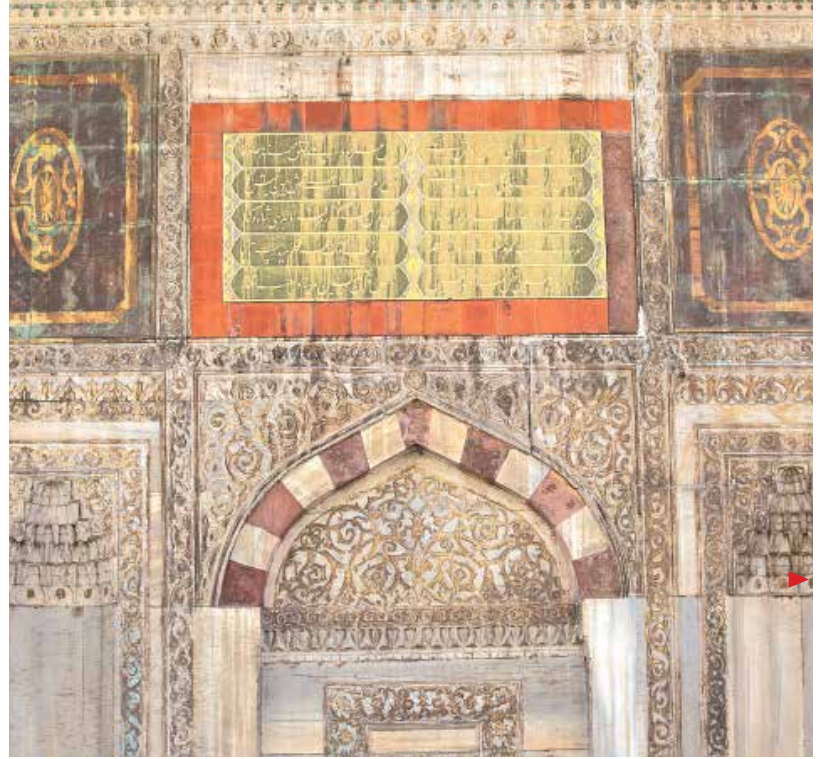
► **Kubbe.** Süleymaniye Camii, İstanbul (solda). Saltanat kayığı. Deniz Müzesi, Beşiktaş (üstte).

► **Dome.** Süleymaniye Mosque, İstanbul (on left). Boat of sultans. Deniz Museum, Beşiktaş (over).

yapılan hararetli tartışmalar sonunda incelenen çiçeğin Baş Güzide, Orta Güzide veya Serfiraz olduğuna karar verilir, kusursuz laleler de tumturaklı isimlerle kayda geçirilirdi. Böyle yüzlerce laleye akla hayâle gelmedik isimler verilmişti: Berk-i rânâ, dürr-i yektâ, feyz-i seher, gül-i ruhsâr, sîm-endâm, nev-peydâ vb. Dördüncü Mehmed'in musahiplerinden Mevlevî-Halvetî Fennî Mehmed Dede de şairliğinin ve bestekârlığının yanı sıra, yaman bir çiçek meraklısıydı ve en büyük zevklerinden biri yeni türler yetiştirip la'l-i bedahşî, kavs-i kuzah, ferah-bahş gibi şiirli adlar vermek ve her birini bir kıt'ayla ebedileştirmekti. Bu kıt'alarını topladığı esere *Tuhfetü'l-ihvan* adını vermişti.

Fennî Mehmed Dede öldüğünde Osmanlı tahtında beş yıldır Üçüncü Ahmed oturuyordu, fakat Lale Devri henüz başlamamıştı. Dördüncü Mehmed'in Emetullah Gülnuş Sultan'dan oğlu olan Üçüncü Ahmed, 1718 yılında Pasarofça Anlaşması imzalandıktan sonra, kendisine bu anlaşmayı telkin eden damadı Nevşehirli İbrahim Paşa'yı sadrazamlığa getirdi. Savaştan nefret, barışseverlik ve eğlenceye düşkünlük bakımından padişahla sadrazamının mizaçları birbirine çok benziyordu. Babasının hükümdarlığı sırasında eğlencelerin, şenliklerin en ihtişamlılarını tadan, sanat, çiçek ve bahçe zevki edinen Üçüncü Ahmed, kendini damadının zarif ellerine bıraktı. Böylece Lale Devri başlamış ve İstanbul'da öteden beri var olan lale merakı, hiçbir zaman "tulipomanie" derecesine varmasa da, epeyi yaygınlaşmış ve abartılmıştı.

Lale Devri, imar ve ıslahat faaliyetlerinin başlatıldığı, kapıların Avrupa kültürüne aralandığı devir oldu. İlk matbaa bu devirde açılmış ve bir kâğıt fabrikası kurulmuş, hatta İstanbul'da bir çini fabrikası tesis edilerek İznik ve Kütahya çiniciliği diriltilmek istenmişti. Öte yandan Kâğıthane deresinin etrafı ve Boğaziçi sahilleri zarif köşkler, yalılar ve bahçelerle bezeniyordu.

► Üçüncü Ahmed Çeşmesi, 1729. Topkapı Sarayı önu (üstte). Ahmediye Camii, 1721-1722. Üsküdar (altta).

► Fountain of Ahmed III, 1729. Front of the Topkapı Palace (over). Ahmediye Mosque, 1721-1722. Üsküdar (under).

flawless tulips would be recorded. Hundreds of these types of tulips would then be given an interesting name like beautiful thunder, unique pearl, twilight prosperity, rose face, silver body, the visible one etc. Sufi Mehmed Dede, one of the companions of Mehmed IV, who was a poet as well as a composer, had a special interest in flowers and one of his main hobbies was to cultivate new kinds, give poetic names and then write poems about them. He has compiled these poems in his work titled 'Tuhfetü'l-ihvan' (Pleasant Friends).

When the Scientist Mehmed Dede had passed away, Ahmed III had been ruling for five years, although the Tulip Era had not begun. After the signing of the Treaty of Passarowitz, Ahmed III, the son of Mehmed IV and Emetullah Gülnuş Sultan, had appointed his son-in-law, Ibrahim Pasha of Nevsehir as the Grand Vizier. The characters of both the Sultan and the Grand Vizier were similar in terms of hating wars, being peaceful and fond of entertainment. Ahmed III, who had experienced the most grand entertainment and festivities during the reign of his father and who procured a taste for art, flowers and gardens, had left himself to the hands of his son-in-law. And thus, the Tulip Era had set off and the already existant interest in tulips in Istanbul had spread throughout and became exaggerated, although it never reached a level like "tulipomanie".

The Tulip Era was one in which initiations in the fields of construction and restructuring had begun and the doors to the European culture had opened to. The first publishing house was established during this era, a paper factory was founded and a glazed tile factory was built in Istanbul for the

Bu bahçelerin en gözde çiçeği laleydi. Nevşehirli İbrahim Paşa da iflah olmaz bir lale tutkunuydu ve bu zevk bütün halka yayılma istidadı gösteriyordu. Devrin en büyük lale üstatlarından birinin halkın Tabak Ata diye tanıdığı Debbâğ Ataullah Efendi olması, lale zevkinin sırf yüksek zümreye has olmadığını göstermektedir.

Üçüncü Ahmed devrinde lale merakının toplumu nasıl sardığını daha iyi anlayabilmek için binden fazla yeni lale formunun elde edildiğini söylemek yeterlidir. Bahçelerinde kuyumcu titizliğiyle çalışan binlerce lale meraklısı birbiriyile kıyasıya yarıştıyordu. Eskilerin Lâle-i Rûmî dedikleri Türk lalesinin yaklaşık iki bin tanesinin adları ve yetiştiricileri çiçek tezkirelerinde ve lale mecmualarında kayıtlıdır.

Nedim'in şiirlerinde hâlâ bütün ihtişamıyla yaşayan Lale Devri, birçok pırıltılı ve müsbet hamleye rağmen, saray ve çevresinin toplumu rahatsız edecek derecede zevke, eğlenceye ve israfa dalması yüzünden kanlı bir ayaklanmayla sona erdi. Gerçi lale zevki Lale Devri'nden sonra da bir süre devam etti; fakat üstüste yaşanan savaşlar, devletin ve halkın yoksullaşmasına yol açan ekonomik krizler yüzünden bahçe ve çiçek zevki zamanla inkıraza yüz tuttu. Sarı Abdullah Efendi'lerin, Fennî Mehmed Dedelerin, Tabak Ataların lale yetiştirme sırları unutulup gitti. Onların yetiştirdiği laleler, geleceği görmüşçesine fırınlarda ebedî baharlar yaratan çini ustalarının abideleri süsleyen panolarında nefes alıp veriyor. Hollandalılara gelince, onlar müreffeh hayatlarını dört yüz küsur yıl önce Osmanlı'dan aldıkları lale zevkiyle süsleyip zenginleştirmeye devam ettiler.

► **Sultanahmet Camii, 1609-1616. İstanbul (solda). Üçüncü Ahmed Çeşmesi, 1728. Üsküdar (altta).**

► **Blue Mosque, 1609-1616. Sultanahmet, İstanbul (on left). Fountain of Ahmed III, 1728. Üsküdar (under).**

purposes of resurrecting the tile glazing in Iznik and Kutahya. On the other hand, the surroundings of the Kagithane stream and the Bosphorus were being ornamented with kiosks, waterfront residences and gardens. The most popular flower in these gardens was the tulip. Ibrahim Pasha of Nevsehir himself was passionately in love with the tulip and this passion showed signs of spreading throughout the society.

Debbagh Ataullah Efendi, known as Tabak Ata, who was one of the scholars of tulip during that era, has shown that the love for tulips was not only limited to the upper societies. In order to have a better understanding of just how the interest in the tulip had spread amongst the society during the era of Ahmed III, it is sufficient to say alone that there were more than one thousand new kinds of tulips developed at the time. Those tulip-lovers, who would work with the scrupulousness of a jeweller, would vehemently compete with one another. The names of the two thousand Turkish tulips and their cultivators have all been recorded within the botanical collection of biographies and tulip journals. Despite the many gleamy and constructive moves, the Tulip Era, which continues to live within the poems of Nedim with all its grandeur, had come to a bloody end with an uprising due to the ecstasy, pleasure and waste of the palace and upper societies which had disturbed the rest of the society. In fact, the interest in tulips continued for a certain amount of time after the Tulip Era. However, with the continuous wars, poverty of the state and society due to the economic crises, the interest in gardens and tulips had started to wear off. The secrets of tulip cultivation of individuals like Sari Abdullah Efendi, the scientist Mehmed Dede and Tabak Ata were all forgotten. The tulips they had cultivated continued to exist on the glazed tiles depicting eternal springs. On the other hand, the people of Holland continued their prosperous lives with the tulip they had taken from the Ottomans more than four hundred years ago.

Türkiyeli Hollanda Laleleri

Dutch Tulips From Turkey

✍ Yazar / Author: Wilco Van Herpen 📷 Fotoğrafçı / Photographer: Barış Hasan Bedir

YILLAR SONRA ÖĞRENDİM Kİ BİZİM ÜNLÜ HOLLANDA LALE SOĞANLARI HOLLANDA'YA AİT DEĞİLMİŞ, BİZE OLDUKÇA UZAKTA OLAN BİR ÜLKEDEN GELMİŞ: TÜRKİYE'DEN.

IT WAS YEARS LATER THAT I LEARNED THAT OUR FAMOUS DUTCH BULBS WERE NOT DUTCH AT ALL BUT CAME OUT OF A COUNTRY QUITE FAR AWAY FROM US: TURKEY.

Cocukken okula gittiğimde millî çiçeğimiz olan ünlü lalenin gerçek bir Hollanda çiçeği olduğunu öğrenmiştim. Her yıl ilkbaharda öğretmenimiz bizi okulumuzun yakınlarındaki güzel bir botanik bahçesine götürür ve pek çok çeşidi olan güzel laleler, nergisler ve çiğdemler gösterirdi. Çiçekleri severdim. Bir bitki, bir soğanın içinde bir yıl bekleyebilir; biraz toprak, su ve güneş bulduğunda bir anda yeşil sapını gösterirdi. Günler içerisinde bu küçük sap, güzel çiçekli bir bitkiye dönüşürdü.

Bu dönemlerde büyükannem bana sürekli bir hikâyeye anlatırdı. İkinci Dünya Savaşı'nın son senesiydi ve büyükanne ve büyükbabam Amsterdam yakınlarında bir yerde yaşıyorlardı. Soğuk bir kış yaşanıyor ve artık yiyecek hiçbir şey kalmamıştı. Yemeklere ya Alman askerleri tarafından el konmaktaydı veya çok pahalıydı. Zaten kimsenin patates satın almaya gücü yetmiyordu, hatta fiyat teklifi dâhi edemiyordu. Karne uygulamasının olduğu dönemdi. O zamanlar yemek karnesi olmadan kimseye yemek verilmiyordu. Bir gün büyükbabam gidip yemek bulmaya karar verdi. 150 kilometre yürüyerek Almanların kontrolü dışında olan bölgeye geçti. Saatlerce yürüyerek eve dönebilmesine rağmen hâlâ hiç

Being a kid, attending my primary school, I learned that our famous national flower, the tulip, was a real original Dutch flower. Every year during spring the teacher would take us to a beautiful botanical garden near our school and show us a wide variety of beautiful tulips, narcissus and crocuses. I loved the flowers, the fact that a plant can wait for one year in a bulb and would suddenly dig its way through the earth and stick a little green piece of its stalk out in the air to take some fresh air. Within days this little stalk would transform into a plant with a beautiful flower.

Around that time my grandmother would repeatedly tell me a story. It was the last year of the Second World War and my grandparents were living in a place near Amsterdam. It was a cold winter and there was no food left anymore. Food was either confiscated by the German troops or it was so expensive that nobody could afford to buy potatoes or whatever would be offered. It was the time of the food tickets but when there is no food the tickets it would not of any use as well. One day my grandfather decided to go and look for food. By foot the man walked 150 kilometres (beyond the German occupied area) and when he finally made it back home he still did not have any food. The reason why they made it through the last harsh month of winter was a surprising simple but lifesaving product that people never ate before; Tulips...

You may wonder just how my grandmother had

yemeği yoktu. Sert kış aylarını atlattıklarının nedeni, şaşırtıcı şekilde basit olan, ancak insanların daha önce hiç yemediği ve hayat kurtaran bir gıdaydı: Laleler...

Peki, büyükannem bu lale soğanlarını nasıl hazırlardı, hiç merak ettiniz mi? Size bir tarif vermeme izin verin. Fakat ilk olarak size lale soğanının nasıl hazırlanacağını söyleyeyim. Bir patates gibi dışını soyun ve soğanı ortasından kesin. Ardından yeşil bir soğanın tohumunu çıkarmanız gerekiyor. Her bir kişi için en az üç lale soğanına ihtiyacınız var. İnsanların lale soğanı yemek istememelerinin iki nedeni var:

1. (Uygulamada) İnsanların lale soğanının zehirli olduğunu düşünmesi,
2. (Psikolojik olarak) Pahalı bir lale soğanını nasıl yiyebilirsiniz? Altın çağında lale soğanının değeri o kadar büyüktü ki insanlar sahibi olduğu bir çift soğan ile Amsterdam kanalı kıyısında bir ev satın alabilmekteydi.

Fakat gerçekten aç olduğunuzda her şeyi unutur ve sadece bir tek şeye odaklanırsınız: Hayatta kalmaya. Aşağıdaki yemek tarifi sa-

prepared those tulip bulbs. Let me give you a recipe but first tell you how to prepare the tulip bulb. You peel the outside like a potato and cut the bulb through the middle. Then you have to remove the green 'pit' of the bulb. Per person you need at least three tulip bulbs. There were two reasons why people did not want to eat the tulip bulb;

1. (In Practice) They thought the tulip bulb was poisonous,
2. (Psychologically) How can you eat an expensive tulip bulb? During the golden age, the tulip bulbs' value was so great that people were able to buy a house along the canals of Amsterdam by just 'paying' the owner with a couple of bulbs...

But when you are really hungry you forget everything and will just focus on one thing: survival. With the following recipe my grandmother (and with her thousands of people) managed to make it through that harsh winter.

TULIP BULB SOUP

INGREDIENTS:

2 kilo bulbs, 1 onion, 2 pieces of garlic, 2 big carrots, thyme, mint, 3 litres of bouillon, salt, pepper and if you want a little bit of curry powder.

yesinde büyükannem (ve onunla birlikte binlerce insan), açlık ve sert kışla baş etti.

LALE SOĞANI ÇORBASI

İÇİNDEKİLER:

2 kilo lale, 1 soğan, 2 parça sarımsak, 2 büyük havuç, kekik, nane, 3 litre et suyu, tuz, biber ve arzu ederseniz biraz köri.

HAZIRLANIŞI:

Soğanları hazırlayın ve diğer bütün sebzeleri temizleyin. Tüm sebzeleri küçük küpler halinde doğrayın. Tencereyi ısıtın ve içine biraz yağ veya az bir tereyağı ekleyin. İlk olarak soğan ve sarımsağın pembeleşmesini sağlayın, ardından lale soğanlarını ilave edin. Baharatları ve köriyi ilave edip biraz karıştırın. Üzerine et suyunu dökün. 10 dakika süreyle kaynatın.

Bu çok kolay bir sebze çorbası ve tabii ki büyükannemin yaptığı çorba değil. Çorbayı denedim ve beğendim. Lale soğanları, hazırlanma esnasında bana bir çeşit patates hissi verdi. Yıllar sonra öğrendim ki bizim ünlü Hollanda lale soğanları Hollanda'ya ait değilmiş, bize oldukça uzakta olan bir ülkeden gelmiş: Türkiye'den. Türkiye'ye seyahatlerim sırasında pek çok alanda çok sayıda lale gördüm. Açıkçası çocukluk ve ilk gençlik anılarımda yer eden bu zarif çiçeğin Türkiye'de böylesine yaygınlaşmasına hem şaşırardım hem de sevindim.

PREPARATION:

Prepare the bulbs and clean all the other vegetables. Cut all the vegetables in little cubes. Heat up the pan and pour in some oil or a little bit of butter. First colour the onions and garlic, then add the bulbs. Add the herbs, also curry powder, stir it a bit and pour the bouillon on it. Bring it to boil for about 10 minutes.

This is a very basic vegetable soup and of course it is not the soup my granny used to make. I have tried the soup and liked it. The bulbs felt like potatoes while preparing them. It was years later that I learned that our famous Dutch bulbs were not Dutch at all but came out of a country quite far away from us: Turkey. During my trips throughout Turkey I have seen many tulips in the most beautiful areas and was amazed how such a small endemic and local flower could have been transformed into the tulip as we know it nowadays.

Lale Devrinin Görünmeyenleri, Bilinmeyenleri

The Unseen & Unknown Aspects Of The Tulip Era

✍ Yazar / Author: Mustafa Armağan 📷 Fotoğrafçı / Photographer: Onur Aykutlu

**BU DEVRİN GÖRÜNMEYEN YÜZÜNDE NELER YAŞANDI?
MESELA BİR SÜREDİR OSMANLI YÖNETİMİNİN YERLİ SANAYİİ TEŞVİK ÇABASINDA
OLDUĞU NEDEN GÜNDEME GETİRİLMEZ?**

WHAT HAPPENED IN THE BACKSTAGES OF THIS ERA? FOR INSTANCE, WHY AREN'T
THE INCENTIVES OF THE OTTOMAN ADMINISTRATION FOR LOCAL INDUSTRY
EVER SPOKEN OF?

Lale çılgınlığı, helva sohbetleri, kaplumbağaların üzerine mum dikerek geceleri bahçelerde gezdirme, ilk Türkçe matbaanın kurulması, bir erken aydınlanma çabası olarak değerlendirilebilecek olan ilk çeviri heyetinin kurulması ve çalıştırılması, ilk itfaiye teşkilatı olan Tulumbacı Ocağı'nın yeniçerilik bünyesinde tesisi, Sadabad eğlenceleri, cedvel-i sîmlerin kenarında gül yüzlü dilberlerin salınışları, Nedim'in şuh sesi, Pirizade Sahib Molla'nın İbn

The tulip delirium, the halwa (sweets) discussions, erecting candles on the backs of turtles and taking them on a stroll in the gardens at night, the establishment of the first Turkish printery, the establishment and undertaking of the first translation committee that could be evaluated as the initial efforts of an early enlightenment, the establishment of the first fire brigade unit called Waterpump Organisation (Tulumbacı Ocağı) under the Janissaries, the Sadabad entertainments, the beautiful women strolling on the sides of the marble silver paths, Nedim's seductive

Haldun'un *Mukaddime*'sini tercümeyle başlaması, meydan çeşmelerinin ve dahi suların İstanbul'da yeni bir letafet kazanarak çeşmeler ve sebillerde cıvıldaışı, Avrupa tarzı mobilyaların ve süsleme unsurlarının saray ve çevresine girmeye başlaması, çok yönlü bir bilim ve kültür adamı olan İbrahim Müteferrika'nın matbaanın tesisi uğruna sarf ettiği inanılmaz çabası, Şeyhülislam Yenişehirli Abdullah Efendi'nin esnek fetvaları, *Surnâme*'de gördüğümüz Levni'nin olağanüstü renklerinden damlayan altın suretler, Sümbülzâde Vehbi'nin mücevher tarih beyitleri, Patrona Halil'in bu kadar büyük bir memnuniyetsizlik dalgasını arkasına almakta gösterdiği başarı ve 40 güne yakın devlete hükümler oluşu ve nihayet feci sonu ile Sultan Birinci Mahmud'un devleti restorasyon çabaları...

Lalenin, Orta Asya'dan Hollanda'ya yolculuğunda en ziyade dinlendiği yerlerden biri, İstanbul olmalı. Plastik özelliğiyle renk ve bizim değiştirmekte eline kolay su dökülemeyen lalenin bakarı çarpıcı renkleriyle sarhoş eden özelliği, bir asırdır Lale Devri dediğimiz dönemin de karakterine damgasını vuracaktır. Bir rahatlatma, keyif ve eğlenme devri ama aynı zamanda sonu pek kanlı biten bir başka çılgınlık: Patrona İsyanı ve sonrasında yaşananlar. Bu isyanı Ariel Salzmann "gülün laleye başkaldırısı" diye nitelendirmişti.

Öte yandan "acı çiçeği"dir lalenin bir başka adı. Yüzü kırmızıdır, çünkü içinde fokurdayan aşk ateşi (nâr-ı aşk) yüzüne vurmuştur. Ateş gibi yakıcıdır ve acıdan bağıri yanmış ve üstü başı yırtılmıştır. Gönlü yaralı bereli, elbisesi ise kanlıdır. Gamlıdır. Fakat lale yalnızca Hersekli Arif Hikmet'in dediği gibi, ayrılık acısının kanlı yarasını açtırmaz aşığın gönlünde; aynı zamanda ümit bahçesinde feyiz lalesini de açtırır;

Dağ-ı hu-geşte-i hicran degül sinemde
Açdı gülzâr-ı ümidimde kazâ lâle-i feyz.

voice, the translation of Ibn Haldun's 'Mukaddime' by Pirizade Sahib Molla, the erection of public fountains in Istanbul, the admission of European-style furnitures and ornamentations within the palace and upper society, the efforts of Ibrahim Müteferrika - known to be a multi-talented man of science and culture - in establishing the printing house, the lenient fatwas (religious rulings) of Sheikhul-Islam Abdullah Efendi of Yenişehir, the golden images dripping from the extraordinary colours of Levni seen in 'Surname', the historical and valuable verses of Sümbülzade Vehbi, the success of settling the waves of unhappiness resulted by the uprising of Patrona Halil and the efforts of restoration of the state by Sultan Mahmud I, who ruled for 40 days although leading to a tragic end....

Istanbul was one of the stopover places where the tulip had rested during its journey from Central Asia to Holland. With its quality of plasticity, colour and our unique talent of developing the tulip, which intoxicates its onlookers with its colours, would also leave its traces indefinitely to the period we call 'The Tulip Era'. Although it was an era of relaxation, enjoyment and entertainment, another deliriousness that would end up quite bloody was the Patrona Uprising and those events that followed it. Ariel Salzmann had described this uprising as the rebellion of the rose against the tulip.

On the other hand, the tulip is also called "the flower of pain". Its colour is red due to the fact that the flames of love boiling within it is reflected on its outer facet. It is scorching like fire, and has suffered deeply, becoming wretched. Its heart is wounded and garments bloody. It is sorrowful. However, just like Arif Hikmet of Hersek had stated, it does not slash the bloody wound in the lover's heart after a separation, but also leads the blossoming of the tulip of prosperity within the gardens of hope:

*Nay! Thy heavy wound in thy bosom is not of separation
But thy hath blossomed the tulip of abundance in
hope's garden of rose*

► Topkapı Sarayı'nın bahçesinde lale figürlü iftariye.

► An arbor with tulip figure in Garden of Topkapı Palace.

► Valide Sultan Camii'nden laleli detay, 1708-1711. Üsküdar.

► Detail with tulips in Valide Sultan Mosque, 1708-1711, Üsküdar.

Bu içi beni, dışı seni yakar çiçeğinin sevildiği, yüceltildiği, üzerine titrendiği dönemin de benzer bir karakter taşımasından daha tabii ne olabilir. Lale Devri de dışarıdan bakıldığında simli elbiseleriyle pek bir göz kamaştırır ama içine atf-ı nazar edildiğinde o yaralı bereli beşeri realiteyle yüz yüze gelinir. Kağıthane'de helva sohbetleri ile miknatis üzerine oluşan merakın, "Lü'lü-i ezrak" (nar mızrağı) adlı lalenin binlerce altının eritici sıcaklığına bürünen hikâyesi ile Avrupa makine dokumacılık ürünlerinin piyasamızı sarsışının, İstinye'de bülbülleri "raye-gân" dinlemeye koşan Nedim'in şuh gazelleri ile Doğubeyazıt'taki İshak Paşa sarayında kâtip olan Ahmed-i Hânî'nin *Mem u Zin* mistisizminin aynı dönem'de yaşandığı kuşku uyandırırsa da realitenin sert yastığı her zaman keyif vermez. Bizi düşünmeye davet eder

Maalesef "düşünme, ezberle" diyen bir eğitim sisteminin Lale Devri'ni de bütün bu çelişkileriyle yansıtmasını beklemek safdillik olurdu. Charles Dickens'ın "*Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü*" tekerlemesinin sadece bir roman başlangıcı değil, zamanın bütün partiküllerinde geçerli bir röntgen filmi olduğunu bilmezsek tarihe yaklaşımımız her zaman çocuksu kalmaya mahkûmdur.

Lale Devri de diğer devirler gibi en iyi, diğer devirler gibi en kötü özellikleri barındıran bir döneme 20. yüzyılın başında bir şair (Yahya Kemal) ile bir tarihçinin (Ahmed Refik) elbirliğiyle koydukları isimdir. Yani Lale Devri'nde yaşayanlar Lale Devri'nde yaşadıklarını bilmeden yaşıyorlardı! İsim arkadan geldi genellikle olduğu gibi.

Şiir, müzik, sohbet, kadınların kamusal ha-

This era, which was spent in love, exaltation and cherishing of this flower, can also be expected to have had similar characteristics. Once you take a step back and examine the Tulip Era, the shiny garments may spellbind one. Yet, once you step inside, you will face a humane reality in wretchedness. Although we may have suspicions that during that very same period the following events were taking place - a curiosity towards halwa converses and magnets in Kağıthane were taking place, the story of the tulip called "Lü'lü-i ezrak" (the spear of fire) wrapping itself in the heat of thousands of gold melting, Europe's machinery woven products eroding our market, the seductive gazelles of Nedim running to İstinye to listen to the chirpings of the nightingales, and the existence of the 'Mem u Zin' mysticism of Ahmed-i Hani, the clerk of the İshak Pasha Palace in Doğubeyazıt - sometimes, facing reality may hurt. But nevertheless, it ought to invite us to ponder about it.

Unfortunately, it will only be foolish to expect an education system of "do not think, just memorise" to reflect the Tulip Era with all of these contrasts. If we had not known that Charles Dickens' words of "It was the best of times, it was the worst of times", was not just the prologue to a novel but a preview applicable to all times, then our approach to history would always be an imprisonment into immaturity.

Just like other eras that nestled the good and the bad times within itself, the name of the Tulip Era, was one given together by a poet (Yahya Kemal) and a historian (Ahmed Refik) at the beginning of the 20th century. Those living during the times of the Tulip Era were in fact living within it without any knowledge! Just like it always is, the name was given afterwards.

Poetry, music, communion, the involvement of women in public life, the increase of wastefulness. The Çırağan nights, in which thousands of mussel shells would be lighted up with candles and left to sail in the waters of the Bosphorus... However, what happened in the backstages of this era?

For instance, why aren't the incentives of the Ottoman administration for the local industry ever spoken of? Why was there a need for this? The reason for this was because the factory products of England and France would pass customs and affect the domestic market and lead to a crisis for the salesmen of the Grand Bazaar. Although its influence was limited, the first waves of the industrialisation of Europe were slowly being felt. In the face of this danger, Damat İbrahim Pasha had initiated an incentive to the weavers and producers of glazed tiles and moreover, had even allocated the Tekfur Palace as a factory for this purpose.

On the other hand, an awakening in scientific activities can also be observed during the Tulip Era. As a matter of fact, Lady Montagu, the wife of the English Ambassador, writes in her letters of how the Turks had discovered the smallpox vaccination during the Tulip Era while the English were still ignorant about it.

yata açılmaları, israfın artışı. Binlerce midye kabuğunda yakılan kandillerin geceleri Boğazın akıntılarına bırakıldığı Çırağan safaları vs. Ancak bu devrin görünmeyen yüzünde neler yaşandı? Mesela bir süredir Osmanlı yönetiminin yerli sanayii teşvik çabasında olduğu neden gündeme getirilmez? Peki buna neden ihtiyaç duyulmuştu? Çünkü artık İngiliz, Fransız fabrika ürünleri gümrük duvarını aşip iç piyasayı etkileyecek, Kapalı Çarşı esnafını yerli malını satamaz duruma düşürecek. Çapı küçüktü ama Avrupa sanayileşmesinin ilk etkileri dalga dalga geliyordu. Bu tehlike karşısında Damat İbrahim Paşa dokumacılara, çini imalatçılara vs. teşvik uygulamasını başlatmış, hatta bu amaçla Tekfur Sarayı'nı imalathane olarak onlara tahsis etmişti.

Öte yandan Lale Devri'nde bilimsel faaliyetlerde bir canlanma görülür. Nitekim İngiliz sefirinin hanımı Lady Montagu Türklerin Lale Devri'nde çiçek aşısını bulmuş olduklarını ama İngilizlerin bundan habersiz olduklarını *Mektuplar*'ında anlatır.

Öte yandan bu dönemde matbaanın kurulduğu ve Levni'nin tablolarında gördüğümüz gibi sanat anlayışında somuta yönelme eğiliminin başladığı söylenmelidir. İbrahim Müteferrika'nın matbaası ile paralel bir kültürel çiçeklenme, yine Damat İbrahim Paşa'nın başını çektiği tercüme faaliyetidir ki, bizde demokrasiden ilk bahseden kitabın yazarı da Müteferrika'dır. Tarih, coğrafya, sözlük, haritacılık gibi alanlarda basılan kitaplarla kısa süreli de olsa matbaanın faaliyete geçmesi Osmanlı/İslam dünyası açısından önemli bir değişimi haber vermektedir.

Sanatta somuta yönelme dedik, bunun belki de en çarpıcı örneğini, Üsküdar Rabia Gülnuş Sultan (İskele) Camii'nin yola bakan duvarına yapılan çeşmenin aynasındaki stilize değil, somut meyveler (tabakları dâhil) adeta mermerin üzerine "hakk" edilen resim arzusunu ele verir gibidir. Ancak bu ilginç çeşmede daha çarpıcı olan husus, somutun natürmorda giden yolda tabloda değil bir mermer zemin üzerinde, boyanarak değil, mermere işlenerek bir kavun ve kavunun üzerine saplanmış bir bıçağın, yani bir hareketin de görülmesidir. Böylece artık cenneti sembolize eden meyvelerden günlük hayatın bir parçası olan serinletici bir meyveye geçerken aynı zamanda onun beşerî tarafını vurgulayan bir eylemin de mermerin tenine yansıtılması gibi bir işleve bürünmüştür hakâklık sanatı.

Velhasıl, Lale Devri bir kabuk değiştirme, bir dönüşüm ve bir iç hareketin oluşum dönemidir. Tıpkı lalenin renklerinin çarpıcılığı ile içini gözlerden gizlediği gibi Lale Devri de parlaklığıyla iç dünyasını bizden gizlemekte, daha soğukkanlı ve dikkatli bir yaklaşımı talep etmektedir.

Furthermore, we ought to also mention the establishment of the printery during this time and an inclination towards the concrete understanding of art as we have seen in the paintings of Levni. Another cultural blooming parallel to İbrahim Müteferrika's printery is the translation activities led by Damat İbrahim Pasha, while the first person to have written about democracy in our culture was Müteferrika himself. Although the printery became active for a short time through the printing of books on topics of history, geography, dictionaries and maps, these were all signs of a development within the Ottoman/Islamic world. We previously touched upon an inclination towards concrete art styles and one of the most striking examples of this can be seen at the Üsküdar Rabia Gülnuş Sultan Mosque. The mirror of the fountain built on the wall overlooking the main road is not stylised, but seems that the concrete fruits (including the bowl itself) has "deservedly" achieved its purpose. However, the more interesting aspect of this fountain is not the fact that the concrete object is not figured in a painting but instead engraved onto marble, depicting the movement of a knife lodged into a melon. As a result, while moving onto from a fruit symbolizing heavens a freshening fruit of our daily lives, at the same time, the reflection of stressing the humane aspect with a depiction of movement onto marble resulted in the modern art of engraving.

Finally, the Tulip Era was one of changing shells, a transformation and the formation of an internal movement. The Tulip Era, just like the striking colours of a tulip hiding its inner self from gazes, has hidden its inner world from us and expects us to approach it calmly and attentively.

► Kubbe, Sultan Türbeleri, 16. ve 17. yüzyıl. Ayasofya bahçesi, İstanbul.

► Dome, Tombs of Sultans, 16th and 17th centuries. Garden of Hagia Sophia, Istanbul.

13. Yüzyıl
13th Century

14-15. Yüzyıl
14-15th Century

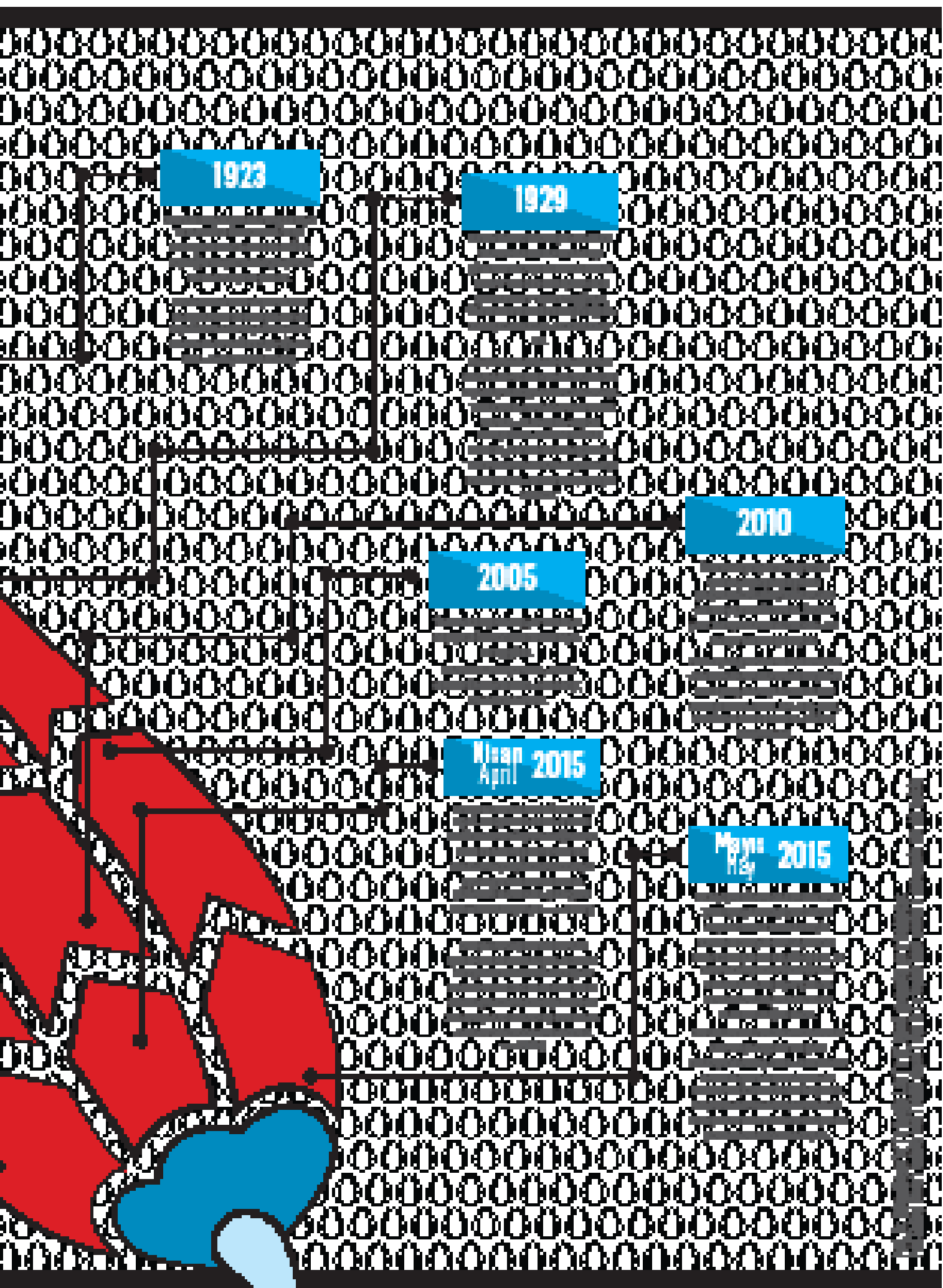
1453

1574

1717

1651

1923

1929

2010

2005

Nisan
April 2015

Mayıs
May 2015

BAŞLIKLAR Titles

- Yazı ve Uzay / Writing and the Space
- 100. Yılında Şehrin Tiyatrosu: Darülbedayi / The 100th Anniversary of The City Theatre: The Darülbedayi
- Osmanlı Mizahı Kosova'da / Ottoman Humour In Kosovo

YAZI VE UZAY

Writing and The Space

✍️ Yazar / Author: Ömer Erdem 📷 Fotoğrafçı / Photographer: Onur Aykutlu

AYASOFYA'NIN ÖNÜNDE YIĞILMIŞ, İÇERİ GİRMEK İÇİN SIRASINI BEKLEYEN ZİYARETÇİLERİ ŞANSLI SAYMAKTAN BAŞKA GÜZEL SÖZ YOK. ÜSTELİK İÇERİDE ONLARI BEKLEYEN BİR YAZI VE UZAY SERGİSİ VAR. ADI, AŞK-I NEBİ.

THERE IS NO BETTER WORD TO DESCRIBE THOSE VISITORS WAITING IN LINE FOR THEIR TURNS TO GET INSIDE AYASOFYA (HAGIA SOPHIA) OTHER THAN 'LUCKY'. FURTHERMORE, THERE IS AN EXHIBITION ON WRITING AND SPACE WAITING FOR THEM INSIDE. ITS NAME, 'AŞK-I NEBİ', THE LOVE FOR THE PROPHET.

Çapkın yağmur dün gecedan beri İstanbul'un başını döndürdü. Mağrur erguvanların son çiçeklerini yere serdi, at kestanelerinin yüzünü aydınlattı. Boğaz'ın derinliklerinden Ayasofya kubbelerine değin bir ışık ve şimşek oyunu aşk ile cenk arasında gününü gün etti; dünü bugüne yaklaştırdı. Böyle bir havada, Ayasofya'nın önünde yığılmış, içeri girmek için sırasını bekleyen ziyaretçileri şanslı saymaktan başka güzel söz yok. Üstelik içeride onları bekleyen bir yazı ve uzay sergisi var.

Aşk-ı Nebi başlığını taşıyan sergide, İslam Coğrafyasından pek çok hattat, müzehhip ve müzehhibenin imzası var. Ayasofya'nın hayranlık ve merak uyandıran geçitleri, kubbesi ve civıltısı altında, Ahmet Bursalı, Gürkan Pehlivan, Said Abuzerov, Mithat Topaç, Cevad Huran, Mustafa Cemil Efe, İbrahim Halil İslam, Muhammed Cevadzade, Ali Karavi, Hadi Kerkuki ve Levent Karaduman gibi pek çok sa-

The coquettish rain has inebriated Istanbul since last night. It has decked down the final flowers of the proud redbuds while illuminating the faces of the horse chestnuts. A game of the lights and thunders from the depths of the Bosphorus to the domes of Hagia Sophia have gallavanted between love and war; bringing yesterday closer to today. Under such weather as this, the only word to describe those visitors waiting in line to get into Hagia Sophia can be 'lucky'. Furthermore, there is an exhibition of writing and space waiting for them inside.

The works of many calligraphers and illuminators from Muslim geographies can be found at this exhibition titled, 'The Love for the Prophet'. It is possible to come across the works of many artists such as Ahmet Bursalı, Gürkan Pehlivan, Said Abuzerov, Mithat Topaç, Cevad Huran, Mustafa Cemil Efe, İbrahim Halil İslam, Muhammed Cevadzade, Ali Karavi, Hadi Kerkuki and Levent Karaduman, under the passages, dome and chirpings of the admirable Hagia Sophia. We ought to state that the dominating atmosphere of the exhibition is one related to

► Hattatlar:
Cevad Huran ve
Said Abuzeroğlu.
Hat çeşidi: Nesih-
Muhakkak.

► Calligraphers:
Cevad Huran and
Said Abuzeroğlu.
Type: Naskh-
Muhaqqaq.

natçının çalışmasını görmek mümkün. Sergiye hâkim olan duygunun duyuş ve istif özgürlüğü olduğunu söylemek gerekir. Bu görkemli mekâna özenircesine, bilindik klasik istiflerin ve boyutların dışında, bir yönüyle popüler bir yönüyle arayışçı, özü aşkla dolu, genelin göz ve gönlünü okşamaya aday bir düzenleme bu.

Her sanat dalında olduğu gibi klasik İslam sanatlarında da uzay poetik olduğu kadar estetik bir meseledir ve eski yeni, klasik modern çatışması hep devam eder. Modern sanatların getirdiği imkânlarla değil, aynı zamanda İslam sanatının poetik özünde ve geleneğinde saklı çoklu atılım sırrı elbette her devirde genç sanatçılar tarafından miras edinilir. Bu bağlamda Cevad Huran ile Said Abuzerov'un ortak imza attıkları besmele-i şerif bir yandan çizgileriyle klasik üsluba gönülden selam verir, ama asıl keskin ve diri atılımıyla geleceğe göz kırpar. Sergiyi hazırlayan zihin, klasik olamı hatırlatmaktan çekinmezken asıl uzay yorumunu alışılmışın dışındaki istiflerde dışa vurur. Yazı ile somutlanmış Kâbe figürleri, mağara ve örümcek, lale, bir saltanat kayığı kararlılığıyla zeminde yol alan çalışmalar buna örnek.

Levent Karaduman ve Gürkan Pehlivan gibi, serbest istif ve görsellik ile klasik sanatın bağlamı arasında gidip gelen çalışmaları özellikle anmak gerek. İbrahim Halil İslam imzalı istiflerin vavlar ile kurduğu elektronik sihir, büyü ile görsel aşkınlık arasındaki geçişleri de anmalı. Aynı şekilde, Gürkan Pehlivan imzalı, dış yüzeyi küfi çemberle kuşatılmış; içte vavların kalp atışlarıyla birbirini selamlaması, bugünkü İslam yazısının öz ile çağdaş yorum arayışlarını dışa vurduğu üst sunumlar sayılmalı. Böylesi çalışmalarda tezhibin azalan etkisi bir soru, hatta sorun mu düşünmeye değer.

Hat sanatı hakkında hiçbir bilgisi olmayan ve dünyanın her yanından gelip de bu mekânda birleşen insanlar için şaşırtıcı olduğu kadar hayranlık verici bir sergi olduğunu gözlemlemek için, gözlerinizi kapayıp, farklı farklı dil-

perception and arrangement of letters. The grand venue, distant to classical arrangements and dimensions, in one aspect familiar, in another resourceful, its essence being full of love, the arrangement is candidate to caress the eyes and hearths of general audiences.

Just like in every field of art, space is poetic as well as being aesthetic within the classical Islamic arts while, the old-new and classical-modern conflict still continues. Surely, the secret of multiple approaches hidden within the poetic essence of Islamic arts and traditions has always become inherited by young artists during each era and not through the opportunities of the modern arts. In this sense, the shared work, Basmala composed by Cevad Huran and Said Abuzerov greets the classical style with its lateral lines yet, blinks to the future with its sharp and lively approach. While the mind behind this exhibition is not hesitant in reminding one of the classics, at the same time, it externalises the interpretation of space in an extraordinary manner. The figures of the Kaabah, which has been rendered solid in writing, and the caves, spider, tulips and all the other Works that sail on the floor with the determination of an imperial caique are all samples of such styles.

It is crucial to mention calligraphers such as Levent Karaduman and Gürkan Pehlivan, whose works undertake a journey between a free style compilation and visual approach together with classical art. The works of İbrahim Halil İslam, which illustrates a transition of magic and electrons between the letter 'vav' and transcendancy of magic and visuality, ought to be mentioned as well. Likewise, the greetings of the letter 'vav' with heartbeats, surrounded with cufic loops presented by Gürkan Pehlivan, ought to be considered one of the greatest exhibits in which the Islamic calligraphy is externalised through a style of seeking essence and modernity. In such works as these, whether it is a question of lessening the influence of gilding or rather a problematic issue, is worth considering.

In order to observe the sense of wonder in the visitors, who have no prior knowledge about the art of calligraphy and have come from all corners of the world, it is sufficient for you to simply close your eyes and listen to the words

lerden yükselen hayret sözcüklerini duymak yeterli. Patlayan flaşlar, susmayan cep telefonu sesleri, selfie gülücükleri de cabası... Belli ki bugün dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan hattatların ortak peygamber sevgisi duyusunun sadece bir parçası, fragmanı bu sergi. Çağırıldığı potansiyel şüphesiz daha ileride.

Ayasofya civiltısının, yağmur ve ara sıra şimşek aydınlanışın altında, yazının çağrısı zamanın sonsuzluğuyla birleşir. Daralıp genişleyen vavlar, ait olduğu çerçeveden çıkıp meraklı bakışların arasına karışacakmış gibi canlı süslü geçişler, "ben buradayım ben buradayım" diye sessizce fısıldayan bezemeler, gülden karanfile uzanan çiçeklenişler bu uzayın envanterini durmaksızın zenginleştirirler. Sergiden dışarı çıkıp da, Sultanahmet meydanında, Osmanlı mirası eserlere yönelenler, az önce sergide gördükleri yazıların hangi tarihsel derinlikten ve hangi yaşam tasavvurundan çıkıp geldiğine de bir kez daha inanırlar. Yağmur, at kestanesi ve erguvan serpintileri de bu uzaya çoktan dâhildirler...

10 HAZİRAN'A KADAR

Kur'an tilavetiyle başlayarak bir ilke sahiplik yapan Ayasofya'daki *Aşk-ı Nebi* sergisinde geleneksel İslam sanatının önemli eserlerine yer veriliyor. Döneminin ekol hattatları tarafından yazılmış hilye-i Şerifelerin önemli örnekleri, 10 Haziran 2015'e kadar ziyaret edilebilecek. Geçtiğimiz yıl Ayasofya'da açılan hat sergisi sanat çevreleri tarafından yoğun bir ilgi görmüş; üç ay içerisinde yaklaşık bir milyon kişi tarafından ziyaret edilmişti. Bir de uyarımız var: Ayasofya, 25 Mayıs'ta 12.00 ile 19.00 saatleri arasında tahsis sebebiyle kapalı olacak. Bilgi için: www.ayasofyamuzesi.gov.tr

of amazement rising in various languages. The flashes, never-ending cellphone tunes and the selfie smiles... It is evident that this exhibition is simply one part and fragment of the perception of the mutual love for the Prophet of the many calligraphers living in different parts of the world. Its potential surely lies further ahead.

The chirpings of Hagia Sophia reunites with the call of writing and infinity of time under the rain and illumination of the thunderstorms. The shrinking and expanding letters of 'vav', the lively thulus-style transitions that seems like it will take a step out of the frames and mingle with the curious onlookers, the adornments that clearly stand out, the recumbent roses and carnations, continuously enrich the inventory of this space.

Those, who take a step from the exhibition to the Sultanahmet arena and head towards the works of the Ottoman heritage, will believe exactly which historical depth and description of life those writings they observed in the exhibiton came from. The rain, horse chestnuts and redbud scatterings would have already become inclusive in this space...

UNTIL JUNE 10TH

'The Love for the Prophet' Exhibition at Hagia Sophia, which has begun with the recitation of the Quran, includes the most prominent works of traditional Islamic art. The important examples of the Hilye-i Sharif (the description of the Prophet Mohammad), which have been written by the most prominent calligraphers, can be visited until June 10, 2015. The calligraphy exhibition that had been opened last year at the Hagia Sophia had attracted much attention, and was visited by almost 1 million people in a period of three months. We would also like to inform you that the Hagia Sophia will be closed on May 25th, between the hours of 12.00-19.00. For more information, please visit www.ayasofyamuzesi.gov.tr.

► Hattat: İbrahim Halil İslam.
Hat çeşidi: Sülüs-Nesih.

► Calligrapher: İbrahim Halil İslam.
Type: Thulth-Naskh.

100. Yılında Şehrin Tiyatrosu Darülbedayi

The 100th Anniversary of The City Theatre

✍ Yazar / Author: Gülcan Tezcan

HEM DOĞU HEM BATI'NIN KÜLTÜREL BİRİKİMİNİ, ZENGİNLİĞİNİ RUHUNA SİNDİREN, REPERTUVARINA YANSITAN VE BUNU 100 YIL BOYUNCA AYNI İNANÇ VE KARARLILIKLA SÜRDÜREN BİR YAPI DARÜLBEDAYİ; YANİ GÜZELLİKLER EVİ, BUGÜNKÜ ADIYLA İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROLARI...

DARÜLBEDAYİ IS AN INSTITUTION THAT HAS BOTH AN EASTERN AND WESTERN CULTURAL ACCUMULATION, SATURATING ITS ABUNDANCE IN ITS SOUL AND CULTURAL ACCUMULATION, SATURATING ITS ABUNDANCE IN ITS SOUL AND REFLECTING THIS WITHIN ITS REPERTOIRE WHILE CONTINUING THIS FOR 100 YEARS WITH THE SAME FORM OF FAITH AND DETERMINATION; IN OTHER WORDS, THE HOUSE OF BEAUTIES, TODAY IS KNOWN AS THE ISTANBUL METROPOLITAN MUNICIPALITY CITY THEATRES...

Ülkemizde Batılı anlamda tiyatronun en köklü kurumu olan Darülbedayi'nin kurulduğu topraklar, aslında tiyatroya hiç de yabancı değil. Anadolu'da tiyatronun geçmişi çok eskilere dayanıyor. Antik tiyatronun temellerinin atıldığı, sözlü kültürün hâkim olduğu Anadolu geleneğinde seyirlik oyunlar, ortaoyunu, meddah ve gölge oyunu Osmanlı'nın son dönemlerine kadar varlığını sürdürür. Cumhuriyet'ten sonra da bir dönem devam eden geleneksel seyirlik oyunlar, zaman içinde eski etkinliğini kaybetmeye başlar.

Buna karşılık Osmanlı İmparatorluğu'nun Batılılaşma çabası içinde geçen son iki yüzyılda, İstanbul'da çoğunlukla gayrimüslimler tarafından yapılmaya başlanan Batı tarzı tiyatro, Saray tarafından da desteklendiği için savaş ve işgal yıllarına rağmen ciddi anlamda ilgi görmeye başlar.

Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ödenekli tiyatro kurma çabaları görülse de kamu kurumu olarak hizmet etmek üzere kurulan ilk tiyatro, 1914'te temelleri atılan Darülbedayi; yani bugünkü adıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları olur.

Operatör Cemil Topuzlu, 1912'de İstanbul Şehremaneti'ne; yani belediye başkanlığına gelince yapmayı planladığı işlerin başında bir tiyatro konservatuarı kurmak vardır. Konservatuarı kurmak için Fransız tiyatro adamı Mösyö Antoine'ı İstanbul'a davet eder. 17 Haziran 1914'te Antoine ile mukavele imzalanır ve ilk tahsisatı gönderilir. Darülbedayi Osmani adı verilen konservatuar için bir talimatname hazırlayan Antoine, 1914'te Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte ülkesine döner. Yoluna Antoine'siz devam eden Şehir Tiyatroları, çoğunlukla Batı'dan adaptasyon oyunlarla perde açar. Tiyatro eğlencelik bir seyirliğe dönüşür.

YÜZÜ BATIYA DÖNÜK OSMANLI

Aynı zamanda Türk sinemasının da kurucu isimlerinden olan Muhsin Ertuğrul'un 1927 yılında genel sanat yönetmeni olarak Şehir Tiyatroları'nın başına geçmesiyle, tiyatrodaki uzun soluklu bir maraton başlar. Yapısal sorunları bir türlü çözilemeyen Darülbedayi'nin 1931'de resmen belediyeye bağlı bir birim haline gelmesiyle sanatçılar, İstanbul Belediyesinin ücretli ve resmî memuru olarak maaş almaya başlarlar.

Esasen kurumun varlık sebebi, sanat icra etmenin yanı sıra, Batılı yaşam tarzını ve genç Cumhuriyet'in değerlerini halka benimsetmektir. Muhsin Ertuğrul, sıklıkla bu milletin ancak tiyatro ile eğitilebileceğini vurgular, sadece oyuncular için değil seyirciler için de katı kurallar koyar. Almanya ve Rusya'da edindiği

Darülbedayi, long-established theatre institution in the western sense, is in fact proof that theatre is not foreign to us. The history of the theatre in Anatolian lands actually goes way back in time. The Anatolian tradition, in which the foundations of ancient theatre had been set and a verbal culture was dominant, theatre continued its existence with its theatrical plays, light comedy shows, public storytelling and shadow shows, until the end of the Ottoman era. The traditional theatrical plays, which continued for a certain period of time following the establishment of the Republic, begun to lose its former efficiency over time.

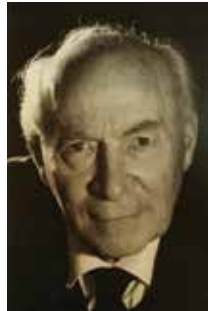
On the contrary, the final two centuries of the Ottoman Empire, which was spent with efforts of westernization, becomes a period when the western-style theatre plays are supported by the Palace and are undertaken mostly by the non-muslim populations in Istanbul, gaining significant attention despite the ongoing wars and occupations.

Although efforts of establishing well-funded theatres during the final years of the Ottoman Empire is evident, Darülbedayi established in 1914, becomes the first theatre as a public institution. In other words, it becomes what is known today as the Istanbul Metropolitan Municipality City Theatres.

Once Cemil Topuzlu is appointed as the Mayor of Istanbul in 1912, one of his first priorities was to establish a theatre conservatory. He invites Monsieur Antoine, a French theatre actor, to Istanbul for the purposes of establishing this conservatory. A protocol agreement is signed on June 17, 1914 with Antoine and the first allowance is granted. Antoine sets the guidelines for the establishment of the conservatory, which is named Darülbedayi Osmani (The Ottoman Theatre). However, he returns back to his country in 1914 when World War I begins. The City Theatres, which continues on this journey without Antoine, sets off with plays adapted mostly from the West. Thus, theatre becomes a form of entertainment.

THE OTTOMANS FACING THE WEST

At the same time, with the appointment of Muhsin Ertuğrul, also known as the founding father of Turkish cinema, becomes the general art director of the City Theatres in 1927, a long journey of the theatre sets off to a long marathon. With Darülbedayi becoming an official unit of the Municipality in 1931, due to its unsolvable structural issues, they begin to work as

► Cyrano de Bergerac, 1958-1959 (üstte).
Muhsin Ertuğrul (1892-1979).

► Cyrano de Bergerac, 1958-1959 (over).
Muhsin Ertuğrul (1892-1979).

► Tiyatro oyuncusu
Cahide Sonku
(1919-1981).

► A theatre actress
Cahide Sonku
(1919-1981).

tecrübeler ve sanat birikimini tiyatroya yansıtan Muhsin Ertuğrul, bu anlamda Şehir Tiyatroları için büyük bir şanstır. Ancak o dönemler Direklerarası'nda seyircinin rağbet ettiği gelenek tiyatrosu Şehir Tiyatroları çatısı altında kendine yer bulamaz. Oyuncuların pek çoğunun geçmişinde gelenek tiyatrosu olsa da kurumun rengi Batılı bir tiyatro olarak belirginleşir.

Tiyatro tarihimizde pek çok ilke imza atan Muhsin Ertuğrul, Şehir Tiyatrolarının İstanbul'un merkeze uzak bölgelerinde de sahne açmasını sağlar. Seyirciyi salonlara çekecek repertuvarlar oluşturmak için operetlere ağırlık verirken dönemin usta yazarlarını oyun yazmaları konusunda yüreklendirir, oyun yazmaları talebinde bulunur. Tiyatroyu kahvehanelere kadar götürerek halkın bu sanatı sevmesini sağlar.

Şehir Tiyatrolarını kimlerin yönettiği ve repertuvarı belirleyen edebî kurulun kimlerden oluştuğu her dönem tartışma konusu olur. 1914'ten 1925'lere kadar çoğunluğu gazeteci ve yazarlardan oluşan, içlerinde doktor, teşrifat umum müdürü, tüccar, hariciyeci, maliye müsteşarı gibi mesleklerden isimler idari ve edebî heyette görev yapar. Bunun anlaşılabilir bir gerekçesi vardır. Darülbedayi kurulduğu yıllarda Ahmet Fehim ve Mınakyan Efendi'den başka tecrübeli, tiyatro bilir sanatkâr yoktur. Belediye kaçınılmaz bir biçimde yeni kurulan bu tiyatro kurumunun edebî ve idari heyetini Avrupa görmüş okur ve yazarlardan oluşturmak zorunda kalır.

Muhsin Ertuğrul'un genel sanat yönetmenliği yaptığı dönemde Darülbedayi ciddi bir gelişim gösterir. Oyun seçiminde gözetenilen titizlik, ilk

the official government officers on the payroll of the Istanbul Municipality.

Apart from the purpose of the institution was artistic production, it also aimed to encourage the community to adopt the Western lifestyle and the values of the young Republican system. Muhsin Ertuğrul emphasises that people could only be educated with theatre, and thus begins to implement strict rules to the audience and not only to the performers. Muhsin Ertuğrul, who reflects his experiences and artistic accumulations he gathered from Germany and Russia, is seen as a great opportunity for the City Theatres. However, the City Theatres cannot get a foothold in comparison to the popularity and succes of the traditonal theatre of Direklerarası. Although most of the performers have a traditional theatre background, the institution's image carries the identity of western theatre.

Muhsin Ertuğrul, who has led the way in the history of our theatre, ensures that the City Theatres also open branches in the distant locations of the city centre. While he concentrates on operas for his repertoires for the purposes of drawing more audiences, he encourages the prominent authors of the era to write playscripts. He even brings theatre to the traditional coffee houses and achieves to create public interest.

A question of who governs the City Theatres, determines the repertoire and who the literary board consists of has always become a topic of discussion during every era. Between the years of 1914 until 1925, many journalists, authors, doctors, protocol directors, tradesmen, ambassadors, finance undersecretaries work within the administrative and literary boards. There was a logical reason for this. During the years when the Darülbedayi was established, there wasn't any other experienced personed in theatre apart from Ahmet Fehim and Mınakyan Efendi. The Municipality, therefore, had no other choice but to form its administrative and literary boards with those who had seen Europe.

Darülbedayi shows promising development during those years when Muhsin Ertuğrul is the general art director. The rigour displayed in the choice of plays, the first time performances of children shows, the successful implementation of musical plays, the literature performances, the establishment of a new theatre school, the organisations for students and government officials, the Anatolian tours, the theatre plays in the rural areas and the opening of new theatres all take place during his years. Muhsin Ertuğrul becomes the only man of the Darülbedayi, who works in harmony with the flow of the political course of events.

THE TURBULENT YEARS

After Muhsin Ertuğrul's term, Max Meinecke is appointed as "the director-general" of the City Theatres in 1952. The City Theatres, which had been founded by the hands of the French, continues its existence with

kez çocuk oyunlarının oynanmaya başlanması, müzikli oyunların başarılı uygulamaları, edebiyat matinelere, yeni bir tiyatro okulunun açılması, öğrenci ve memur matinelere düzenlenmesi, Anadolu turneleri, şehrin kenar mahallelerine tiyatro götürülmesi ve yeni sahneler açılması gibi önemli çalışmalar bu dönemde gerçekleşir. Muhsin Ertuğrul, ülkenin siyasal gidişatına denk düşercesine Darülbeydi'nin tek adamıdır.

ÇALKANTILI YILLAR

Muhsin Ertuğrul'un gidişinden sonra Şehir Tiyatrolarının başına, 1952 yılında, Max Meinecke "başyönetmen" olarak atanır. Bir Fransız yönetmen eliyle kurulan Şehir Tiyatroları, bir süre de Alman yönetmenin idaresinde perde açar. Muhsin Ertuğrul, 1959 yılında yeniden kurumun genel sanat yönetmenliğine atanır. Bu dönemde Rumeli Hisarı'nı açık hava sahnesine dönüştüren Ertuğrul, *Hamlet* ve diğer klasikleri gençlerden oluşan yeni bir ekiple sahnelere taşır. Şehir Tiyatroları'nda, 1966'ya kadar sürecek ve "altın çağ" olarak adlandırılan dönem yaşanır. 1964 yılında Bertold Brecht'in *Sezuan'ın İyi İnsanı* adlı oyununun sahnelenmesi komünizm propagandası yapıldığı gerekçesiyle protestolara neden olur ve bu tartışmalarla başlayan süreç, 1966'da Ertuğrul'un görevine son verilmesine yol açar. Şehir Tiyatrolarına yeni bir umut olarak alınan ve altın çağ yaşatan gençler, daha o yıllarda kurumun zihinsel kodlarına "ideolojik" bir kimlik giydirmeye başlar. Bu süreçle birlikte Muhsin Ertuğrul, öğrencileri tarafından tiyatrodan uzaklaştırılır.

1980'lerde bir gerileme dönemine giren Şehir Tiyatroları, Gencay Gürün'ün yönetime gelmesiyle yeniden eski hareketli günlerine döner. Gencay Gürün, Şehir Tiyatrolarının operet geleneğini canlandırarak, Cemal Reşit Rey'in *Lüküs Hayat* müzikalini sahneye koydurur. Oyun yaklaşık 30 yıl perde açar. *İstanbul Efendisi*, *Şark Dişçisi*, *Keşanlı Ali Destanı* gibi oyunlar her dönem Şehir Tiyatrolarının salonlarını doldurur. Gencay Gürün sonrası tiyatrodaki yine ideolojik yapılmalar sanatın geri plana atılmasına yol açar.

100 yıllık kuruma yakışır yenilenmiş bir repertuarla perde açan tiyatro, 100. yılını da Cemal Reşit Rey Konser Salonu'nda yerli ve Batılı müzikallerin şarkılarının seslendirildiği özel bir geceyle kutladı. Yine 100. yıl kutlamaları kapsamında kurucu Muhsin Ertuğrul konulu bir sempozyumla büyük ustanın tiyatroya katkıları konuşuldu. Şehir Tiyatroları bugüne dek olduğu gibi bundan sonraki dönemde de hem İstanbulluların hem de şehre kültür ve sanatla soluklanmak için gelenlerin ilk adresi olmaya devam edecek.

a German director. Muhsin Ertuğrul, once again, is appointed as the general art director in 1959. Ertuğrul, who transforms the Rumelian Fortress into an open air theatre, brings the play 'Hamlet' and other classics with a new and young team. The "golden age" of the City Theatres is lived until the year 1966. With the staging of Bertold Brecht's play 'The Good Person of Szechwan' in 1964, many protests take place claiming this play is communist propoganda. These times cause much heated debate and lead to Ertuğrul being fired in 1966. The youth, who are employed in these theatres with new hopes, attempt to indoctrinate an "ideological" identity to the mental codes of the institution. With this course, Muhsin Ertuğrul is distanced from the theatre by his own students.

The City Theatres, which enter an era of decline in the 1980s, returns back to its active days with the appointment of Gencay Gürün to its administration. Gencay Gürün revives the traditions of opera within the City Theatres and adopts Cemal Reşit Rey's musical 'High Living' to theatre. This play is performed for almost 30 years. Plays like 'The Gentleman of Istanbul', 'The Dentist of the Orient', 'The Epic of Ali of Keshan', regards of the period of time ensures the highest level of interest by the audiences. However, ideological structurings, in the post-following Gencay Gürün, once again causes art to decline tremendously.

The theatre, which opens its curtains with a repertoire suitable for an institution of 100 years, has recently celebrated its 100th anniversary at the Cemal Reşit Rey Halls with local and western musicals. Furthermore, within the events of the 100th anniversary celebrations, a symposium on the contributions of Muhsin Ertuğrul to theatre were discussed. The City Theatres, just like it has been in the past, shall continue to be the first address of the Istanbulians and others to breathe in the city with culture and art.

► *Lüküs Hayat* oyunundan bir sahne (1984-1985).

► A scene of Turkish theatre play, named 'High Living/Lüküs Hayat' (1984-1985).

Osmanlı Mizahı Kosova'da

Ottoman Humour In Kosovo

 Yazar / Author: Bülent Üçpunar

PRİŞTİNE YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ'NDE AÇILAN OSMANLI MİZAH GAZETELERİ SERGİSİ YOĞUN İLGİ GÖRÜYOR. 1870 İLE 1922 TARİHLERİ ARASINDAKİ MİZAH ANLAYIŞINI GÖZLER ÖNÜNE SEREN ETKİNLİK, 31 MAYIS 2015'E KADAR DEVAM EDECEK.

THE OTTOMAN HUMOUR NEWSPAPERS EXHIBITION HELD AT THE PRISHTINE YUNUS EMRE INSTITUTE HAS BEEN DRAWING INTENSE ATTENTION. THE EXHIBITION, WHICH HAS BEEN DEPICTING THE SENSE OF HUMOUR BETWEEN THE YEARS OF 1870 AND 1922, WILL CONTINUE UNTIL MAY 31, 2015.

Kosova'nın kültür şehri Priştine Yunus Emre Enstitüsü'nde açılan sergide, Osmanlı yayın dünyasındaki mizah anlayışını gözler önüne seren toplam 67 eser yer alıyor. Balkanlı gazeteci, yazar ve mizah ustalarının buluşma adresi haline gelen organizasyonu ziyaret edenlerden biri de Kosova Karikatüristler Derneği Başkanı Agim Krasniqi oldu. Etkinliğe arşivi ve eserleriyle katılan Türk karikatürünün önemli isimlerinden Alperen Köseoğlu da "Osmanlı Mizah Gazeteleri" hakkında bir konferans verdi. Köseoğlu'nun etkinlik kapsamındaki konuşmasından bir bölüm sunuyoruz sizlere: "Türkiye'nin Cumhuriyet dönemini aşan bir mizah geçmişi var. 1870'li yıllardan günümüze 850'den fazla süreli yayın mevcut. Mizah, Osmanlı geleneğinde ve öncesinde hep olan bir şeydi. Keloğlan, Nasreddin Hoca, Karagöz ile Hacivat, hatta öncesinde Dertli ile Garip...

There are 67 displays illustrating the sense of humour within the Ottoman publishing world at the exhibition held at the Yunus Emre Institute of Kosovo's culture city Prishtine. Agim Krasniqi, the President of the Association of Kosovo Cartoonists, is amongst the visitors of the organisation which has brought many Balkan journalists, authors and masters of humour together. Alperen Köseoğlu, a prominent name of Turkish caricatures, who was at the event with his own archives and works, delivered a conference on "The Ottoman Humour Newspapers". We would like to share a part of Köseoğlu's speech with you:

"Turkey has a history of humour that surpasses the years of its Republican era. There currently are more than 850 publications since the 1870s. Humour was something which had always existed within the Ottoman tradition as well as before it. For instance, Keloğlan, Nasraddin Hodja, Karagöz and Hacivat and even Dertli and Garip from way before those times... During the 1830s, Şinasi had published some newspapers. In 1850, the newspapers

1830'lu yıllarda Şinasi birkaç gazete çıkardı. 1850'de *Meruh* ve *Boşboğaz* gazetesi yayınlandı. Bunlar ilk denemelerdi ve Osmanlıca değil Ermeniceydi. Karikatür ise Osmanlı basınına 1860'larda geldi. *İstanbul* ve *Terakki* isimli günlük gazetelerde yayımlandı. İlk mizah gazetesinin çıkışı ise 1870'te gerçekleşti. Bunu çıkaran da Kayserili bir Rum olan Teodor Kasap'tı. Tesadüfen tanıştığı bir Fransız subayı vasıtasıyla Paris'e giden ve orada eğitim alan Kasap, 1870'li yıllarda tekrar İstanbul'a dönerek *Diyojen* gazetesini çıkardı. Böylece Osmanlı mizah basınının tarihi başlamış oldu. Sonra *Kahkaha* gazetesinde ilk Türk karikatüristi Ali Fuat Bey'in çizimlerini görüyoruz. O güne kadar daha çok gayrimüslimler karikatür çiziyordu. 1908-1912 döneminde 200'den fazla yayın göze çarpıyor. Bunların 105'i mizah gazetesi. Bu, o zamanlar mizah geleneğinin ne kadar gelişmiş olduğunu gösteriyor. Bunlar genelde iki yaprak halinde yayımlanan dergilerdi. Ancak sekiz sayfa çıkan gazeteler de oldu. Çoğu gazete o günün baskı teknolojisine bağlı olarak siyah - beyazdı. Bununla birlikte *Davul* gibi renkli basılan, Avrupalı düzeyde yayımlanan dergiler de vardı. *Eşek* isimli gazetenin ise 25 binlik tiraja ulaştığı biliniyor. Bu dergilerin yayıncılarına baktığımızda Türk edebiyatından önemli isimleri de görüyoruz. Hüseyin Rahmi, *Boşboğaz* isimli dergiyi çıkarmış. *İncili Çavuş* isimli dergide ise Mahmut Nedim'in imzası var. Karikatürler geçmiş dönemler hakkında iyi bir kaynaktır. Aynı zamanda bir aynadır.”

Meruh and Boşboğaz were published. These were the first attempts and in fact, were not in the Ottoman language but in Armenian. At the same time, cartoons entered the Ottoman press during the 1860s and were published in the daily newspapers of Istanbul and Terakki. The publishing of the first humour newspaper took place in 1970. The individual, who had published it, was a Greek from Kayseri by the name of Teodor Kasap. Kasap, who had coincidentally met a French military officer and had left for Paris for an education, returns back to Istanbul during the 1870s and published the newspaper Diyojen. With this, the beginning of the Ottoman humour publications had set off. Later on, we see the illustrations of the first Turkish cartoonist Ali Fuat Bey in the Kahkaha newspaper. Up until that day, it was mostly the non-Muslims who had been in this business. There are more than 200 publications between the years of 1908-1912. 105 of these publications are humour newspapers. This is proof of the fact that the tradition of humour was widespread during those times. These were generally magazines that were 2-pages in print. However, at times, there were 8-page newspapers too. Most newspapers were in black and white due to the printing technologies of the time. With this, there were also magazines published in colour with European standards like Davul. It is also known that the newspaper called Eşek had reached a circulation of 25,000. When we take a closer look at the publishers of these magazines, we may see the prominent names of Turkish literature. It was none other than Hüseyin Rahmi, who had printed the magazine Boşboğaz, while Mahmut Nedim had published the magazine Incili Çavuş. Caricatures are a useful resource in regards to attaining knowledge about the past times. At the same time, they are like mirrors”.

- Karikatür, Osmanlı basınına 1860'larda geldi.
- Cartoons entered the Ottoman press during the 1860s.

BAŞLIKLAR Titles

- Saatleri Tanpınar'a Ayarlamaya Hazır Mısınız? / Are You Ready To Set The Clock To Tanpınar?
- Bir Yazardan Fazlası: Tanpınar / Tanpınar: More Than An Author
- Tanpınar'da Musiki ve Ses Ahengi / Tanpınar's Music and Harmony Of Sound
- Proust Ve Tanpınar'ın 10 Farkı / 10 Differences Between Proust and Tanpınar

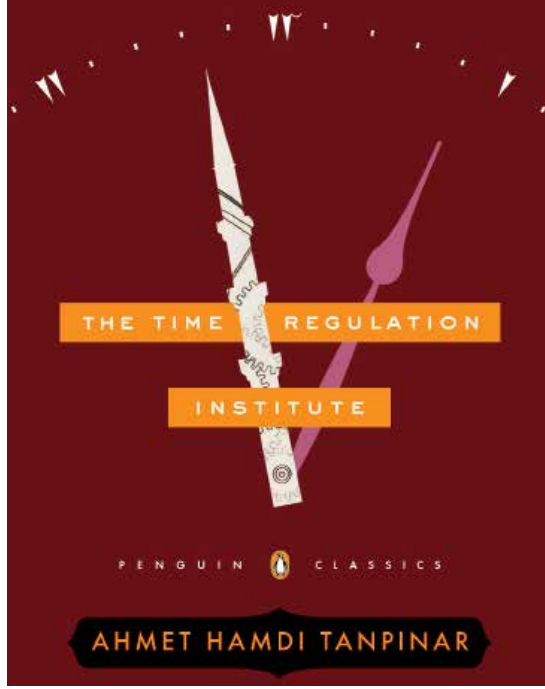
Saatleri Tanpınar'a Ayarlamaya Hazır Misiniz?

ARE YOU READY TO SET THE CLOCK TO TANPINAR?

✍ Yazar / Author: Özge Uysal

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ'NÜN DESTEĞİYLE GERÇEKLEŞTİRİLEN 7. İTEF İSTANBUL TANPINAR EDEBİYAT FESTİVALİ'NİN BU YILKI TEMASI, "ŞEHİR VE SINIRLAR" OLARAK BELİRLENDİ. TÜRKİYE'DE DÜZENLENEN "İLK ULUSLARARASI EDEBİYAT FESTİVALİ" OLAN İTEF, BUGÜNE DEK 47 ÜLKEDEN 400'ÜN ÜZERİNDE YAZARI AĞIRLADI.

THE 7TH İTEF İSTANBUL TANPINAR LITERATURE FESTIVAL, ORGANISED WITH THE SUPPORT OF THE YUNUS EMRE INSTITUTE, HAS DETERMINED THE THEME FOR THIS YEAR'S EVENTS AS "THE CITY AND BORDERS". İTEF, WHICH IS "THE FIRST INTERNATIONAL LITERATURE FESTIVAL" ORGANISED IN TURKEY, HAS HOSTED MORE THAN 400 AUTHORS FROM 47 DIFFERENT COUNTRIES UP UNTIL TODAY.

İTEF, 4-10 Mayıs tarihleri arasında yapılacak, yine birbirinden ilginç konular ve dopdolu bir programla edebiyatseverlerin huzurunda. Bugüne kadar 80’den fazla etkinliğe ev sahipliği yapan festival, halka açık ve ücretsiz olarak gerçekleştiriliyor. Okurlar, düzenlenen söyleşilerde sevdikleri ya da yeni keşfedecekleri yazarlarla bir araya gelme şansı yakalıyorlar. Festivalin “profesyonel buluşmalar” ayağı yazarlar, yayıncılar, ajanslar, çevirmenler, gazeteciler, edebiyat fonu yöneticileri, festival koordinatörleri ve yayıncılık ateşine kapılmış olan herkes için bir buluşma noktası olma özelliği taşıyor. İTEF sadece İstanbul’da değil; Ankara’dan Erzurum’a, İzmir’den Konya ve Bursa’ya birçok şehirde etkinlikler gerçekleştiriyor.

BU YIL NELER VAR?

Festival etkinlikleri İBB Atatürk Kitaplığı, Yunanistan İstanbul Başkonsolosluğu - Sismanoglu Megaro ve KargArt’ta gerçekleştirilecek. İTEF 2015’in yazarlarına gelince... *Kitap Hırsız, Hiç, Köpekler Ağladığında* gibi çok satan kitapların yazarı Markus Zusak, yazım sürecini ve ilham kaynaklarını okurlarıyla paylaşacak. *Edebiyatın Taşradan Manifestosu* kitabını derleyen Editör - Akademisyen Mesut Varlık ile *Yozgat Blues* ve *Uzak İhtimal* filmlerinin senaristi, Yazar Tarık Tufan 5 Mayıs Salı günü Sismanoglu Megaro’da “Büyük Kasaba Küçük Şehir: Taşra Üzerine” isimli söyleşide bir araya gelecek. İTEF, 24 saat açık olan İBB Atatürk Kitaplığı ile birlikte edebiyatseverlere sıra dışı bir deneyim sunuyor. Saatler gece yarısını göstermeden hemen önce, Ahmet Hamdi Tanpınar’ın dünya klasikleri arasına girmiş eseri *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*’nden seçilmiş bölümler tiyatrocu Murat Eken tara-

İTEF, which will take place between 4-10 May, is ready for its literature-loving audience this year with interesting topics and an intense programme. The festival, which has hosted more than 80 events up until today, is open to the public and free. The readers have the opportunity to come together with the authors they love or will discover. The “Professional Meetings” aspect of the festival is special as it becomes a meeting point for authors, publishers, agencies, translators, journalists, literature fund executives, festival coordinators and all who have a passion for publishing. ITEF does not only take place in Istanbul; but also organises many events in various cities from Ankara to Erzurum, Izmir to Konya and Bursa.

WHAT IS ON THIS YEAR?

The festival’s events will take place at the Istanbul Metropolitan Museum’s Ataturk Library, the Consulate General of Greece in Istanbul, Sismanoglu Megaro and KargArt. And the authors of ITEF 2015... Markus Zusak, the author of best-sellers like ‘The Book Thief’, ‘The Underdog’, ‘When Dogs Cry’, will share his writing process and sources of inspiration with his readers. Mesut Varlık, the editor/academic of ‘The Manifesto of Rural Literature’ and Tarık Tufan, the scriptwriter of ‘Yozgat Blues’ and ‘Fat Chance’ will come together at an event titled “Big Town, Small City: The Rural” at the Sismanoglu Megaro on May 5th Tuesday. ITEF, together with the Istanbul Metropolitan Municipality Ataturk Library, which is open 24 hours, provides the literature-lovers with an extraordinary experience. Just prior to midnight, the actor Murat Eken will read parts of Ahmet Hamdi Tanpınar’s ‘The Time Regulation Institute’, which has attained its status amongst the world classics. The project “Authors at Schools”, one of the most fundamental aspects of ITEF, intends to unite students from primary, middle and high school with authors from various countries. In this context, the award-winning Fatima Sharafeddine and world-renowned author of children’s books, Mauri Kunnas, will come together with the young readers and in Turkey.

THE READING HANDS

As part of a social responsibility project, ITEF will break new ground in Turkey. “Reading Workshops” for visually-impaired children from Grades 1, 2 and 3 will be organised. Melike Günyüz, one of the most popular figures of children’s books in Turkey, has prepared a special book for the visually-impaired children as part of the project “Reading Hands”, which is one of its kind in Turkey. The book, has been illustrated by Berrin Karakaş, is expected to be warmly welcomed by these visually-impaired children. As part of the events, which will take place at the Türkan Sabancı Primary School for the Visually-Impaired, students will read the books printed with the ‘Braille’ alphabet together with educators. As part of the festival, the iconic buildings

findan okunacak. İTEF'in önemli ayaklarından birini oluşturan "Yazarlar Okullarda" Projesi ise devlet okullarında okuyan ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerini farklı ülkelerin edebiyatçılarıyla buluşturmayı amaçlıyor. Bu kapsamda ödüllü Yazar Fatima Sharafeddine ile dünyaca ünlü Fin Çocuk Yazarı Mauri Kunnas, Türkiye'deki çocuk ve genç okullarıyla buluşacak.

OKUYAN ELLER

İTEF, sosyal sorumluluk projesi olarak Türkiye'de bir ilki gerçekleştirecek. 1, 2 ve 3. sınıfta okuyan görme engelli çocuklara yönelik "okuma atölyeleri" düzenlenecek. Türkiye'de ilk kez yapılan "Okuyan Eller" Projesi için çocuk edebiyatının önde gelen yazarlarından Melike Günyüz, görme engelli çocuklara özel bir kitap hazırladı. Berrin Karakaş tarafından resimlenen kitabın, görme engelli çocuklar tarafından heyecanla karşılanması bekleniyor. Etkinlik kapsamında Türkan Sabancı Görme Engelliler İlköğretim Okulu'ndaki etkinlikte, çocuklar "Braille" alfabesiyle basılan kitapları öğretmenler eşliğinde okuyacak. İstanbul'da bulunan ikonik binalar, toplu taşıma araçları gibi görme engelli öğrencilere faydalı olacak unsurlar, üç boyutlu olarak basıldı ve festival kapsamında okul etkinliklerinde çocuklara ulaştırılacak.

ÖRNEK BİR ÇALIŞMA

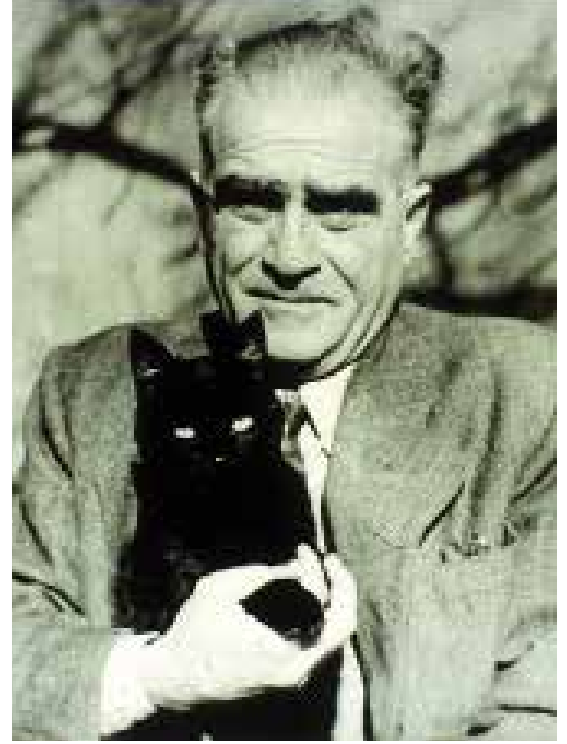
İTEF'in son sürprizi ise bir festivalin antolojisi. Etkinliğin kalıcılığını ve üretkenliğini simgeleyen bir kitap olarak tasarlanan bu yapıt, çoğunluğu özel sipariş edilen metinlerden oluşuyor. Antolojide, yerli ve yabancı yazarlar "Şehir ve Sınırlar" teması altında yazılarını edebiyat-severlerle paylaşıyor. Festival takipçileri antolojiyi ücretsiz olarak etkinlik mekânlarından edinebilecekler. Bilgi için: www.itef.com.tr

TANPINAR ÖDÜLÜ AKTAŞ'IN

Bursa'da "Orta Doğu'yu yazmak" temasıyla düzenlenen 15. Edebiyat Günleri, Türkiye'nin dört bir yanından şair, yazar ve akademisyenlerin katılımıyla yapıldı. Bu yılki onur konuğunun, Filistin'in demografik yapısı konularında yazılar kaleme alan Amerikalı Akademisyen Prof. Dr. Norman Finkelstein'in olduğu Edebiyat Günleri'nde Orta Doğu'nun meselelerini şiirlerinde dillendiren İslam coğrafyası şairlerine vefa gösterildi. Üç gün boyunca devam eden etkinlik, ödül töreni ile sona erdi. Roman dalında Ahmet Hamdi Tanpınar Ödülü'nü kazanan Yazar Cihan Aktaş onur duyduğunu belirterek, "2008 yılında Tanpınar Roman Ödülü jüri üyesi olarak gittiğim Bursa'da böyle bir ödüle layık görülme benim için çok değerli. Bursa Edebiyat Günleri'ne romanlarıma yönelik ilgileri için çok teşekkür ediyorum." sözleriyle duygularını ifade etti.

▲ Cihan Aktaş

in Istanbul and public transportation vehicles, which are believed to be beneficial for the visually-impaired children, have been printed in 3D formats and will be provided for these students at the school events.

AN EXEMPLARY ENDEAVOUR

The final surprise of ITEF is the anthology of the festival. This book, which has been designed as a book symbolising the permanence and productivity of the event, consists mostly of specially-ordered texts. Within the anthology, both local and international authors will share their writings with the literature-lovers under the theme of "City and Borders". The anthology will be available at the event venues. For more information please visit www.itef.com.tr

THE Tanpınar AWARD GOES TO AKTAŞ

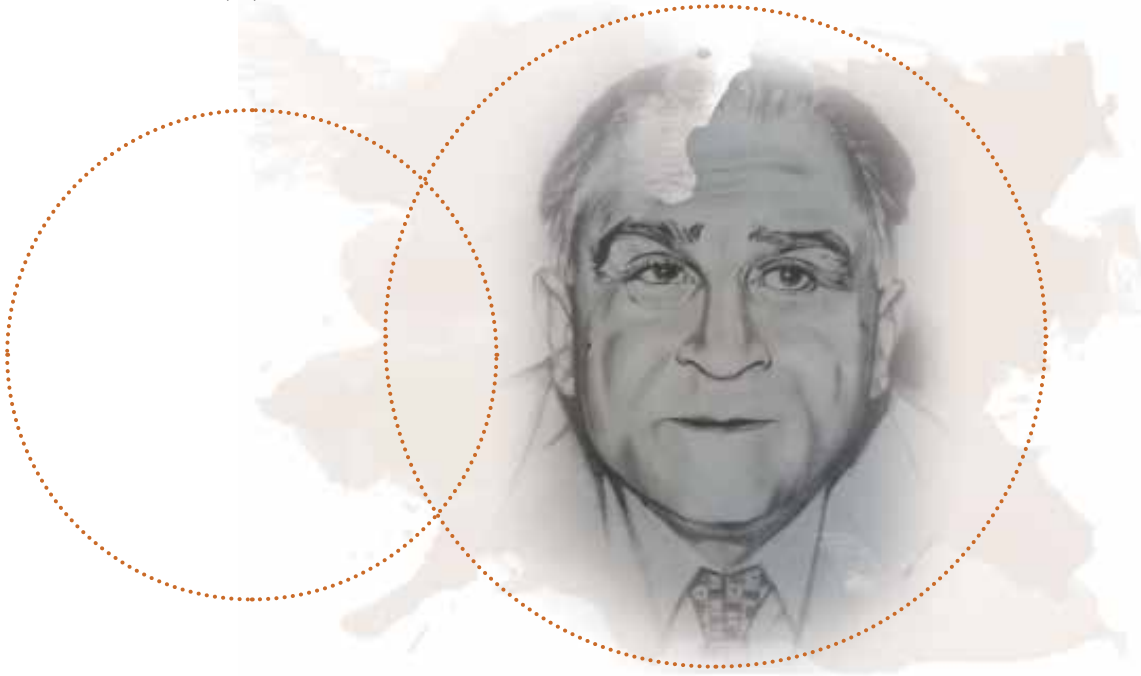
The 15th Literature Days organised in Bursa with the theme of "Writing about the Middle East" has taken place with the attendance of many poets, authors and academics from all corners of Turkey. The guest of honour this year was the American academic Prof. Norman Finkelstein, who is known for his writings on the demographic structure of Palestine. Those poets from the Islamic geographies exploring the issues of the Middle East within their poetry were also honoured. The 3-day events came to an end with an awards ceremony. The author, Cihan Aktaş, who received the Ahmet Hamdi Tanpınar Award for Novel, stated that she was honoured: "I cannot express how honoured I feel to have received this award. In 2008, I had arrived in Bursa as a member of the jury for the Tanpınar Novel Awards. I would like to thank the Bursa Literature Days events for their interest in my novels".

Bir Yazardan Fazlası

Tanpınar

More Than An Author

Yazar / Author: Zeynep Delav

AHMET HAMDİ TANPINAR, TÜRK KÜLTÜRÜNÜ EVRENSEL DEĞERLERE ULAŞTIRMAYI BAŞARMIŞ; ÖZGÜN DÜŞÜNEN VE YAZAN BİR ENTELEKTÜELDİR. ONU SADECE EDEBİYATÇI OLARAK TANIMLAMAK HAKSIZLIK OLUR.

AHMET HAMDİ TANPINAR WAS SUCCESSFUL IN ENSURING THAT THE TURKISH CULTURE IN ATTAINS UNIVERSAL STANDARDS AND WAS A UNIQUE THINKER AND GREAT INTELLECTUAL. IT WILL BE UNFAIR TO DESCRIBE HIM MERELY AS AN AUTHOR OF LITERATURE.

Önce, “Ahmet Hamdi Tanpınar kimdir?” sorusuyla başlayalım derseniz. Türk edebiyat tarihinin önemli isimlerinden biri olan Tanpınar, 1901 yılında dünyaya geldi. 1923 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesini bitiren Tanpınar, liselerde ve yüksekokullarda çeşitli dersler verdi. 1939 yılında ise İstanbul Üniversitesinde “Yeni Türk Edebiyatı” profesörlüğüne atandı.

Let us first start by answering the question of who Ahmet Hamdi Tanpınar is. Tanpınar, one of the most prominent names of the history of Turkish literature, was born in 1901. After completing his studies in 1923 at Istanbul University Faculty of Literature, he taught various subjects in high schools and colleges. He was appointed as a professor of “The New Turkish Literature” at Istanbul University in 1939. He served as a Member of Parliament for the city of

1942-1946 yılları arasında Maraş milletvekili olarak görev yaptı. Bir süre Millî Eğitim Müfettişliği yaptı. Sonra 1949 yılında Edebiyat Fakültesindeki görevine döndü. *Aydaki Kadın, Yaşadığım Gibi, Sahnenin Dışındakiler* eserlerinden birkaçı.

Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Ahmet Hamdi Tanpınar, günümüzde uluslararası festivallerle anılıyor. Uzun yıllar Şair Yahya Kemal Beyatlı'nın talebesi olup, şiirde yol almış olsa da başarısını perçinlediği alan hikâye ve romanlarıdır. Tanpınar'ın özellikle edebiyat ile sosyolojiyi güzel bir şekilde harmanlamış olması onu hâlâ yaşatan, eskitmeyen en önemli özelliğidir. 35 yaşından sonra kaleme aldığı edebî eserler, dil ve estetik açısından tıpkı bir şiir gibidir. Onu okumak, uzun bir şiir okumak hatta şarkı dinlemek gibidir diyebiliriz. Eyyübi Bekir Ağa'nın mahur makamındaki bestesine ithaf ettiği romanı *Mahur Beste*, kendisinin şiirle yakından ilgili olduğunu gözler önüne serer.

Tanpınar'ın en gözde kitapları arasında olan eseri ise *Beş Şehir*'dir. Beş şehrin ayrı ayrı dile geldiği eserde, Osmanlı İmparatorluğu zamanlarından kalan sesler ve duygular hâkimdir. Bunun yanı sıra *Beş Şehir* okuyucuya din ve mimarî konularının nasıl işlendiğini de gösterir. *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*, Doğu ve Batı arasında kalmış Türk toplumunun modernleşme sürecinin sancılarını tarif eder. Çocukluğu İkinci Abdülhamid döneminde geçen, Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemlerinde de yaşayan Hayri İrdal'ın anıları halinde kurgulanan roman, dört bölümden oluşur: *Büyük Ümitler, Küçük Hakikatler, Sabaha Doğru, Her Mevsimin Bir Sonu Vardır*. 1962 yılında yayımlanan roman, yine Tanpınar'ın kült kitapları arasındadır.

2014 yılında Tanpınar'ın *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* kitabının İngilizceye çevirisi Penguin Books tarafından yapılmış, kitap *Penguen Books Dünya Klasikleri* serisinde yayımlanır. Kitaplarıyla ilgili haberler ve yazılar dünya basınının sayılı yayın kuruluşlarından olan *Wall Street Journal* ve *New York Times Book Review*'de yer alır. Orhan Pamuk'un ifadesiyle, "*Şiirde aramış, romanda bulmuş*" olan Ahmet Hamdi Tanpınar'ın en uzun şarkısıdır *Huzur*, hiç es vermeden halâ Tanpınar'dan sesler getirir bizlere. Yazdığı eserler arasında, çok önemli yeri olan *Huzur* romanı, Tanpınar'ın o çok ünlü rüya estetiği ile özdeşleşir. Yazıldığı dönem itibarıyla, isminin aksine, huzur/suzluğun romanı olur. Eleştirmen Fethi Naci yıllar sonra, "*Canım doğru dürüst roman okumak istediği zaman açıp Tanpınar'ı okuyorum.*" diyerek onun ne kadar zengin ve dolu olduğunu altını çizer. *Huzur*'u okumak, sadece okumak değil; anlatılan her şeye tanık olmak kadar sahibidir.

Maraş between 1942-1946. He also worked as an inspector for the Ministry of Education. He returned back to his position at the Faculty of Literature in 1949. 'The Woman on the Moon', 'Just Like I Live', 'Those Behind the Stage' are some of his works.

Ahmet Hamdi Tanpınar, one the most prominent names of Turkish literature, is commemorated in many international festivals today. Although he was a disciple of the poet Yahya Kemal Beyatlı for many years and had written poems himself, his area of real success was stories and novels. The fact that Tanpınar was able to beautifully intermingle literature with sociology is one of the main reasons that he is still cherished today. All of his literary works he had written after the age of 35 is poetic in their language and aesthetic style. It can be stated that reading his work is like reading a long poem or even better said, listening to music. His novel, 'The Mahur Composition', which he had dedicated to the mahur composition of Eyyübi Bekir Agha, is an illustration of his close links to poetry.

One of the most popular works of Tanpınar is 'Five Cities'. This work, in which the story of five cities is voiced, is dominated by the sounds and emotions from the Ottoman Empire. Other than this, he also explores topics of religion and architecture for his readers in this book. 'The Time Regulation Institute' describes the pains of the modernisation process of the Turkish society that has been drawn between the East and the West. This novel, which takes place during the era of Abdulhamid II, has been based on the memories of Hayri İrdal, who had lived during the Constitutional and the Republican Periods, and consists of four parts: 'Great Hopes', 'Small Truths', 'Towards Morning', 'Every Season Ends'. The novel, which was published in 1962, is considered among the cult classics of Tanpınar.

Penguen translated Tanpınar's 'The Time Regulation Institute' into English in 2014 and the book is now amongst the Penguen Books World Classics Series. News reports and articles on the novel have been printed in major publications such as The Wall Street Journal and The New York Times Book Review. In the words of Orhan Pamuk, 'A Mind of Peace' is Tanpınar's longest song in which "he had searched for it poetry, but found it in the novel". Without any form of break, this novel continues to bring us the sounds from Tanpınar. The novel 'A Mind of Peace', which is considered to be his most prominent work, is identified together with Tanpınar's famous dream aesthetic. Contrary to its name, the novel the lack of peace is identified with in terms of the era in which it is written. Many years later, the critic Fethi Naci would say: "Whenever I feel like reading a good novel, I sit and read Tanpınar". With these words, we understand just how rich and learned he is. Reading Peace, but not just reading it; allows us to witness every event that takes place within the story just like it is our own reality.

Tanpınar'da Musiki ve Ses Ahengi

Tanpınar's Music and Sound Harmony

✍️ Yazan / Author: Ercüment Cengiz

AHMET HAMDİ TANPINAR'A GÖRE MUSİKİ, DIŞ DÜNYA İLE İLİŞKİSİ OLMAYAN "NESNESİZ" BİR SANATTIR. AYNI ZAMANDA GİYDİRİLMİŞ BİR ZAMANDIR. MADDESİZDİR, SESTEN YANI HEYECANLARIN EN İPTİDAİ İŞARETİNDEN YAPILMIŞTIR.

MUSIC, ACCORDING TO AHMET HAMDİ TANPINAR, IS AN "OBJECTLESS" ART WITHOUT ANY RELATIONS TO THE EXTERNAL WORLD. CONCURRENTLY, IT IS A GARBED TIME. IT IS SUBSTANCELESS AND MADE UP FROM SOUND, IN OTHER WORDS; FROM THE MOST RUDIMENTARY SIGN OF EXCITEMENTS.

Bazı özlü sözler ya da epigraflar öylece bir çırpıda okundukları gibi tam manasıyla kafamıza yerleşmezler. Onlar büyük birikimlerin çok özenle seçilmiş kelimeleriyle bir araya gelir ve bizi derin hatta çok derin düşüncelere zorlar. "Ölümcül kıskançlığı" 19. yüzyılda Osmanlı'daki modernleşmeyi de zemine alarak kaleme almaya çalıştığım *Çellocu* romanımdaki ilk epigraf işte büyük yazar Tanpınar'ın bu çok özel sözüyle açılır. Naçizane diğeri de bana ait olan bir sözle: "Notalar kelimelerden günahkârdır." İlk romanım *Gırnatacı*'nin epigrafı da yine Tanpınar gibi müziğe çok düşkün bir Rus romancısına, dev bir edebiyatçıya aitti: Turgenyeve'e: "Bundan sonrasını ancak bir müzik parçası anlatabilir."

Some wise sayings or epigraphs cannot be jogged in one's mind as quickly as they are read. They come together with the most peculiar of words by those with great experiences and force us into deep thoughts. The first epigraph in my novel 'The Cellist', which explores the "deathly envy" and the modernisation of the Ottomans during the 19th century, begins with these wise words of the great author, Tanpınar. And with these which due humbly my own: "Musical notes are more sinful than words." The epigraph in my first novel 'The Clarinet Player' belongs to a Russian novelist who has the same passion towards music, just as Tanpınar: Turgenyeve states: "The rest can only be explained with a song".

Yes, the art of novel had another neglected aspect and that was "music". The resemblance of novels to real lives

Evet, roman sanatını ihmal edilmiş bir kreşi daha vardı, o da "müzik". Romanların hayatlara benzemelerinin de nedeni, aynen müziğin ana unsur olan ortak paydalarından, yani ritimden kaynaklanır. Kim romanlar senfonilere, kimileri neşeli ya da ezgili halk şarkılarına, kimi romanlara hicaz şarkılara, kimileri arabesk şarkılara benzer. Bana göre ise en çok "nerede başlayıp, nere biteceğini çalgısının bile bilemeyeceği" caz şarkılarına.

MUSİKİ DUAYA BENZER

Tanpınar'a göre musiki, dış dünya ile ilişkisi olmayan "nesnesiz bir sanattır" aynı zamanda. *Dergâh* dergisinde şöyle yazar Tanpınar: "Musiki giydirilmiş zamandır. Maddesizdir, sestten yani heycanların en iptidai işaretinden yapılmıştır. Daima oluş halindedir, aynen zaman gibi ve onun nizamıyla kendi kendisinden doğar büyür ve kaybolur." "Notalar tanrının nefesidir" diyen Beethoven'ın yılar önce söylediği bir sözle de tamamlar konuşmasını: "Musiki Duaya benzer."

Resmi çok seven romanlarında resmin bütün unsurlarını kullanmakta zevk alan bir sanatçı olarak, eski İstanbul peyzajını Ebubekir Ağa'nın, Üçüncü Selim'in ve Dede Efendi'nin bestelerinde ve nağmelerinde arar. Aradığı peyzajı Antoine Ignace Melling'in resimlerinde olduğu kadar bulamasa da, ihtimaldir ki hayal âlemini musiki fazlasıyla besleyecektir Tanpınar'ın. Bunu da 1977 yılında kalem aldığı şu sözünden anlarız: "Dede'nin, mahur bestesini ilk defa dinlediğimde, hayalimde birden bire çıplak bir manzaraya tek başına hâkim olan büyük bir ağaç canlandı. Bu hayal musikinin rüzgârıyla bende doğan bir şeydi, güftesinde böyle bir hayali uyandıracak hiçbir şey olmamasına rağmen... Herkes bilir ki, alaturka musiki dış âlemi örnek almaz."

Romanları okurken, elbette kelimelerle yapılmış binlerce sahne canlanır gözümüzde. Ama unutmayalım ki, aynı zamanda içimizden de bir şarkı akar. Bazen bir suzinak peşrev, bazen acılı bir arabesk şarkı, bazen de bir senfoninin içinde hissederiz kendimizi. Bazen de nasıl biteceğini kestiremediğimiz biz caz şarkısı...

is due to, just like it is with music, the mutual features and rhythms. Some novels are like symphonies, some joyous or melodious folk songs, some are like gypsy songs or hejaz songs and some like arabesque music. In my opinion, they are mostly similar to jazz songs "even the instruments would not know where it begins and ends".

MUSIC IS LIKE A PRAYER

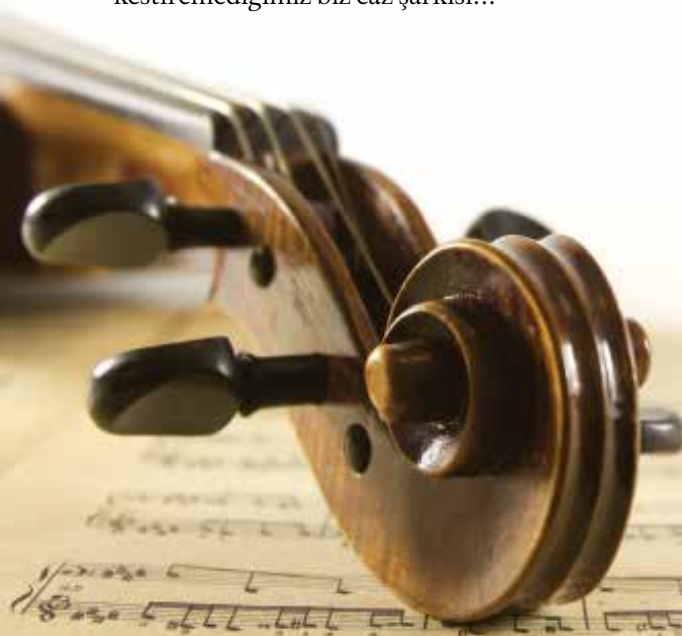
In Tanpınar's opinion, music is also like "an objectless art" without any relations to the external world. Tanpınar writes the following in the Dergâh magazine: "Music is a garbed time. It is substanceless and made up from sound. In other words, from the most rudimentary sign of excitements. It is constantly in the becoming just like time itself. Thus, it is born, grows and disappears from itself". He then continues his writing with Beethoven's words of "Musical notes are the breath of God" and finalises it with "Music is like a prayer".

As an artist, who loves pictures and takes delight from using all aspects of a picture within his novels, he searches for the landscape of the old Istanbul within the compositions and music of Ebubekir Ağa, Selim III and Dede Efendi. Although the landscapes he finds are not as distinctive as those of Antoine Ignace Melling, there is a possibility that Tanpınar would feed his imagination with music. We understand this from the following writing he wrote in 1977: "When I had listened to the Mahur composition of Dede for the first time, what appeared before my eyes was a great tree overlooking a bare scenery on its own. This imagination was something born within me with the winds of the music, although there was absolutely nothing within the lyrics to awaken such an image... Everyone knows that Ottoman style music does not take the external world as its source of inspiration".

When we read novels, surely thousands of scenes built with the help of words come to life before our eyes. Yet, let us not forget that a song from within us flows too. Sometimes we find ourselves within a suzinak peşrev style song, sometimes in a mourning arabesque song and sometimes within a symphony. And sometimes within a jazz song which we would not know how it ends...

► Tanpınar'a göre musiki, dış dünya ile ilişkisi olmayan "nesnesiz bir sanattır."

► In Tanpınar's opinion, music is also like "an objectless art" without any relations to the external world.

10 FARKI

Proust Ve Tanpınar'ın

10 Differences Between Proust and Tanpınar

Yazar / Author: Suavi Kemal Yazgıç

ŞEHİR, ZAMAN VE BELLEK GİBİ KAVRAMLAR ÜZERİNDEN BAKILDIĞINDA ÜNLÜ FRANSIZ YAZAR MARCEL PROUST, AHMET HAMDİ TANPINAR'IN BATI'DAKİ İZDÜŞÜMÜ GİBİDİR BİRAZ DA. DÜNYA EDEBİYATININ BU İKİ ÖNEMLİ YAZARINI KIYASLADIK. İŞTE İLGİNÇ DETAYLAR...

WHEN ONE TAKES A LOOK AT FRENCH AUTHOR MARCEL PROUST FROM THE CONCEPTS OF CITY, TIME AND MEMORY, HE IS SIMILAR TO THE PROJECTION OF AHMET HAMDİ TANPINAR IN THE WEST. WE HAVE COMPARED THESE TWO PROMINENT AUTHORS OF WORLD LITERATURE AND HERE ARE THE INTERESTING FACTS...

- 1 Marcel Proust, “modern” bir edebiyatın yazarı iken Ahmet Hamdi Tanpınar “modernleşme sancıları” çeken bir edebiyatın yazarı olarak tanındı.
- 2 Tanpınar da Proust da Fransız Filozof Henri Bergson’dan etkilenmiştir. Bergson’u Tanpınar’a Türk edebiyatının önde gelen şairlerinden Yahya Kemal Beyatlı tanıtmıştır. Proust ise

- 1 While Marcel Proust was known to be an author of modern literature, Ahmet Hamdi Tanpınar, on the other hand, was known to be an author suffering from “the pains of modernisation”.
- 2 Both Tanpınar and Proust were influenced by the French philosopher Henri Bergson. Tanpınar was made aware of Bergson by the prominent poet of Turkish literature, Yahya

Bergson'la sadece eserleriyle değil, kuzeninini eşi olarak da tanışmıştır.

- 3 Proust neredeyse bütün ömrünü başyapıtı olarak kabul edilen *Kayıp Zamanın İzinde* adlı yedi cilt ve üç bin küsur sayfadan oluşan dev romanına adanmıştır. Proust, bu romanı annesinin 1905 yılındaki ölümünden sonra yazmaya başlamış ve tam 17 yılda tamamlayabilmiştir. Tanpınar'ın ise birbirinden farklı şiirleri, hikâyeleri, romanları, deneme ve makaleleri vardır. Proust, romanındaki karakterleri inşa ederken kendisinden ve yakın çevresindeki insanlardan yararlanır. Tanpınar ise daha çok hayal gücünü kullanarak karakterlerini inşa eder.
- 4 Hem Proust hem de Tanpınar'ın roman kahramanları resim sanatıyla ilgilidir.
- 5 Marcel Proust Dostları Cemiyeti'ne üye olan Tanpınar "*Benim şartlarım beni edebiyata götürdü.*" der. Proust'un, başta sağlık durumu olmak üzere, şartları edebiyatı ayağına getirmiştir.
- 6 Proust'un kullandığı Fransızca, Tanpınar'ın öğrendiği ve etkilendiği dillerden biridir. Proust'un romanı Türkçeye, kısmen de olsa, 1942 yılında tercüme edilmiştir. Tanpınar'ın *Huzur*'u ise 2014 yılında Fransızca olarak yayınlanmıştır.
- 7 Tanpınar musikiden edebiyata hem doğulu hem de batılıdır. Proust sadece batılıdır. Proust'un Paris'i vardır, Tanpınar'ın *Beş Şehir*'i...
- 8 Proust'un romanı "*Uzun zaman erken yattım.*" diyerek başlar ve tam uykuya geçiş anındaki o yarı dalgın hal onun için ilham kaynağı olur. Tanpınar'ın yazdıkları ise "uykusuz" gecelerin mahsulüdür ve uyanırken görülen birer rüyaya benzerler. Proust, hafızasının çok zayıf olduğunu iddia eder ve öksürük sayısına kadar hemen her şeyi kayıt altında tutar. Tanpınar için her hatırlayış bir yeniden inşadır ve hatırlarken "çağrışımaların" peşinde başka konulara yönelir.
- 9 Proust'un hatıralarına dönüşünde "ilham kaynağı" madlen denilen bir tür Fransız pastasıdır. Tanpınar ise Musul'daki bir çocukluk hatırasından, Antalya'da deniz kıyısında tek başına yaptığı yürüyüşlerden, Bursa'da Osmanlı Devleti'nin ikinci padişahı Orhan Gazi zamanından kalma bir duvar ve çınar ağacından ilham alır.
- 10 Ahmet Hamdi Tanpınar hayatı boyunca ekonomik sıkıntı çekmiş; öğretmenlik ve akademisyenlik yapmış; kendisi evlenmemiş olsa da, akrabalarının ekonomik ihtiyaçlarını karşılamıştır. Proust ise hayatında bir gün bile ekonomik sıkıntı nedir bilmemiştir.

Kemal Beyatlı. However, Proust not only came to know Bergson from his works, but also by marrying his cousin.

- 3 Proust committed all of his life to his masterpiece 'In Search of Lost Time', which was a seven-volume novel consisting of three thousand pages. Proust had begun to write his novel after the death of his mother in 1905 and was able to complete it in 17 years. On the other hand, Tanpınar has various poems, stories, novels and essays. Proust was influenced by people from his immediate surroundings for the characters in his novel while Tanpınar created his characters from his imagination.
- 4 It is perceived that the protagonists in the novels of both Proust and Tanpınar are interested in the art of painting.
- 5 Tanpınar, who is a member of the Society of Friends of Marcel Proust, says: "My conditions led me to literature". Whilst, due to the health condition of Proust, his conditions has caused literature to find him.
- 6 The French used by Proust was one of the languages Tanpınar used and was influenced by. Although partially, Proust's novel was translated into Turkish in 1942. On the other hand, Tanpınar's novel 'A Mind of Peace' was translated into French in the year 2014.
- 7 From music to literature, Tanpınar is considered both an easterner and westerner. Whilst Proust is only a westerner and he only has Paris, Tanpınar has his 'Five Cities'...
- 8 Proust's novel begins with the line, "I slept early for a long time" and it is exactly that moment of falling asleep in which he takes his inspiration from. Whilst the writings of Tanpınar are the products of "sleepless" nights and they are like a dream seen in the state of being awake. Proust claims to have a poor memory and keeps a record of everything including the number of coughs he endures. Whilst, remembering for Tanpınar is another opportunity for constructing and while he remembers these "connotations", he sets off on a pursuit of other topics.
- 9 On Proust's return to his memoirs, his "source of inspiration" becomes a French cake called madlen. While Tanpınar's is from a childhood memory in Mosul, the walks he took alone on the shores of Antalya, a wall from the times of the second Sultan of the Ottoman Empire in Bursa, Orhan Gazi and an old plane tree the same age as himself.
- 10 Ahmet Hamdi Tanpınar had experienced economic difficulties throughout his life; working as a teacher and academic. Although he never married, he also financially assisted his relatives. On the other hand, Proust never experienced any form of economic difficulty.

*"Eğer benim atalarım yüz yıl önce buraya
sizin atalarınızla savaşmaya gelmeseydi,
ben de bugün burada olmazdım ve sizlerle tanışamazdım."
J. King*

*"If my ancestors had not come here a hundred years ago,
If they hadn't come here to fight your ancestors,
I would not be standing here and meeting you today".
J. King*

Savaşın Edebiyat Olarak Portresi

The Literary Portrait Of The War

✍ Yazar / Author: B. Babür Turna

AVUSTRALYALI TARİHÇİ JONATHAN KING'İ BRİTANYALI
YAZAR LOUIS DE BERNIÈRES İLE BİRLİKTE 2015
YILININ NİSANI'NDA ÇANAKKALE'DE BİR ARAYA
GETİREN, AYNI SALONDA ORTAK BİR DİNLEYİCİ
GRUBUNUN KARŞISINA ÇIKARAN NE OLABİLİR?

WHAT COULD POSSIBLY UNITE AUSTRALIAN
HISTORIAN JONATHAN KING WITH BRITISH AUTHOR
LOUIS DE BERNIÈRES IN APRIL 2015 AT GALLIPOLI
AND GET THEM TO STAND BEFORE AN AUDIENCE IN
THE SAME HALL?

Bu uzun ve yorucu seyahatler, sadece iki yazarın kitaplarını daha geniş bir okuyucu kitlesine tanıtmaya arzusuyla ve buna eklenen Bursa'da başlayıp Çanakkale'den geçerek İstanbul'a uzanan yeni bir zahmetli yolculuğu, sadece coğrafi ya da edebi merak gibi sebeplerle açıklayabilir miyiz?

Elbette bu, geçmişi daha iyi anlayabilme ve bugünü daha yaşanabilir hale getirme arzusudur.

Yüz yıl önce 25 Nisan 1915 sabahı Gelibolu yarımadasına geçmişi anlamak için değil, geleceği şekillendirmek üzere gelenlerin torunları bugün artık on binler halinde ellerinde haritalarla kim, ne zaman, nereye ayak basmış bulmaya, belki de geçmişi anlamaya, geçmişin hatalarını bulmaya çalışıyor. İsim yapmış iki kalem erbabı olarak J. King ve L. de Bernières de müstesna olmadıklarını, Çanakkale Anıtı'na giden yol üzerinde gördükleri kitabenin önünde durup mermer kazınmış Türkçe dizeleri sorduklarında gösteriyorlar. Tercüman dili döndüğü kadar çeviriyor kelimeleri tek tek ve özenle. Ama çeviriyor kelimeleri tek tek ve özenle. Ama nafile, anlam hâlâ kaskatı duruyor mermerin üzerinde:

Is it possible to state that such a long and tiring journey that began in Bursa, Çanakkale and Istanbul, is only for the purposes of promoting the books of these two authors or merely for a geographical or literary interest?

Surely, all of this is for the purposes of comprehending the past and the desire to make today a much more desirable place to live in.

The grandchildren of those, who had come to the Gallipoli Peninsula 100 years ago in the morning of April 25, 1915, may be arriving today in the tens and thousands with maps in their hands, trying to figure out who had arrived where; and perhaps by comprehending the past, they are trying to figure out the mistakes of the past. J. King and L. de Bernières, who have both become prominent authors, are no exception to this while they stand before the engraved Turkish inscription on the path to the Gallipoli Monument asking its meaning. The translator tries his best in providing its meaning. However, to no avail; the meaning is much more than can ever be expressed:

*"O Soldier, for this earth's sake, fallen to the dust!
If your heavenly forbears kissed your brow, 'twere just"*

This war, which has brought thousands of people unknown to each other face to face and let their lives to change forever, is causing a very intricate connection

*“Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten edcad inerek öpse o pak almı değer”*

Birbirini tanımayan binlerce insanın bu toprakta karşı karşıya gelmesine ve hayatlarının sonsuza kadar değişmesine yol açan savaş, bugün edebiyat ve tarih arasında karmaşık bir bağ oluşturuyor.

L. de Bernières’in anne tarafından dedesi Gelibolu’da savaşa katılmış ve ağır yaralanmış. Babaannesi ise nişanlısını bu savaşta kaybetmiş. Hayatı, bu nedenle tamamen değişen ailesinden bahsederken yazar, 1915’te, bu topraklarda kesişen hayatların bugünün dünyasını ve insanların kaderini de nasıl etkilediğini dile getiriyor. *“Eğer bu savaş olmasaydı, ben de olmazdım, zira babaannem Gelibolu’da ölen ilk nişanlısıyla evlenemediği için dedemle evlendi.”*

Birinci Dünya Savaşı yıllarında Anadolu’nun bir köyünde yaşanan değişimi anlattığı *Kanatsız Kuşlar* romanını yazmak için Fethiye yakınlarındaki Kayaköy’de bir süre yaşayan L. de Bernières, 2004 yılında yayınlanan romanındaki etkileyici atmosferi oluşturabilmek için Türkiye’de hikâyeler topladığını ve gözlem yaptığını anlatıyor. Birinci Dünya Savaşı, Kurtuluş Savaşı ve ardından mübadele dönemi, tipik bir Osmanlı yaşantısına evsahipliği yapan, müslümanların gayrimüslimlerle aynı havayı teneffüs ettikleri köyün kaderini sonsuza kadar değiştirir. Kendi ataları da Fransa’dan İngiltere’ye savaş yüzünden göç etmek zorunda kalmış olan Britanyalı yazar, dedesinin, babasının ve annesinin her iki dünya savaşına dair tecrübelerini dinleyerek büyümüş. Hatıralar, bugünün insanının hayatını ve hayalgücünü kaçınılmaz biçimde etkiliyor.

Geçmişin sayfaları ve hatıralarıyla yolunu çizmiş bir başka insan, bize göre dünyanın diğer ucundan gelen Avustralyalı tarihçi/gazeteci Jonathan King ise atmosfer söz konusu olduğunda 2005 yılında yayınladığı *Gelibolu Günlükleri*’nin tamamen gerçek belgelere dayandığı ve savaş bizzat yaşayan askerlerin gözünden anlatıldığı için kitabının güçlü etkisinin farkında.

Nisan 1915’te başlayıp Aralık ayına kadar devam eden bu harekâtın her bir gününe ait bir günlük veya mektup bularak Arıburnu’nda başlayan çıkarmayı günbegün anlatan bir eser meydana getiren Avustralyalı tarihçinin de Gelibolu’ya gelen askerler arasında akrabaları var.

Kısaca söylemek gerekirse, bu savaş *“bizim için vahim bir hataydı”* diyor Dr. King. Kitabının mesajı son derece açık ve kesin: Yaklaşık sekiz bin genç, dünyanın uzak bir köşesinden ne uğruna olduğunu bilmedikleri bir savaş için, nerede olduğunu bile bilmedikleri bir toprakta ölmeye geldiler ve her açıdan yanlış bir mu-

between literature and history.

The maternal grandfather of L. de Bernières had joined the war in Gallipoli and was heavily wounded. Thus, his grandmother had lost her fiancée at this war. When the author speaks of his family, whose lives had changed tremendously due to their loss, speaks of just how the lives that intercepted on these soils in 1915 had forever changed today’s world as well as the fates of people. “If this war had not taken place, nor would I have been because my grandmother had married my grandfather after she had lost her first fiancée to this war”.

L. de Bernières, who had lived in Kayaköy close to Fethiye for a period of time to write his novel Birds Without Wings in which he describes the changes in an Anatolian village during World War I, explains how he had collected real life stories from Turkey and made observations in order to create the effective atmosphere in his book, which was published in 2004. World War I, the War of Independence and the period of change following these events had changed the lives of the village, in which both muslims and non-muslims lived together in peace under Ottoman rule. The British author, whose own ancestors had to immigrate to England from France, had also grown up listening to the experiences of his grandparents during both wars. It seems that memories can inevitably change the lives and imaginations of people today.

► Jonathan King’in kitabı *Gelibolu Günlükleri* adını taşıyor.

► Jonathan King’s book name is ‘Gallipoli Diaries’.

harebenin içinde buldular kendilerini.

Jonathan King'e göre yayınlanan günlüklerin en etkileyici yanı, bazılarının siperden çıkıp vurulmadan hemen önce askerlerin yazabildiği son satırlar olması.

1915 yılındaki çıkarmaya katılmış askerlerden hâlâ hayatta olan son on ANZAC askerine ulaşıp onlarla röportaj yapmayı başarmış olan Dr. King, "Amacım," diyor, "bir daha böyle hata yapılmamasını sağlamak."

Daha sonra üçüncü bir yazar katılıyor gruba, bu kez fazla uzaktan değil. Demet Altınyelekliloğlu, *Gülüm* romanında bu kez hayalgücünü farklı bir açıdan Gelibolu muharebelerine yönlendiriyor. Savaşın karşı karşıya getirdiği iki insanın aşkı, romanın geçmiş ve gelecek zaman arasında gidip gelen kurgusu içinde hayat buluyor.

Burası zamanın şaşırtıcı katmanlarının üstüste biriktiği olağanüstü bir toprak, görünenin altında daha nice katmanlar var. 1922'de, bir savaş muhabiri olarak Türkiye'de bulunan Ernest Hemingway darmadağın bir biçimde geri çekilen Yunan askerlerine bakarak şöyle der: "İşte ikinci Truva kuşatmasının sonu."

25 Nisan'da Bursa'da başlayan, Çanakkale'de devam eden ve İstanbul'da 28 Nisan'da sona eren bu seyahat, hızla geçip giden zamana kıyasla sadece dört kısa günden ibaret olsa da, geçmişle aramızdaki derin vadilere kurulmuş uzun bir köprü olduğu için önemli ve eşsiz.

Gerçeğin izlerini bulmak ve onu yeni nesillerle paylaşmak arzusu, ister bir edebiyatçının hayalgücünden destek alsın, ister bir tarihçinin bize sunduğu hiç el değmemiş tarihî tanıklıklardan çıksın, farklı dünyaların kesişen yollarına ve geleceğimizi biz fark etmeden etkileyen buluşmalara ilham veriyor. Arıburnu kıyılarında dolaşırken hâlâ şarapnel parçaları bulduğunu söyleyen L. de Bernières haklı, bu kıyılarda etrafa saçılmış, yüz yıl öncesinden kalma daha nice sırlar olmalı.

Another individual, who also draws his path on the pages of the past and its memories is Jonathan King, a historian/journalist from the other end of the world, Australia. In his book, *Gallipoli Diaries*, published in 2005, he creates a powerful atmosphere as he bases every information on true documents and on the statements of soldiers who had directly experienced the war.

The Australian historian, who had compiled a book in which he found a diary or a letter for every day since April 1915 until December, exploring the landing from Arıburnu, also had relatives who were involved in the Gallipoli War.

In short, Dr. King states that this war "was a fatal mistake". The message of his book is quite clear and concise: Approximately eight thousand young lives had come to die on this land, for a war in the far end of the world which they knew nothing about. They had found themselves in the midst of a war which was wrong in every sense.

According to Jonathan King, the most effective aspect of the published diaries is the fact that some of them were the last sentences of the soldiers before they left their posts and went onto the battleground to die.

Dr. King, who was successful in contacting and interviewing the last ten ANZAC soldiers, states the following: "My purpose was to ensure that another mistake like this is never lived again".

Later on, a third author joins the group and this time isn't from distant geographies. Demet Altınyelekliloğlu, in her novel 'My Rose', depicts the Gallipoli Wars from a different aspect. The love between two persons, whom the war had brought together, is depicted in a plot of the past and the present.

The land here is one which time has compiled layer on top of another layer in an astonishing manner and there is more than what meets the eye. Ernest Hemingway, who was in Turkey as a war correspondent in 1922, writes the following after he observes the withdrawal of the Greek soldiers: "This is the end of the second Troy siege."

Although this journey begins in Bursa on April 25th, continues in Gallipoli and finally comes to an end in Istanbul on April 28th, is fitted into a four day period despite the elapsed time; it is important and unique as it has built a long bridge over our deep valleys and our pasts.

Whether the desire to look for the traces of the past and share it with the new generations comes from the inspiration of a man of literature, or comes from the untouched historical witness statements presented to us by a historian, it surely provides inspiration to the paths and futures of different worlds. L. de Bernières is correct when he states that he still comes across pieces of shrapnels on his strolls throughout the shores of Arıburnu; God knows how many more secrets have been scattered over these shores from a hundred years ago.

2 Kitap 1 Albüm

2 Books, 1 Album

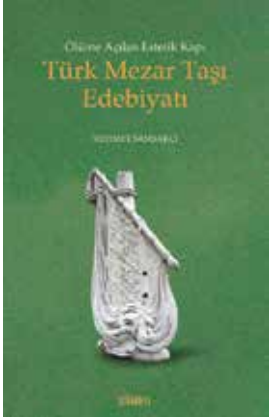
✍ Yazar / Author: Melih Uslu

OSMANLI TARİHİNİN PANORAMASI / REŞAD EKREM KOÇU THE PANORAMA OF THE OTTOMAN HISTORY

Söğüt'ten Sevr'e uzanan upuzun bir tarih yolculuğu... Yazarın bir hikâye anlatıcısı edasıyla aktardığı bu tarih anlatısı ihtişamın, savaşların ve zaferlerin boy gösterdiği görkemli bir filme dönüşüyor. Reşad Ekrem, Şehzade Mustafa cinayetini, saray hayatını, İstanbul'un gündelik yaşamını ve konaklarda süregiden debdebeyi günümüzün magazin yazarlığıyla tarihçiliği birleştiren o renkli üslubuyla anlatıyor. Osmanlı tarihine yeni bir bakış açısı kazandıran yapıt, okurlarına geçmişin gizemli perdesini aralamayı vaat ediyor.

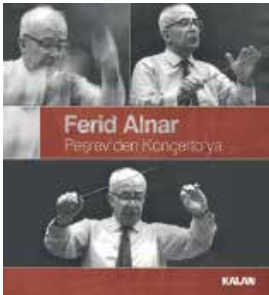
A long journey of history from Söğüt to Sévres... This historical narration delivered by the author in a story-like fashion evolves into a magnificent movie exploring the grandeur of wars and victories. Reşad Ekrem delivers the murder of Prince Mustafa, the life of the palace, the daily life of Istanbul and the splendour within the mansions, with his colourful style of intertwining contemporary tabloid language with history. The book, which has given a new perspective to the history of the Ottomans, promises its readers a glimpse of the mysterious past.

MEZAR TAŞLARI EDEBİYATI / MEHMET SAMSAKÇI THE LITERATURE OF GRAVE STONES

İnşa veya tamir ettiği hemen her yapıya, kısa veya uzun, dinî veya edebî üslupta bir kitabe koymak, Selçuklu ve Osmanlı kültürlerinin karakteristik özelliklerindedir. Osmanlı döneminde inşa edilmiş hemen bütün yapılarda çeşitli ebat ve hacimlerde kitabeler bulunur. İslam'ın hayat kadar önemseyip anlamlı bir gerçeklik olarak kabul ettiği "ölüm" bir kitabe medeniyeti doğurmuş. *Ölümüne Açılan Estetik Kapı Türk Mezar Taşı Edebiyatı* adını taşıyan 386 sayfalık kitap, mezar taşları üzerinde bulunan edebî geleneği ortaya çıkarmak üzere kaleme alınmış.

Placing an epitaph, whether it be short or long, religious or literary, on every structure under construction or repairment, was one of the characteristic features of the Seljuks and the Ottomans. One may come across epitaphs of all sizes and volumes on almost all structures built during the Ottoman era. "Death", which is considered just as crucial as life in Islam and a meaningful reality, has given birth to a civilisation of epitaphs. The 386-page book titled Turkish Grave Stone Literature: The Aesthetic Doors of Death, has been written for the purposes of exposing the literary tradition inscribed on grave stones.

PEŞREV'DEN KONÇERTO'YA / FERİD ALNAR FROM PESHREV TO CONCERTO

İki CD'den oluşan albümün ilkinde kanun sanatçısı Tahir Aydoğdu ile kemancı Cihat Aşkın, aralarında peşrev ve saz semaisi bulunan Ferid Alnar'ın saz eserlerini seslendiriyorlar. İkinci CD'de ise Aydoğdu'nun solistliği ve Anadolu yaylı çalgılar beşlisi eşliğinde "kanun konçertosu" ve "çiftetelli" bulunuyor. Ayrıca piyano sanatçısı Mehru Ensari ve Cihat Aşkın'ın seslendirmesiyle "keman-piyano süiti" ve Gülgün Akagün Sarısözen'in de eklenmesiyle "trio fantezi" yer alıyor. Bu albüm ile Alnar'ın geleneksel tarzda bestelemiş olduğu saz eserlerinin yanı sıra, dört eserden oluşan oda müziği müzikseverlerin beğenisine sunuluyor.

Within the first CD of the two-CD album, zither (kanun) musician Tahir Aydoğdu and violinist Cihat Aşkın, together with Ferid Alnar, a peshrev and saz (Turkish stringed instrument) musician, perform saz compositions. While the second CD includes performances of Aydoğdu together with a five-person Anatolian bow instrument players performing "a kanun concert" and "çiftetelli" (solo folk dance music). Furthermore, the album includes "a violin-piano suite" with pianist Mehru Ensari and Cihat Aşkın as well as a "trio fantasy" with the addition of Gülgün Akagün Sarısözen. In addition to the traditional saz compositions by Alnar, a chamber concert of four compositions is presented for the music-lovers.

Türk Sinemasının Unutulmaz Jönüne “Vefa”

“Loyalty” To The Unforgettable Actor Of Turkish Cinema

✍ Yazan / Author: Hilal Turan

YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ İLE KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI'NIN DESTEKLERİYLE GERÇEKLEŞTİRİLEN 20. LONDRA TÜRK FİLM FESTİVALİNDE, TÜRK SİNEMASININ UNUTULMAZ JÖNLERİ ARASINDA YER ALAN AKTÖR AYTAÇ ARMAN'A “YAŞAM BOYU BAŞARI ÖDÜLÜ” VERİLDİ.

AYTAÇ ARMAN, ONE OF THE UNFORGETTABLE ACTORS OF TURKISH CINEMA, WAS AT THE 20th LONDON TURKISH FILM FESTIVAL, ORGANIZED WITH THE SUPPORT OF THE YUNUS EMRE INSTITUTE AND THE MINISTRY OF CULTURE AND TOURISM, AND WAS GIVEN “THE LIFETIME SUCCESS AWARD”.

Açılış Galası'nın 20.'sini 7 Mayıs 2015 tarihinde Londra'nın ünlü gösteri ve sinema merkezi O2 Millenium Dome Cineworld'de yapan festivalde, canlandırdığı farklı karakterlerle Türk Sineması'nda özel bir yeri olan Aytaç Arman'a önemli bir ödül verildi. 10 Mayıs'ta ise usta oyuncunun katılımı ile “Ankara Yürüyüşünden 38 Yıl sonra Aytaç Arman'la Türkiye Sineması

Aytaç Arman, who has a very special status within Turkish Cinema with all the different characters he brought to life, received an important award at the 20th Festival, which was held in the popular show and cinema centre O2 Millenium Dome Cineworld in London on the May 7th, 2015. While on the May 10th, a panel together with the successful actor took place with the title of “On Turkish Cinema with Aytaç Arman after 38 years following the

Üzerine” adında bir panel gerçekleştirildi.

46 YILLIK SANAT YAŞAMI

Sinema yüzlerinin dergi yarışmalarında fark edildiği yıllardır. 1949’da Adana’da dünyaya gelen Aytaç Arman’ın sinemayla buluşması, arkadaşlarının onun fotoğrafını *Ekspres* gazetesinin Sinema Kralı Yarışması’na göndermesiyle başlar. Arman, finale kalmanın cesaretiyle 1971 yılında başvurduğu *Ses* dergisinin yarışmasında dereceye girer ve sinema yapımcıları tarafından fark edilir.

Sinema oyunculuğuna ikinci derece rollerle başlayan Arman, zamanla Yılmaz Güney, Ömer Kavur, Yücel Çakmaklı, Atif Yılmaz, Süreyya Duru gibi Türk sinemasına damgasını vurmuş auteur yönetmenlerin filmlerinde başrol oynamaya başlar. Yücel Çakmaklı’nın *Oğlum Osman* (1973) filminin Sezai Karakoç’un *Yedi Oğul* şiirini hatırlatan öyküsünde yurtdışına eğitim için giden ancak kimlik çatışması yaşayarak kendi medeniyet birikimiyle bağını kaybeden Osman’ın yeniden kimliğiyle barışma sürecini canlandırır.

1970’li yıllarına damgasını vuran bir diğer yönetmen ise Süreyya Duru’dur. Duru’nun yönettiği ve baş rolünü Perihan Savaş’la paylaştığı, Bekir Yıldız’ın öyküsünden sinemaya uyarlanan *Bedrana* (1974) filmi, 1974’teki Altın Portakal Film Yarışması’nda En İyi 2. Film Ödülü alır. Bir diğer Süreyya Duru filmi *Kara Çarşafı Gelin* ise 14. Altın Portakal’da En İyi Film Ödülü’nü kazanır.

“KENTLİ” KARAKTER

12 Eylül’ün çatışmalı politik ortamında sinemaya ara veren Aytaç Arman, sinema yolculuğuna 1985 yılında Atif Yılmaz’ın yönettiği *Adı Vasfiye* ile döner. 80’li yıllarla birlikte artan kentleşme ile sinemada ağırlıklı olarak “kentli” ve “eğitilmiş” karakterlere hayat veren Arman, Türk sinemasında kendine has bir üslup ve yer kazanır. Filmografisindeki ikinci dönüm noktası ise Yönetmen Ömer Kavur ile tanışması olur. *Gece Yolculuğu* filminde Macit Koper ile birlikte bir senarist ve yönetmenin sancılı film yapma sürecine hayat verir. Kavur’un varoluşçusinemasına uygun bir karakter yaratan Arman, yönetmenin *Akrebin Yolculuğu*, *Melekler Evi* ve *Karşılaşmalar* filminde de başrol oynar.

Arman, 46 yıllık sinema kariyerine sinema tarihimiz açısından birbirinden değerli filmlerin yanı sıra prestijli ödüller de sığdırır. İlerleyen yıllarda oyunculuğunu sinemanın yanında televizyon yapımlarında da sürdürür. Kariyerini sayısız başarıyla taçlandırılan sanatçımıza uzun ve sanat dolu bir yaşam dileriz.

Ankara Movement”.

46 YEARS OF A LIFE OF ACTING

Those were the years when potential actors would be selected from magazine competitions. Aytaç Arman, who was born in Adana in 1949, took his first step into the world of cinema when his friends sent his photo to the Ekspres Newspaper’s Cinema King Competition. With the encouragement of lasting until the finals, Arman wins the competition of the Ses (Voice) Magazine and suddenly becomes recognized by the film producers.

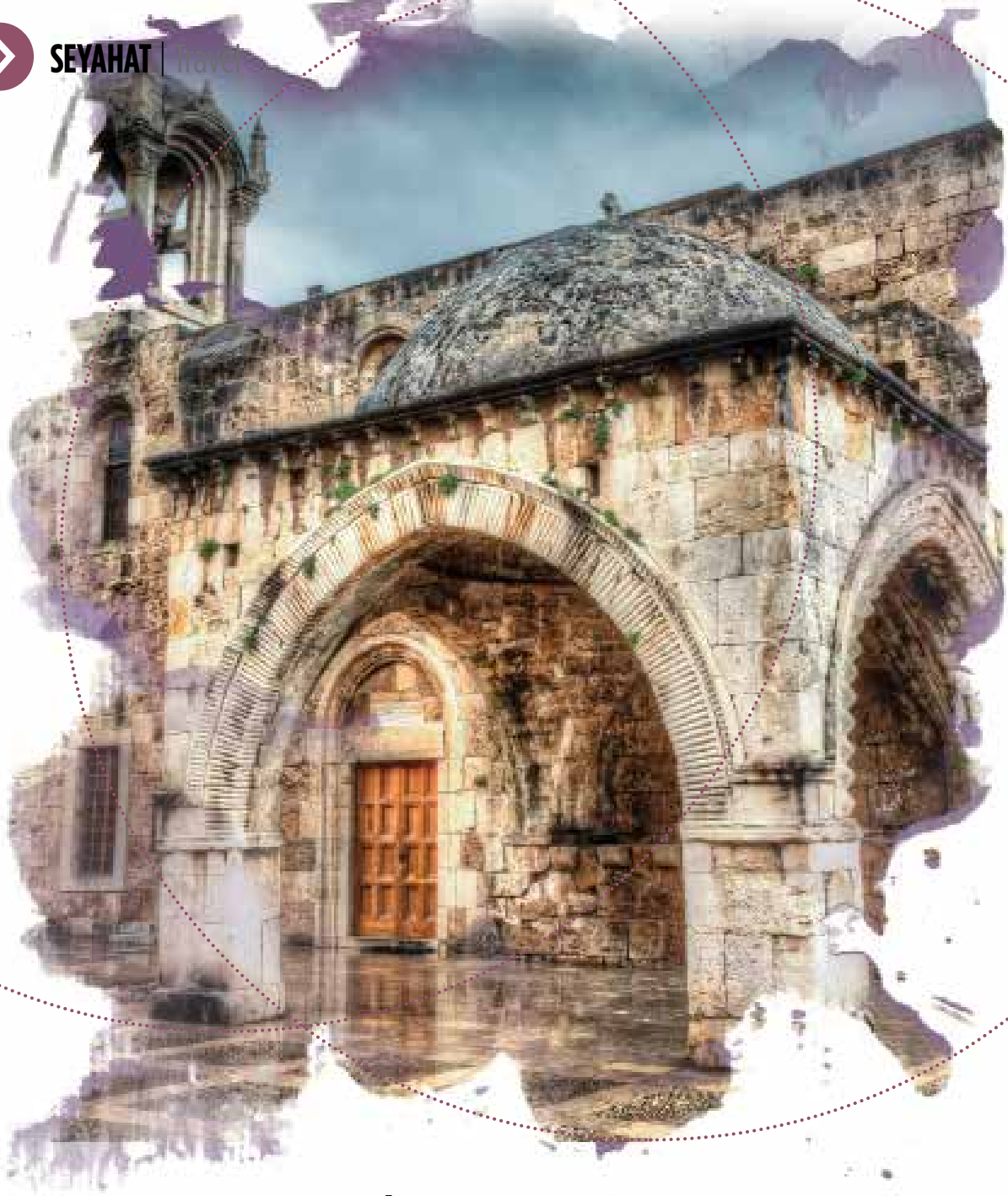
Arman, who takes supporting actor roles with his initial experiences in cinema, begins to play leading roles in the movies of the most forthcoming directors of Turkish cinema like Yılmaz Güney, Ömer Kavur, Yücel Çakmaklı, Atif Yılmaz and Süreyya Duru. In Yücel Çakmaklı’s movie ‘My Son Osman’ (1973), which reminds us of Sezai Karakoç’s poem ‘Yedi Oğul’ (Seven Sons), he plays the leading role as a young man who goes abroad to study, experiencing an identity crisis and his struggling to reconnect with his own culture.

Another director, who has come forth in the 1970s, was Süreyya Duru. In Duru’s movie ‘Bedrana’ (1974), based on the story of Bekir Yıldız, Arman shares the lead with actress Perihan Savaş and the movie receives the 2nd Best Film Award at the Golden Orange Film Festival in 1974. While another of Duru’s movies, ‘The Chador Bride’, received The Best Film Award during the 14th Golden Orange Film Festival.

“THE URBANITE” CHARACTER

Aytaç Arman, who had given a break during the conflicting political times of the September 12th coup d’etat, returns to the world of cinema in 1985 with Atif Yılmaz’s movie ‘Vasfiye is her Name’. With the increasing urbanization during the 1980s, Arman mostly plays roles depicting “the urbanite” and “well-educated” characters and thus, takes his place in Turkish cinema with an idiosyncratic style. While, the second turning point in his filmography takes place when he meets the director, Ömer Kavur. In the film ‘The Night Ride’, with his co-actor Macit Koper, he gives life to the painful times of producing a movie as a scriptwriter and director. Arman, who has created an appropriate character to Kavur’s existentialist cinematic style, also takes the lead roles in the movies ‘The Journey of the Scorpion’, ‘The House of the Angels and Encounters’.

Apart from his 46-year acting career within the history of our cinema, Arman also fits in many prestigious awards within this period of time. In later years, he continues his career with television productions alongside cinema. We wish a long and artful life to our actor who has crowned his life with numerous achievements.

Osmanlı'nın İzinde

Beirut: On The Path of The Ottomans

Beirut

✍ Yazar / Author: Melih Uslu

DÖRT YÜZ YILDAN FAZLA OSMANLI İDARESİNDE KALAN LÜBNAN'IN TARİHİ BAŞKENTİ BEYRUT'TA CAMİDEN KIŞLAYA, ÇARŞILARDAN SOFRA GELENEKLERİNE DEK SAYISIZ UNSUR TÜRKLERİN İZİNİ TAŞIYOR. BU GÖRKEMLİ MİRAS, KÖKLÜ BİR DOSTLUĞA İŞARET EDİYOR.

BEIRUT, THE HISTORICAL CAPITAL CITY OF LEBANON, WHICH HAD BEEN RULED BY THE OTTOMANS FOR MORE THAN FOUR HUNDRED YEARS, CONTINUES TO CARRY NUMEROUS TRACES OF THE TURKS, WHETHER IT BE FROM ITS MOSQUES TO QUARTERS AND FROM ITS BAZAARS TO TABLE CUSTOMS. THIS MAGNIFICENT HERITAGE INDICATES A FRIENDSHIP WITH DEEP ROOTS.

İstanbul kökenli Lübnanlı Şair Konstantinos Kavafis'in (1863-1933) Beyrut ile ilgili söylediği "Bu kent bir gün mutlaka arkanızdan gelecektir." sözü çok şey anlatıyor. Tarih boyu sayısız savaş ve yıkımla karşı karşıya kalsa da her seferinde küllerinden doğan Beyrut, mutlaka görülmesi gereken yerlerden. Tıpkı Osmanlı İmparatorluğu'nda olduğu gibi Müslüman ve Hristiyanlar başta olmak üzere çeşitli etnik grupların oluşturduğu çok kültürlü ahalisiyle dikkat çeken Beyrut'un son 500 yıllık tarihine bakıldığında, karşımızda sanki bir Anadolu şehri duruyor.

TARİHİ GARIN ANLATTIĞI

Orta Doğu'nun kaderi 1516 yılında Osmanlı ordusunun Suriye'de Memlükleri yenmesiyle değişiyor. Bu savaştan sonra Beyrut'un yönetimini ele geçiren Osmanlı Devleti, 400 yıldan daha uzun süre Lübnan'da varlığını sürdürüyor. Tarihçiler, Osmanlı'nın İstanbul'dan bu kadar uzak bir noktada, böylesi uzun bir süre kalabilmesinin adaletli bir yönetim anlayışına bağlı olduğunu söylüyor. Asırlar boyu Osmanlı çatısı altında yaşayan Lübnan'da ise o döneme ait derin izler varlığını sürdürüyor. İç savaşın ardından bazı Osmanlı eserleri restore edilerek, resmi kurum olarak kullanılmaya başlanmış. Buna karşın çok sayıda Osmanlı eseri onarılmayı bekliyor. Başkent'in kuzeyinde, 1895 yılında inşa edilen Beyrut Tren İstasyonu, restorasyon bekleyen eserlerin başında yer alıyor. Lübnan Demiryolları'nın merkez binası olarak da kullanılan istasyonun yolcu bekleme salonu yenilenmiş. Binanın tümüyle restore edilerek içindeki tarihi vagonlarıyla birlikte müzeye dönüştürülmesi ise proje aşamasında. Bu müzenin şehre gelenleri bir asır önceye, yani Osmanlı'nın İstanbul - Hicaz demiryolları tarihine götürecektir bir anıt işlevi görmesi hedefleniyor.

► 1900'lü yıllarda Beyrut Limanı.

► Beyrut Harbour, in 1900s.

"One day, this city shall follow you": These words spoken of Beirut by the Istanbul raised, Lebanese poet Konstantinos Kavafis (1863-1933), is enunciative of many things. Beirut, which has experienced many wars and ruins in its history and yet, still managed to rise from its ashes, is one of those places that must be visited. When one takes a look at the last 500 years of Beirut's history, which draws attention with its multicultural nation consisting of many ethnic minorities particularly with its Muslim and Christian communities just like during the Ottoman Empire, you will see an Anatolian city stand before you.

AND THE HISTORICAL TRAIN STATION SPEAKS

The fate of the Middle East changes after the defeat of the Mamluks in Syria by the Ottoman army in the year of 1516. The Ottoman State, which overtakes the governance of Beirut following this war, continues its existence in Lebanon for the next 400 years. Historians believe the long duration of governance of this place so distant to Istanbul, was due to a just and fair administration. During that time, Lebanon, which continues its existence under the rule of the Ottomans, also carries the scars from the war. Following the civil war, some Ottoman artifacts were restored and used as government buildings. Today, many Ottoman monuments wait to be renovated. The Beirut Train Station, located to the north of the capital and built in 1895, is on the top of the waiting of work for works for restoration. The passenger waiting hall, which is used as the main building of the Lebanese Railway Administration, has also been renovated. Currently, the restoration of the whole building together with its historical wagons to be turned into a museum, is a project waiting to be implemented. This museum aims to become a historical monument taking its visitors back to the times of the Ottoman's Istanbul-Hijaz railway routes.

A SOUVENIR FROM ABDULHAMID

There are many madrasahs, hospitals, buildings,

ABDÜLHAMİD'TEN YADİĞÂR

Beyrut'ta Osmanlı'dan kalma çok sayıda medrese, hastane, bina, cami, kışla, köşk, park, bahçe ve türbe bulunuyor. Başkentteki dikkat çekici Osmanlı yapılarından biri de şehre hâkim bir tepe üzerinde yükselen Lübnan Başbakanlık Sarayı. Ülkenin geleceğinin belirlendiği bu yer, aslında eski bir Osmanlı kışlasından başkası değil. 1830 yılında inşa edilen yapının yapımında İstanbul'daki Selimiye Kışlası örnek alınmış. Sarayın hemen yanındaki saat kulesi de yine Osmanlılar tarafından Sultan İkinci Abdülhamid'in (1842-1918) tahta çıkışının anısına yapılmış. Sadece birkaç yüz metre ileride ise görkemli bir Osmanlı cami bulunuyor. Şehirdeki Osmanlı eserleri bunlarla sınırlı değil. Resmi istatistiklere göre Lübnan'da 1300'den fazla Osmanlı eseri olduğu biliniyor. Bunların önemli bir kısmı ise Beyrut'ta bulunuyor. Örneğin, İçişleri Bakanlığı olarak kullanılan tarihi bina da Osmanlı döneminden kalma. Ayrıca, günümüzde Katrina Hastanesi olarak bilinen El-Mihceri es-Sıhhi Binası da restore edilmeye ihtiyaç duyan zarif Osmanlı yapılarından.

İHYA EDİLEN SEBİL

Onarılmayı bekleyen bir diğer eser ise Abdülhamid'in tahta çıkışının 25. yıl dönümü nedeniyle 1900 yılında Beyrut halkı tarafından yaptırılan Hamidiye Sebili. 115 yıllık geçmişe sahip gösterişli bir anıt olma özelliği taşıyan bu çeşme, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından restore ediliyor. Sekiz metre yüksekliğe sa-

mosques, quarters, kiosks, parks, gardens and mausoleums from the Ottomans in Beirut. One of the most attractive Ottoman monuments in the capital city is the Lebanese Prime Ministry Palace built on the highest hilltop overlooking the city. This palace, where the future of the country is determined, was in fact nothing but a military post of the Ottomans. The plans of the Selimiye Military Post located in Istanbul was in actual fact used during its construction in the year 1830. The clock tower located next to the palace was built by the Ottomans in honour of the enthronement of Sultan Abdulhamid II (1842-1918). A few metres away from this location a grand Ottoman mosque can be found. Surely, the Ottoman works are not limited to these. According to official statistics, there are more than 1300 Ottoman works located in Lebanon. The majority of them are located in Beirut. For instance, the building used as the Ministry of Interior Affairs, is also an Ottoman structure. Furthermore, the hospital El-Mihceri ed-Sıhhi, known today as the Katrina Hospital, is one of the Ottoman works that awaits to be restored.

THAT WAS REVIVED

Another work that awaits to be restored is the Hamidiye Public Fountain, which was built in 1900 by the people of Beirut to honour the 25th anniversary Abdulhamid's enthronement. This ostentatious fountain of 115 years is being restored by TİKA, the Turkish Cooperation and Coordination Agency. The eight metre tall marble fountain has an interesting story behind it; the initial construction site of the fountain was known as the area located in front of the current Prime Ministry Palace. However, the fountain was removed from this location in 1957 and transferred to the Sanayah Park, also built by Abdulhamid Han. After this incident, the fountain was also called the Sanayah Fountain. The fountain was slightly damaged during the Lebanese civil war. Today,

hip mermer çeşmenin ilginç bir hikâyesi var: Çeşmenin ilk yapım yeri, şu an Başbakanlık Sarayı olarak kullanılan binanın önündeki meydan olarak biliniyor. Ancak, sebil 1957 yılında meydandan alınarak, yine Abdülhamid Han'ın yaptırdığı Sanayeh Parkı olarak bilinen yere nakledilmiş. Bu tarihten sonra Sanayeh Sebili ya da Çeşmesi olarak da anılmaya başlamış. Sebil, Lübnan iç savaşı sırasında bir miktar zarar görmüş. Bugünlerde ise restorasyonu tamamlanmak üzere.

GEÇMİŞTEN SÜZÜLEN

Geçmişini yedi bin yıl öncesine uzanan Byblos, Beyrut'un kuzeyinde yer alan eski bir liman şehri. Girişindeki antik sütünlü yoldan bugüne pek birşey kalmasa da Osmanlı döneminde yapılan arasta hâlâ ayakta durmaya devam ediyor. Burası günümüzde Byblos Çarşısı olarak tanınıyor. Lübnan'da korunması gereken eserler arasında Osmanlı döneminde vefat eden başta Suriye Valisi Ahmed Hamdi Paşa olmak üzere bir çok alim, veli ve üst düzey devlet adamının kabrinin bulunduğu El-Başura Mezarlığı da yer alıyor. Beyrut halkı, Türk makamlarından, Lübnan hükümetinden ve sivil toplum örgütlerinden bu eserlere sahip çıkmaları için çağrıda bulunuyor. 1918 yılına kadar Lübnan'daki varlığını sürdüren Osmanlı'nın derin izlerini taşıyan bir diğer unsur ise yerel mutfak. Anadolu'dan gelenlerin kurduğu mahallelerle dolu olan Beyrut'un zengin sofrası kültürü Osmanlı damak tadının belirgin işaretlerini taşıyor. Yemeğin üzerine İzmir'in Kordon bölgesine çok benzeyen Corniche'deki kafelerden birinde Türk kahvesi yudumlamasının ise benzeri yok.

its restoration is almost completed.

TRICKLES FROM THE PAST

Byblos, which goes back to 7000 years in history, is an old port town located to the north of Beirut. Although not much is left from the antique column road at its entrance, the bazaar built during the Ottoman era still stands tall. Today, this place is known as the Byblos Market. Amongst the many Ottoman works that need to be restored in Lebanon, the Al-Bashura Cemetery, which hosts the tomb of the Ottoman era Syrian Governor Ahmed Hamdi Pasha as well as the tombs of many other scholars and high government officials, is perhaps on the top of the list. The people of Beirut call upon the Turkish authorities, the Lebanese Government and many non-governmental organisations to protect these works. Another element carrying the deep traces of the Ottomans, who had continued its existence in Lebanon until the year of 1918, is the local cuisine. The rich culinary culture of Beirut, established by those arriving from Anatolia, carries the evident signs of the Ottoman tastes. And there is nothing like sipping a cup of Turkish coffee after dinner at one of the cafeterias in Corniche, a location similar to Izmir's Kordon district.

Cumhuriyet'in Divası Müzeyyen Senar

Müzeyyen Senar: The Diva Of The Republic

✍ Yazar / Author: Radi Dikici

**TÜRK MUSİKİSİNİN ÜNLÜ SESİ MÜZEYYEN SENAR GERÇEK BİR EKOLDÜR.
TIPKI AMERİKA'DA FRANK SİNATRA, FRANSA'DA EDİTH PİAF, ARAP ÂLEMİNDE İSE
ÜMMÜ GÜLSÜM'ÜN OLDUĞU GİBİ...**

MÜZEYYEN SENAR, THE FAMOUS VOICE OF TURKISH MUSIC, WAS A TRUE ECOLE.
JUST LIKE FRANK SINATRA IN AMERICA, EDITH PIAF IN FRANCE AND UMM
GULTHUM IN THE ARAB WORLD...

Cumhuriyet Dönemi'nde Türk musikisinin en ünlü sesi olan Müzeyyen Senar, 8 Şubat 2015 Pazar günü aramızdan ayrıldı. 97 yaşındaydı. 16 Temmuz 1918'de Bursa'da doğan Müzeyyen Senar, 11 yaşında iken ailesinin parçalanmasına şahit olur ve babası Mehmet'ten ayrılan annesi Zehra Hanım İstanbul'a göçer. Bursa'da baba ile kalan Küçük Müzeyyen, bir yıl sonra annesi ile İstanbul'da buluşur. 1932 yılında önce Üsküdar Musiki Cemiyetine, sesinin güzelliği

Müzeyyen Senar, who was the most popular voice of Turkish music during the Republican Era, passed away on February 8, 2015. She was 97 years of age. Müzeyyen Senar, was born in Bursa on July 16, 1918, witnesses her family falling apart at the age of 11 and her mother Zehra Hanım leaves her father Mehmet to go to Istanbul. Young Müzeyyen, who stays with her father in Bursa, reunites with her mother one year later in Istanbul. She starts the Üsküdar Music Society in 1932, and upon the realisation of the beauty of her voice, she becomes a student at the Oriental Music

fark edilince ertesi yıl Şark Musiki Cemiyeti'ne kaydolur. Daha sonra da zamanın ünlü saz üstatları Hayriye Örs ve Kemal Niyazi Seyhun'dan özel dersler almaya başlar.

Henüz 14 yaşında iken, yayın alanı oldukça dar olan İstanbul Radyosunda, bir perşembe akşamı, canlı yayında şarkı söylemeye başlar. Ünü yayılmaya başlayınca, gazinocuların dikkatini çeker. Şimdiki İstanbul Radyosunun olduğu yerde Belvü WSWGazinosu sahibi İbrahim Bey ona teklifte bulunur; ama ortaya iki sorun çıkar. Birincisi, sahneye çıkmak için 18 yaşını bitirmiş olması gerekmektedir. Buna karşılık o, henüz 15 yaşındadır. Bursa'ya gidilerek yaşı büyütülür. İkinci sorun şudur: O zamanlar sahne programları bütün sanatçıların katılımıyla yapılır. Müzeyyen itiraz eder: "Ben en son olarak, sazla birlikte tek başıma sahneye çıkarak şarkı söyleyirim." der. Derviş Bey kabul eder. Böylece solistlik müessesesi yaratılmış olur.

Daha sonra gazino programları birbirini takip ederken, 1935 yılında 10 adet taş plak doldurur. Bu ününün İstanbul dışına yayılmasına da neden olur. 1935 yılında turneye çıktığında, Eskişehir'de ilk eşi Âli Senar'la karşılaşır. İstanbul'da evlenirler. 1936 yılında oğlu Ergun doğar. Aynı yıl aralık ayında Atatürk'ün huzurunda şarkı söylemek için Dolmabahçe Sarayı'na, daha sonra 1938 yılına kadar dört kez daha, sonuncusu Sarvarona Yatı'nda olmak üzere şarkı söylemek için çağrılır. Ankara Radyosunun açılına katılmak üzere 1938 yılında ses ve saz arkadaşları ile birlikte Ankara'ya geçerler. Ankara Radyosu aynı zamanda bir eğitim merkezidir. Radyonun yayın alanı tüm ülkeyi kapsadığı ve özellikle her perşembe günleri seyircili olarak yapılan canlı yayımların baş solisti Müzeyyen Senar olduğu için ünü bütün Türkiye'ye yayılır.

1941 yılında Taksim Kristal Gazinosu açılır. Orada baş solist olarak çalışmak üzere Müzeyyen Senar İstanbul'a döner. Artık İstanbul gazinolarının yıldızı Müzeyyen Senar'dır. Ayrıca İstanbul'da gazinolar Mayıs ve Eylül aylarında tatil olduğu için, yakın bir arkadaşının orada olmasından dolayı birçok kez Mısır'a gider. Bir gece Arap âleminin ünlü ses yıldızı Ümmü Gülsüm onu özel olarak konağında ağırlar. Eylül aylarında ise İzmir onu hasretle beklemektedir. 1953 yılında Suudi Arabistan Elçisi Tefvik Hamza Bey ile karşılaşır. Birbirlerine büyük aşkla bağlanırlar. Müzeyyen Senar artık sefiredir. İki yıl sonra, Tefvik Hamza Bey geri çağırıldığı için ayrılırlar; ama ilişkileri Tefvik Hamza Bey'in ölümüne kadar hep devam eder.

Society the following year. Later on, she begins to take private lessons from the famous saz masters, Hayriye Örs and Kemal Niyazi Seyhun.

While she is still at the age of 14, she begins to sing live on Istanbul Radio every thursday evening. She begins to draw the attention of taverners. İbrahim Bey, the owner of Belvü Tavern, which used to be located at the current location of Istanbul Radio today, makes a proposal to her. However, two problems surface with these proposals. The first issue is that she needs to reach the age of 18 in order to perform on stage. At the time, Senar is only 15 years old. She goes to Bursa in order to change her age. The second problem was that during that time, stage performances used to take place with all of the singers performing together. Müzeyyen opposes this and states: "I will be the last person to go on the stage with my group and sing by myself". Derviş Bey accepts this proposal. It is after this incident that the tradition of the solo singer begins.

While the tavern programmes continue, Senar records 10 gramophone records in 1935. This leads to her fame spreading outside of Istanbul. When she goes on a tour in 1935, she meets Ali Senar in Eskişehir, whom she would soon marry in Istanbul. She gives birth to her son Ergun in 1936. During the same year, she is invited to the Dolmabahçe Palace to perform before

► Türk sanat müziğinin efsane isimlerinden Müzeyyen Senar, 97 yıllık ömrüne 30'un üzerinde albüm sığdırdı.

► Müzeyyen Senar, one of the legendary names of Turkish music, has fit more than 30 albums in her life of 97 years.

► Müzeyyen Senar, son sahne konserlerini 1983 yılında İstanbul Bebek Gazinosu'nda verdi.

► Müzeyyen Senar performed her final stage concerts in 1983 at the İstanbul Bebek Tavern.

Çağrılı ve davetli olarak Anadolu'nun neredeyse bütün illerini dolaşır. 1970'li yılların başlarına kadar sahnelerin başyıldızı hep odur. Önceleri doldurduğu taş plaklar, daha sonra long play, kaset ve CD'ler satış rekorları kırar. Radyo ve daha sonra birçok TV programına katılır. 1970'li yıllarda başladığı Amerika konserleri onun için hep özeldir. 1983 yılında sahneleri bırakır; ama sahneler onu bırakmaz. Son konserini 2006 yılında, 88 yaşında iken İstanbul'da verir.

Ben Müzeyyen Senar'la 1980 yılında tanıştım. İstanbul'da oturuyordu. Birçok kez çeşitli nedenlerle, onun konserlerinde yahut yemek davetlerinde buluştuk. Kıbrıs'a seyahatler yaptık. 1996'da İzmir'e taşındı. Eşimle iyi dost oldukları için İstanbul'a geldiğinde birçok kez bizde kalıyordu. Çok samimi ve yakın olmuştuk. Birçok kez, "Benim hayatım yazılmalı." diyordu. Ben o sırada *Bizans İmparatorluğu Tarihi* kitabını yazdığım için bunu hiç düşünmemiştim. 2001 yılının Aralık ayında bir sabah ofisime geldi. "Ben Bizans mizans anlamam, benim hayatımı sen yazacaksın." dedi. Emir büyük yerdendi. Başladım. Tam 3,5 yıllık araştırma sonunda *Cumhuriyet'in Divası Müzeyyen Senar - Türk Musikisinin 75 Yıllık Hikâyesi* adlı biyografi kitabı ortaya çıktı.

Amerika'da Frank Sinatra, Fransa'da Edith Piaf ve Arap âleminde Ümmü Gülsüm tek ve efsanedirler; ama esas önemlisi ekoldürler. Onun için Müzeyyen Senar'ı sadece Cumhuriyet'in Divası olarak tanımlamak yetersizdir. O aynı zamanda Türk Müziğinde bir ekoldür. O nedenle bundan sonra da yaşama devam edecektir.

Atatürk, and she does so four more times until 1938 with the final performance being on the Savarona Yacht. She moves to Ankara in 1938 with her group in order to attend the opening of the Ankara Radio. Ankara Radio, at the same time, becomes a place of education. In a short period of time, all of Turkey becomes aware of Müzeyyen Senar as the radio broadcasts throughout the country and also has live programmes every thursday.

In 1941, the Taksim Kristal Tavern opens. Müzeyyen Senar returns to İstanbul and becomes the main solo singer at the tavern. Thus, she becomes the star of all of the taverns in İstanbul. Furthermore, as the taverns in İstanbul used to be shut down during the months of May and September, she visits her friend in Egypt. One night, the famous voice of the Arab world, Umm Gulthum, hosts her as a guest of honour in her house. İzmir awaits her during the months of september. During the year of 1953, she meets Tevfik Hamza Bey, the Ambassador of Saudi Arabia. They fall in love and she becomes the wife of the Ambassador. Two years later, upon the end of Tevfik Hamza Bey's posting, they separate. However, their relationship still continues until the death of his.

She tours almost all of the cities in Anatolia upon invitations. She becomes the sole star of the stages until the 1970s. The records she previously had later would be transferred to cassettes and CDs, continuing to break sales records. She appears on many radio and television programmes. The American tours she begins in the 1970s always has a special place for her. She leaves the stages in 1983 but the stages never leave her. She has her final concert in İstanbul in the year 2006, at the age of 88.

I met Müzeyyen Senar in 1980. She was living in İstanbul at the time. We met with her at various concerts or dinner programmes. We travelled to Cyprus together and then she moved to İzmir in 1996. As she was very close friends with my spouse, she would generally stay at our house each time she visited İstanbul. We had become very close. "My life story should be written" she would say. At the time, it had never occurred to me to write about her as I was busy writing my own book, *The History of the Byzantine Empire*. One morning, in December 2001, she came to my office and said, "I don't care about the Byzantines, you will write the book". She had ordered me to do so and I did. After a research period of 3 years, we published the biography 'Müzeyyen Senar: The Diva of the Republic - Story of the 75 Years of Turkish Music'.

Frank Sinatra in America, Edith Piaf in France and Umm Gulthum in the Arab world are legends like no other, but, what is more important is that they are 'ecoles'. It is for this reason that, it is insufficient to describe Müzeyyen Senar as only the Diva of the Republic. She is also the legend of Turkish Music. And it is for this reason that she shall continue to live on.

Zagreb'te Türk Filmleri Haftası

Turkish Film Week In Zagreb

Yazar / Author: Seniha Demir

DÜNYANIN DÖRT BİR YANINDA TÜRK DİLİ VE KÜLTÜRÜYLE İLGİLİ ETKİNLİKLER DÜZENLEYEN YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ, HIRVATİSTAN'IN BAŞKENTİ ZAGREB'TE "TÜRK FİMLERİ HAFTASI" DÜZENLİYOR.

THE YUNUS EMRE INSTITUTE, WHICH HAS ORGANISED VARIOUS ACTIVITIES IN RELATION TO THE TURKISH LANGUAGE AND CULTURE, IS ORGANISING A TURKISH FILM WEEK IN ZAGHREB, THE CAPITAL CITY OF CROATIA.

Yunus Emre Enstitüsü, Hırvatistan Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Hırvat - Türk Dostluk Derneği'nin katkılarıyla düzenlenen 4. Türk Film Etkinlikleri Haftası, 19-24 Mayıs 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Etkinlikte, Kino Europa'da gösterilecek farklı türden 12 yapım ile Türk filmleri sinemaseverlerle buluşacak. Türk filmleri, Zagreb'in ardından Hırvatistan'ın diğer kentlerinde de izleyicilere gösterilecek.

OSMANLI BAHRİYESİ CEZAYİR'DE

Cezayir'de Osmanlı dönemine ait gemi maketleri sergileniyor. Etkinlikte Cezayirli Gemi Maketi Sanatçısı Ammouche Karim tarafından hazırlanan Osmanlı döneminde kullanılmış 15-18. Yüzyılı temsil eden 15 adet gemi maketi ve tablosu yer alıyor. 11 Mayıs'ta açılışı gerçekleşen sergi, 27 Mayıs'a kadar Cezayir 2 Üniversitesi Oditoryumu fuayesinde ziyaretçilere açık olacak.

The 4th Turkish Film Events Week, which has been organised in cooperation with the Yunus Emre Institute, the Ministry of Culture and Tourism of Croatia and the Croatian-Turkish Friendship Association, will take place between May 19th-24th 2015. The event will bring movie-lovers together with 12 Turkish produced films of different genres screening at Kino Europa. The Turkish movies will also be screened in other cities after Zagreb.

THE OTTOMAN NAVY IN ALGERIA

Ship models from the Ottoman era are now on display in Algeria. Ammouche Karim, an Algerian ship model maker, has prepared the models of 15 ships used during the era of the Ottomans between the 15th - 18th centuries as well as their paintings. The exhibition, which was opened on May 11th, will be open for visitors at the Algeria University Auditorium until May 27th.

Öğrenci Buluşması

8. Kez Dünyayı Kucakladı

Student Gathering Unites World For The 8th Time

✍ Yazar / Author: Hanife Çelik 📷 Fotoğrafçı / Photographer: Melih Uslu

**TÜRKİYE'DE EĞİTİM GÖREN
160 ÜLKEDEN 80 BİN MİSAFİR
ÖĞRENCİ, KENDİ KÜLTÜRLERİNİ
TANITMAK MAKSADIYLA
8. ULUSLARARASI ÖĞRENCİ
BULUŞMALARI PROGRAMINDA
BİR ARAYA GELDİ.**

80,000 STUDENTS FROM 160 COUNTRIES STUDYING IN TURKEY HAVE COME TOGETHER AT THE 8th INTERNATIONAL STUDENTS GATHERING EVENT FOR THE PURPOSES OF PROMOTING THEIR CULTURES.

Dünyadaki uluslararası öğrenci hareketliliğini daha yakından takip ederek eğitim açısından Türkiye'yi bir cazibe merkezi haline getirmek ve Türkiye'nin bir eğitim üssü olmasına katkıda bulunmak amacıyla Yunus Emre Enstitüsü, Türkiye Gençlik Vakfı (TÜGVA) ve Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonu (UDEP) tarafından düzenlenen buluşmalar, 9-11 Mayıs 2015 tarihleri arasında 33 ayrı noktada yapıldı.

Öğrenci Buluşmaları ayrıca, eğitim için Türkiye'yi tercih eden uluslararası öğrencilerin varlığından kamuoyunun haberdar olması ve bu öğrencilerin "yabancı" olarak değil, "misafir" olarak görülmesini

The events prepared by the Yunus Emre Institute, Turkey Youth Organisation (TÜGVA) and the Federation of International Students Association (UDEP) with the purposes of making Turkey a centre of appeal in terms of education and contributing to Turkey's becoming a base of education, took place between May 9-11 2015 at 33 separate locations.

The Student Gatherings were also organised to raise public awareness of the international students, who have chosen to study in Turkey, as well as to ensure that these students are not perceived as "foreigners" but as "guests". Furthermore, the event aims to develop the abilities of organisation of the

sağlamayı, öğrencilerin organizasyon kabiliyetlerini geliştirmeyi ve ülkelerinden çok uzaklarda kendi ülkelerini tanıtarak gönüllü medeniyet elçileri olmalarına fırsat vermeyi amaçlıyor.

Açılışı Üsküdar'da yapılan program, misafir öğrencilerden oluşan Fatih Sultan Mehmet Anadolu İHL Mehter Takımı'nın gösterisi ile başladı. Okunan Kur'an'ı Kerim tilavetinin ardından, Sudanlı öğrencilerin dans gösterisi ilgiyle izlendi. Üsküdar Belediyesi'nin ev sahipliğinde, Türkiye Gençlik Vakfı ve Uluslararası Öğrenci Dernekleri Federasyonları'nın 'Dünyanın Rengi İstanbul'un Misafiri' temasıyla gerçekleştirilen açılış etkinliğine Yunus Emre Enstitüsü Başkanı Prof. Dr. Hayati Develi, Üsküdar Belediye Başkanı Hilmi Türkmen, İstanbul Vali Yardımcısı Osman Ateş, UDEF Başkanı Mehmet Ali Bolat, Sudan ve Endonezya konsolosları ile çeşitli siyasiler katıldı. Etkinliğin açışında bir konuşma yapan Prof. Dr. Hayati Develi, 8. Uluslararası Öğrenci Buluşması'nın bir kez daha Türk değerleri ve misafirperverliği ile dünyanın dört bir yanındaki öğrenci ve gençleri kucakladığını belirtti.

ÇOŞKULU FİNAL PROGRAMI

8. Uluslararası Öğrenci Buluşması final programı ise Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın ve on binlerce uluslararası öğrencinin katılımı ile Sinan Erdem Kapalı Spor Salonunda gerçekleştirildi. Törene ayrıca, Avrupa Birliği Bakanı ve Başmüzakereci Volkan Bozkır, İstanbul Valisi Vasip Şahin, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş da katıldı. Sahne performansları ile başlayan programda, Fatih Sultan Mehmet Anadolu İmam Hatip Uluslararası Mehteran Grubu'nun yanı sıra, Burundi Davul Ekibi, Endonezya Yöresel Dans Ekibi ve Yemen Yöresel Dans ekibi de sahne aldı. 160 ülkeden öğrencilerin katıldığı program, çeşitli dillerde okunan şiirler ve sahne performanslarının sergilenmesinin ardından, Lübnan kökenli İsheçli şarkıcı Maher Zain konseriyle sona erdi.

EĞİTİM ÜLKESİ TÜRKİYE

Resmi istatistiklere göre Türkiye, önemli bir eğitim ülkesi olma yolunda hızla ilerliyor. 2002'de 50 ülkeden 10 bin civarında uluslararası öğrenci Türkiye'de eğitim alırken, bu rakamın şu anda 160 ülkeden 80 bin öğrenciyi aşmış durumda. Bunların yaklaşık 15 bini Türkiye burslarıyla eğitim hayatlarını devam ettiriyor. Yetkililerin yaptığı açıklamalara göre 2023 yılında Türkiye'deki uluslararası öğrenci sayısını çeyrek milyonu geride bırakması hedefleniyor.

students and to provide them with opportunities to become voluntary ambassadors for their own countries.

The programme's opening, which took place in Üsküdar, took a start with the Ottoman Mahtar Military Band of Fatih Sultan Mehmet Anadolu Imam Hatip School, consisting of students from various countries. Following the recitation of the Quran, the programme continued with the interesting dance of the Sudanese students. The opening programme hosted by the Municipality of Üsküdar with the theme of 'Colours of the World – Guests of Istanbul', was attended by the President of the Yunus Emre Institute Prof. Hayati Develi, the Mayor of Üsküdar Hilmi Türkmen, Istanbul Deputy Governor Osman Ateş, UDEF President Mehmet Ali Bolat, the Consul Generals of Sudan and Indonesia, and various politicians. Prof. Hayati Develi, who delivered a speech at the opening, stated that the 8th International Students Gathering has once again embraced the students and youth from all corners of the world with Turkish values and hospitality.

THE ARDENT FINALE

The 8th International Students Gathering's finale took place at the Sinan Erdem Sports Centre with the participation of the President Recep Tayyip Erdoğan and tens and thousands of students. Volkan Bozkır, the Minister and Chief Negotiator for the European Union, Vasip Şahin, the Governor of Istanbul, Kadir Topbaş, the Mayor of Istanbul also attended the finale programme. The programme, which started off with the stage performances included the Ottoman Mahtar Team of Fatih Sultan Mehmet Anadolu Imam Hatip High School, as well as the Burundi Drum Band, the traditional dancers of Indonesia, and the traditional dancers from Yemen. The programme, attended by students from 160 different countries, staged various poetry and performances and came to an end with the concert by Maher Zain, the Lebanese-Swedish singer.

TURKEY A COUNTRY OF EDUCATION

According to official statistics, Turkey is on the path of becoming one of the most important countries for education. While there were approximately 10,000 students from 50 countries in 2002, currently this number has reached 80,000 students from 160 different countries. 15,000 of these students are undertaking their education in Turkey with scholarships. According to the statements made by the authorities, Turkey aims to attain a quarter of a million in student numbers by the year 2023.

Adriyatik'in Derinliklerindeki Osmanlı

Ottomans In The Depths Of The Adriatic

 Yazar / Author: Yusuf Meriç

ADRIYATİK DENİZİNİN SULARINDA YÜZYILLARDIR GİZLİ KALMIŞ OSMANLI SERAMİKLERİ, YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ'NÜN KATKILARIYLA GÜN YÜZÜNE ÇIKMAYA HAZIRLANIYOR.

THE OTTOMAN CERAMICS, WHICH HAVE BEEN HIDDEN IN THE DEEP SEAS OF THE ADRIATIC FOR HUNDREDS OF YEARS, IS BEING PREPARED TO COME OUT INTO THE OPEN WITH THE CONTRIBUTIONS OF THE YUNUS EMRE INSTITUTE.

16. yüzyıla ait batık bir gemiden çıkarılan arkeolojik eserler, "Adriyatik'in Derinliklerinden Osmanlı - İznik Seramikleri" ismi ile ilk kez Hırvatistan'daki Mimara Müzesi'nde sergilenecek. Hırvatistan Cumhuriyeti'ne bağlı bakanlıklar, uzun bir zamana yayılmış bütün bu sabırlı ve titiz çalışmalara finansal açıdan önemli katkılarda bulundu. Nihayet, Yunus Emre Enstitüsü başta olmak üzere Mimara Müzesi, Hırvat Koruma Enstitüsü, Dubrovnik Müzeleri ve Arkeoloji Müzesi işbirliğiyle düzenlenen "Adriyatik'in Derinliklerinde Osmanlı - İznik Seramikleri Sergisi, Hırvatistan Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı nezdinde 18 Mayıs saat 19.00'da Hırvatistan Mimara Müzesinde açılıyor. Sergi, 3 Eylül 2015'e kadar Zagreb'teki Mimara Müzesi'nde ziyaret edilebilir. www.mimara.hr

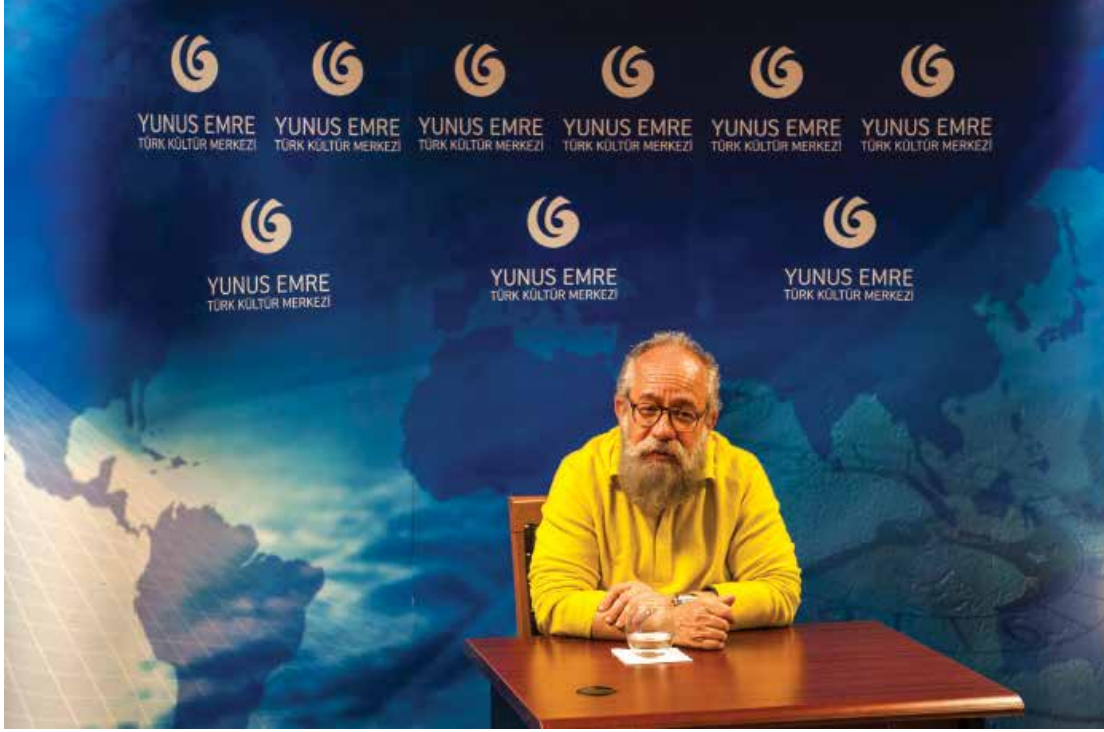

The archeological works taken from a sunken 16th century ship will be exhibited at the Mimara Museum in Croatia for the first time under the title of "Iznik Ceramics - Ottomans from the Depths of the Adriatic". Various Ministries under the Republic of Croatia has financially supported all of this enduring and meticulous work which spread over such a long period of time. Finally, the exhibition "Iznik Ceramics - The Ottomans in the Depths of the Adriatic", which has been organised with the cooperation of the Yunus Emre Institute, the Mimara Museum, the Croatia Heritage Protection Institute, the Dubrovnik Museums and the Archeology Museum, and supported by the Ministry of Culture of the Republic of Croatia, is opening on May 18th at 19:00 at the Croatia Mimara Museum. The exhibition can be visited at the Mimara Museum in Zagreb until September 3, 2015. www.mimara.hr

Mario Levi Londra'da

Mario Levi In London

Yazar / Author: Yusuf Meriç

İSTANBUL ÜZERİNE YAZDIĞI NOSTALJİ YÜKLÜ KİTAPLARIYLA TANINAN MARIO LEVİ, "İSTANBUL'DA YAZAR OLMAK" BAŞLIKLİ SÖYLEŞİDE, LONDRA'DA YAŞAYAN OKURLARI İLE BİR ARAYA GELECEK.

MARIO LEVİ, KNOWN FOR HIS NOSTALGIC BOOKS ON ISTANBUL, WILL COME TOGETHER WITH HIS READERS IN LONDON AT A COMMUNE SESSION TITLED 'BEING A WRITER IN ISTANBUL'.

Yazar Mario Levi, Yunus Emre Enstitüsü Londra Türk Kültür Merkezinde 18 Mayıs 2015 Pazartesi günü saat 19.00'da düzenlenecek "İstanbul'da Yazar Olmak" başlıklı söyleşisi ile Londra'da yaşayan okurlarıyla bir araya gelecek. Levi, 520 yıldır İstanbul'da yaşayan köklü bir ailenin çocuğu olarak tanınıyor.

Etkinlikte, İstanbul ile olan bağıını bir tutku ilişkisi olarak nitelendiren Levi, "dilini" ve "duygusunu" en iyi bildiği yer olarak gördüğü ve yaşadığı tüm şehirlerden başka bir yere koyduğu İstanbul'un hikâyelerini, keyifli üslubuyla Londralı okurlarına aktaracak. Son dönem Türk edebiyatının en önemli isimlerinden olan Levi, Yazar kimliği ile bu özel şehir arasındaki ilişki ve etkileşimin "hikâyesini" dinleyicilere aktaracak.

The author, Mario Levi, will come together with his readers at a live literary event titled 'Being a Writer in Istanbul', at the Yunus Emre Institute London Turkish Cultural Center, on May 18th 2015 at 19:00. Levi is known to have come from a family in Istanbul with deep roots of 520 years.

Levi, considers his relation with Istanbul as a passionate one. He will deliver his stories of Istanbul, which he considers to have an expansive knowledge of its "language" and "emotions" and has a special place amongst all the other cities he has ever seen and lived in, with his well known joyous style.

Levi, one of the most prominent names of contemporary Turkish literature, will deliver the "story" of his relation and interaction with this special city.

Ahmet Ümit Üsküp'te

Ahmet Ümit In Skopje

✍ Yazar / Author: Hanife Çelik

TÜRKİYE'NİN SEVİLEN YAZARLARINDAN AHMET ÜMİT, YUNUS EMRE ENSTİTÜSÜ ÜSKÜP TÜRK KÜLTÜR MERKEZİNİN ORGANİZE ETTİĞİ İMZA GÜNÜNDE OKURLARIYLA BULUŞTU.

AHMET ÜMİT, A POPULAR AUTHOR OF TURKEY, CAME TOGETHER WITH HIS READERS AT A BOOK-SIGNING EVENT ORGANISED BY THE YUNUS EMRE INSTITUTE SKOPJE TURKISH CULTURE CENTRE.

Makedonya'nın başkenti Üsküp'te düzenlenen Pro-za Balkan Uluslararası Edebiyat Festivali, Balkan coğrafyası yazarları ve Avrupa yayıncılığı ile Makedonyalı yazarlar ve yayınevleri arasındaki bağı güçlendirmek amacı ile düzenleniyor. Farklı ülkelerden edebiyatçıların katıldığı etkinlikte, Türkiye'yi Ahmet Ümit temsil etti. *İstanbul Hatırası* ile *Sis ve Gece* isimli kitapları Makedoncaya çevrilen yazar, Üsküp'te hem okurların hem de basının yoğun ilgisi ile karşılandı.

AHMET ÜMİT KİMDİR?

1960 yılında Gaziantep'te doğan Ümit, yazarlığa dergilerde yazdığı öykülerle başlamıştır. 1992 yılında ilk öykü kitabı *Çıplak Ayaklıydı Gece* ve sonrasında yazdığı *Bir Ses Böleri Geceyi* isimli ilk romanı yayınlandı. İkinci romanı *Sis ve Gece* ile tüm Türkiye'de tanındı. Ahmet Ümit, günümüzde Türk edebiyatının önde gelen polisiye roman yazarlarından biridir.

The Pro-za Balkan International Literature Festival in Skopje, the capital city of Macedonia, is organised for the purposes of strengthening the relations between the authors of the Balkan geographies, European publishers and the authors and publishers of Macedonia. In this event, which was participated by various literary figures from different countries, Turkey was represented by Ahmet Ümit. The author, whose books 'A Memento for Istanbul' and 'The Fog and the Night' has been translated into Macedonian, was welcomed with a wave of interest by his readers and the press.

WHO IS AHMET ÜMİT?

Ahmet Ümit, who was born in Gaziantep in 1960, begun his career with stories he wrote for magazines. His first short collection story 'The Night was Barefoot' was published in 1992, following his second novel titled 'A Voice Divides the Night'. He became well-known in Turkey with his second fiction titled 'The Fog and the Night'. Ahmet Ümit is one of the most renowned crime-fiction writers in contemporary Turkish literature.

"DELIVERING THE DIFFERENCE IN THE TOUGHEST PARTS OF THE WORLD"

AZERBAIJAN TURKMENISTAN GEORGIA
KAZAKHSTAN UZBEKISTAN KYRGYZSTAN
TAJIKISTAN SOMALIA ETHIOPIA YEMEN

**Halkbank
is Turkish for
people's bank**

and
as Turkey's
leading
SME bank,
we are
very proud
to deserve
our name.

 HALKBANK